

Datum vergadering : 3 november 2022

Aanwezig:

Raadsleden:

WIJ Lansingerland : P. van Olst, Jan Jumelet, Chantal van Weede, Mark Bik, Bianca Boonstra, Abdel Afalah, Jan Alsemgeest

Leefbaar 3B : Don van Doorn, Jean Paul Meuldijk, Jan Pieter Blonk, Marjolein Gielis, Leon Erwich, Johan Philippens, Machiel Crielaard

CDA : Jan Willem van den Beukel, Nelleke Bouman, Dave Bergwerff, Frans Ammerlaan, Job Halkes, Charles van Harn

VVD : Matthijs Machielse, Marloes Draak, Ed van Santen, Ivo de Graaf, Christiaan Toussaint

D66 : Ineke den Heijer, Brecht Weerheijm, Eva Heijblom

CU : Kees-Willem Markus, Paul Lieveerse, Arjen Hofman

GroenLinks : Marko Ruijtenberg

PvdA : Petra Verhoef

Wethouders : Leon Hoek, Simon Fortuyn, Michiel Muis, Titia Cnossen

Voorzitter : Pieter van de Stadt

Griffier : Eveline Hamelink-van Rens

Afwezig:

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, om 19.00 uur: Ik open de raadsvergadering van 3 november 2022, dat is een bijzondere vergadering, het is de zogenaamde begrotingsraad. Het heeft 1 agendapunt, 1 besprekingspunt, en dat is de begroting van de gemeente Lansingerland voor de jaren 2023 tot en met 2026. Daar gaan we ons vanavond aan wijden, maar niet nadat ik u gemeld heb dat in ieder geval de heer Ruijtenberg, mevrouw Den Heijer en mevrouw Gielis al aangegeven hebben iets later te zijn. Dat heeft alles te maken met het verkeer. Mevrouw Heijblom heeft aangegeven hier pas om 21.00 uur te kunnen zijn. Verder verwachten we een vol huis vanavond.

2. Trekken van het lot ter bepaling van het raadslid bij wie een eventuele stemming zal beginnen

De voorzitter: Dat is de heer Hofman. Aanwezig, dus dat gaat goed.

3. Spreekrecht voor niet-raadsleden

De voorzitter: Mevrouw Bauer heeft zich namens de vereniging Viatorum aangemeld.

Inspreker:

Mevrouw Bauer: Geachte voorzitter, geachte gemeenteraad, beste aanwezigen, ik ben Elly Bauer, bewoonster van het woonwagencentrum Bosland en kom inspreken namens het bestuur en leden van vereniging Viatorum. Het is alweer even geleden dat u van ons een update heeft ontvangen betreffende het project woonwagencentrum aan de Bosland te Bergschenhoek in gemeente Lansingerland. Graag willen wij u via deze weg op de hoogte brengen met hoe het er nu voor staat. Ook willen wij even stilstaan bij alle uw inspanningen om dit dossier in goede banen te leiden. Waarvoor nogmaals hartelijk dank! Tevreden. We zijn momenteel tevreden met de lopende inrichtingsplangesprekken. We hebben het gevoel dat we betrokken worden bij het proces en werken richting een mooi plan. Desalniettemin zijn er bij ons voorts nog grote zorgen en verontrustende berichten naar voren gekomen. Zorgen. Om tot een volledige beslissing te kunnen komen en om in samenwerking met onze gemeente Lansingerland een toekomstbestendig en optimaal woon-, werk- en leefklimaat te kunnen creëren dienen er voor de gemeenteraad van maart 2023 nog cruciale punten onderzocht en bekend te worden voor ons als direct belanghebbende. Zware vervuiling grond. Er is onlangs een bodemonderzoek uitgevoerd. Deze is op maandag 10 oktober gestart. Momenteel met het pas uitgevoerde onderzoek zijn de geluiden dat het zwaar vervuild is. Dit baart ons grote zorgen voor onze gezondheid, tijdsduur proces en de toekomst m.b.t. het renoveren/vernieuwen van het woonwagencentrum. Het conceptrapport van dit onderzoek is of moet één dezer dagen klaar zijn en verwachten wij spoedig te ontvangen. En dat er door de gemeente maatregelen getroffen kunnen worden, waaronder een gezondheidsonderzoek in de betekenis van de lucht en stof rondom ons heen, de omgeving waarin we wonen, leven en werken. Met deze wetenschap

kunnen er rigoureuze stappen gemaakt worden. Verplaatsingskosten van de woonwagens. Bij de herinrichting/renovatie van het woonwagencentrum zullen er kosten komen voor het plaatsen en terugplaatsen van de woonwagens. Wij nemen aan dat dit in de begroting en het project wordt meegenomen, zie ook ons Programma van Eisen en Wensen. Het saneren van de bodem en het verplaatsen van de woonwagens gaan hand in hand, dit valt samen met het gehele project en dient volledig vergoed te worden. Niet via een onkostenvergoeding gebaseerd op een taxatie. Het slibrapport uit 2019 is ons enkele maanden geleden toegestuurd. Het is voor ons niet leesbaar. Het baggeren van de watergangen is in 2020 gedaan. De begroting. Betreffende het woonwagencentrum is er niet veel te vinden, alleen het kopje: riolering beleidsveld 5.2 woonwagens (bg), dat is Bergschenhoek. Dit is voor het woonwagencentrum Bergschenhoek begroot. En Vastgoed beleidsveld 5.3, woonwagens. Ervan uitgaande dat deze voor het woonwagencentrum Meerweg in Berkel en Rodenrijs is, omdat er geen (bg) bij staat, dit is voor ons een vraagteken. Er is geen zichtbaar financiële onderbouwing, niet in de begroting, niet in de kadernota, niet in de zomerrapportage van 2021. Er staat niets gereserveerd. Wij maken ons vooral zorgen dat het budget dat in maart 2023 tijdens de gemeenteraad gepresenteerd gaat worden, wordt afgewezen of niet voldoende is, waardoor er onderdelen afvallen en er niet volledig wordt gewerkt naar een toekomstbestendig gezond, woon-, werk en leefklimaat op het woonwagencentrum te Bosland. Dank u wel voor uw aandacht.

De heer Jumelet, WIJ: Dank u wel voor uw inspraak. Fijn dat er vertrouwen is, waar u mee begon. Wat ik me afvroeg: hoe lopen de gesprekken momenteel tussen de gemeente en u en tussen de wethouder en u? Mevrouw Bauer: Ja, goed. De heer Jumelet: Die zorgen die u nu uit, met name de punten 3, 4, 5, zijn die ook aan de orde gesteld in het gesprek met de wethouder? Mevrouw Bauer: Vanochtend hebben we toevallig een gesprek gehad, we hebben er over gesproken en er wordt aan gewerkt, dat wel. Maar zoals de begroting, daar is ook een aantal vragen over gesteld en die zijn niet dermate beantwoord, zodat er duidelijkheid is gekomen. We hebben het over het gezondheidsonderzoek gehad en daar wordt actie ondernomen, dat wel. Maar wij wilden onze zorgen in ieder geval even uiten.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Dank u wel voor uw inspreken. Mijn vraag ging ook over het gezondheidszorgonderzoek, omdat dat nu acuut hele grote zorgen geeft, maar blij dat daar gesprekken zijn met het college. U weet ook, dat ik wat opheldering heb gevraagd over de technische onderbouwing van de getallen in de begroting, dus daar kunt u kennis van nemen en daar kunnen we straks vragen over stellen aan de wethouder, als we dat zouden willen, maar we kunnen daar nu verder niet op ingaan. Dat wilde ik nog even zeggen.

De voorzitter: Ik hoorde geen vraag. Dank u wel, mevrouw Bauer. Zoals mevrouw Verhoef al aangaf, straks bij het agendapunt kunnen fracties met uw inbreng vragen stellen aan het college als ze dat wensen en dat zullen ze zelf verder bepalen. Dank u wel.

4. Vaststelling van de agenda

De voorzitter: Iemand daarover? Dat is niet het geval. Dan stellen we de agenda vast.

5. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 20 oktober 2022

De voorzitter: Er zijn geen opmerkingen binnen gekomen, dat lijkt mij correct, dus dan stellen we ook dat verslag vast.

6. Besprekingspunten:

6.a Begroting 2023 - 2026

De voorzitter: De feestschotel van vandaag: de begroting. We hebben hem uitgebreid in de commissie besproken, u heeft uw zegje gedaan, wat u er allemaal van vindt. Vandaag is het tijd om daar harde centen bij te doen, het is tenslotte een begroting, door middel van amendementen en moties. Voor degenen die voor het eerst mee kijken, wil ik zeggen dat een amendement een directe wijziging van de begroting is. Als dat wordt aangenomen door de raad en als de begroting wordt vastgesteld, dan geldt dat, het is vaststaand. Een motie is een verzoek aan het college, vaak een vraag om iets uit te zoeken of iets te doen of na te laten. De begroting is bepalend voor de komende 4 jaar, maar uiteraard is het eerste jaar heel belangrijk. De jaren daarna zijn een doorkijkje, want volgend jaar praten we daar opnieuw over. We doen dat met een nulde termijn, omdat er vele amendementen en moties zijn aangekomen.

Nulde termijn

De heer Jumelet, WIJ: Wij dienen een amendement en een motie in. Ik begin met het amendement. Dit amendement wordt raadsbreed ingediend, ik hoop vanavond nog een aantal handtekeningen te kunnen krijgen, maar dat is een detail.

A2022-042 raadscommunicatieadviseur

Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor. Het besluit als volgt te wijzigen. In het raadsbesluit Begroting 2023-2026 beslispoint 1. aan te vullen met: met dien verstande dat uit het budget aanvullend/nieuw beleid (E) organisatieontwikkeling o.b.v. 7,5 fte per 1000 inwoners structureel een bedrag van €40.000,00 per jaar wordt onttrokken en wordt toegevoegd aan programma 1 Bestuur en Dienstverlening -budget griffie- voor het instellen van 0,5 fte raadscommunicatie adviseur.

Deze wordt raadsbreed ingediend. Dan een motie, die wordt ingediend mede namens D66 en L3B. Dat is investeren preventie t.b.v. onze jeugd en jongeren.

M2022-036 preventie jeugd en jongeren

Roept het college op samen met de scholen te onderzoeken of het mogelijk is in 2023 en zo mogelijk de daarop volgende jaren, de lespakketten 'Kapot Sterk' cq 'Steek jij je hand uit' verder en breder in te zetten in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs in Lansingerland en hiertoe een voorstel te doen aan de gemeenteraad.

Is mede getekend door Ineke den Heijer en Don van Doorn. Dank u wel.

De heer Van Doorn, L3B: Ik mag 3 amendementen indienen. De eerste namens WIJ, D66 en CU over de sportbox.

A2022-043 sportbox

Aan besluit 1 toevoegen: met dien verstande dat in de begroting 2023-2026 een bedrag van € 46.000 incidenteel en € 5.000 structureel wordt opgenomen voor het aanschaffen en onderhouden van 3 sportboxen. De incidentele kosten van € 46.000 te dekken uit de algemene reserve en de structurele kosten van € 5.000 in 2023 te dekken uit het positief begrotingssaldo 2023 en vanaf 2024 regulier ten laste te brengen van in het budget van programma 3, beleidsveld Sport.

Het volgende amendement gaat over 2 extra BOA's, waarmee het totaal op 4 komt. Dat mag ik mede indienen namens GL.

A2022-044 BOA's

De begroting 2023 - 2026 vast te stellen met dien verstande dat de capaciteit van de BOA's structureel verhoogd wordt met 4 fte in plaats van de voorgestelde 2 fte. De structurele extra kosten van 2 fte à € 150.000 te dekken uit de stelpost herverdelingseffect.

De laatste dien ik mede in namens WIJ en PvdA.

A2022-045 gratis OV

Aan besluit 1 toevoegen: met dien verstande dat op 1 juli 2023 gratis OV met de RET wordt ingevoerd voor inwoners met een AOW uitkering met een inkomen tot maximaal 120% van het bijstandsniveau. De structurele kosten van € 67.500 worden gedekt vanuit het positieve begrotingssaldo 2023.

De heer Van den Beukel, CDA: Twee amendementen, één motie. Ik begin met een amendement mede namens de fractie van de VVD. Het gaat over lucht geven aan huishoudens en het schrappen van een lastenverzwaring in de OZB voor woningen.

A2022-046 OZB

In het raadsbesluit Begroting 2023-2026 beslispoint 1. aan te vullen met: met dien verstande dat de volledige OZB-verhoging voor woningen van € 438.000 in 2023 wordt geschrapt en dat de dekking wordt gevonden in de stelpost herverdeeffect Gemeentefonds die met € 438.000 wordt verlaagd.

Dan een amendement namens CDA: geef ook lucht aan ondernemers en schrap de lastenverzwaring voor OZB niet-woningen. Daar stellen ondergetekenden voor om

A2022-047 OZB

In het raadsbesluit Begroting 2023-2026 beslispoint 1. aan te vullen met: met dien verstande dat de volledige OZB-verhoging in 2023 voor niet-woningen van € 1.138.000 in 2023 wordt geschrapt en dat de dekking wordt gevonden in de stelpost herverdeeffect Gemeentefonds die met hetzelfde bedrag wordt verlaagd tot € 62.000 in 2023. Of in het geval het amendement, dat ik zojuist noemde wordt aangenomen, dat dekking wordt gevonden in de stelpost herverdeeffect Gemeentefonds die in 2023 met € 762.000 wordt verlaagd tot nihil, en in de stelpost organisatieontwikkeling o.b.v. 7,5 fte per 1.000 inwoners die in 2023 met € 376.000 wordt verlaagd tot € 1.282.000.

Tot slot een motie, die heet: gratis OV voor wie dat echt nodig heeft. Daar luidt het dictum:

M2022-037 gratis OV

Dat de raad het college oproept om bij de uitwerking van het voorstel zich te richten op ouderen met een laag inkomen.

De heer Machielse, VVD: Een drietal amendementen namens de VVD. Ik begin met het amendement intocht Sinterklaas in de kernen.

A2022-048 intocht Sinterklaas

De begroting 2023 - 2026 vast te stellen met dien verstande dat de huidige bijdrage voor de intochten van Sinterklaas in de kernen Bleiswijk, Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs per kern te verhogen van € 1000 naar € 4000 voor de jaren 2023 -2026. Voor het jaar 2023 wordt gedekt uit het begrotingsoverschot en daarna wordt dit bedrag regulier ten laste gebracht van budget van programma 3, beleidsveld cultuur.

A2022-049 geen 7,5 fte per 1.000 inwoners

In het raadsbesluit Begroting 2023-2026 beslispoint 1. aan te vullen met: met dien verstande dat de structurele verhoging van het personeelsbudget van 7,5 fte per 1000 inwoners wordt geschrapt met uitzondering van € 40.000 loonlasten raadscommunicatieadviseur en dat het restant van de structurele verhoging vrijvalt in de algemene middelen ter dekking van structurele uitgaven.

En tenslotte een amendement namens alle leden van het presidium.

A2022-050 Trouwerijen en beeldvorming voortaan ook vanuit huis te volgen

Beslispoint 1. aan te vullen met: met dien ten verstande dat uit het overschot van de begroting 2023-2026 eenmalig € 25.000,00 wordt ingezet voor het toerusten van de trouwzaal van het gemeentehuis met camera's, audioregistratie en bijbehorende software zodat trouwerijen en beeldvorming van de gemeenteraad in de toekomst ook vanuit huis te volgen zijn.

De heer Markus, CU: Wij hebben een motie, mede ingediend door WIJ, D66, GL en PvdA. Die het college oproept om:

M2022-038 lokaal preventieakkoord

Om te komen tot een Lokaal preventieakkoord met lokale partners zoals sportclubs, horeca, scholen, huisartsen, jeugd- en jongerenwerk en ondernemers. • Om een eerste opzet van een Lokaal preventieakkoord in Q2 van 2023 aan de commissie Samenleving voor advies voor te leggen. Om vanaf 2024 aan een Lokaal preventieakkoord daadwerkelijk uitvoering te geven.

De heer Ruijtenberg, GL: De fractie van GL dient samen met de fractie van D66, dan hebben ze toch nog iets, een amendement in. Deze dien ik in samen met de heer Weerheijm.

A2022-051 Menstruatiearmoede bestrijden in Lansingerland

Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor. De begroting 2023-2026 vast te stellen met dien verstande dat aan beslispoint 3 een bedrag van € 20.000 voor de bestrijding van menstruatiearmoede in Lansingerland structureel wordt toegevoegd in het jaar 2023 ten laste van het begrotingsoverschot en vanaf 2024 regulier ten laste te brengen van het budget van programma 4, beleidsveld maatschappelijke ondersteuning.

Mevrouw Verhoef, PvdA: De PvdA dient 3 moties in.

M2022-039 Sneller en meer flexwoningen bouwen voor starters en spoedzoekers

Verzoekt het college een integraal plan van aanpak op te stellen waarin aangegeven wordt op welke nieuwbouwlocaties, waaronder ook Bleizo-West, en onder welke planmatige, financiële en ruimtelijke voorwaarden er, voorafgaande aan definitieve nieuwbouw, geheel of gedeeltelijk sprake kan zijn van het tijdelijk realiseren van flexwoningen. Daarin ook aan te geven hoeveel nieuwe flexwoningen een realistische optie is, per locatie. Dit plan van aanpak voor 1 juli 2023 aan de raad voor besluitvorming voor te leggen. En gaat over tot de orde van de dag.

M2022-040 versnellen duurzame energie in de glastuinbouw

Verzoekt het college om een plan van aanpak op te stellen waarin beschreven wordt hoe de verduurzaming van de glastuinbouw sneller kan worden gerealiseerd. Aangegeven wordt hoe de gemeente Lansingerland de nieuwe publieke taak met betrekking tot warmtenetten wil gaan uitvoeren. Bij het opstellen van dit plan van aanpak samenwerking te zoeken met de glastuinbouwsector zelf en met andere overheden. De raad periodiek over de voortgang te informeren.

De motie over duurzame energie glastuinbouw dien ik in samen met Marko Ruijtenberg van GL. De laatste motie dien ik in samen met Jan-Willem van den Beukel van het CDA.

M2022-041 Aanpak acute energiearmoede bij sportverenigingen en maatschappelijke organisaties

Verzoekt het college om te inventariseren of en in hoeverre er bij lokale sportverenigingen en maatschappelijke organisaties sprake is van acute energiearmoede die niet kan worden opgelost door (redelijke) verhoging van hogere contributies en deelnemersbijdragen. De raad voor 1 januari 2023 een voorstel aan te bieden waarin een oplossing voor deze knelpunten wordt gepresenteerd.

De voorzitter: Dank u wel voor de voortvarende indiening op deze wijze. Voor wie dit nog abracadabra was, we gaan nu naar de eerste termijn van de raad om toelichting te geven op wat u zojuist heeft ingediend. Dezelfde volgorde.

Eerste termijn

De heer Jumelet, WIJ: Een hele lijst. Ik ga ze maar van boven af aan, van de lijst van de griffie, langs. Dat lijkt mij het meest overzichtelijk, ook voor onszelf. Het amendement van L3B, de sportbox, die dienen wij mede in. Een goed initiatief, het past ook in het hele preventieverhaal, dat we met zijn allen voorstaan, dus die zullen wij steunen. Het amendement rondom de extra BOA's, daar ontgaat ons eigenlijk nut en noodzaak om 2 extra BOA's te doen. De vraag is dan aan het college hoe zij hier tegenaan kijken. Met de 2 extra BOA's die nu al in de begroting zitten, komen we al heel ver tegemoet aan de wens. Bent u het eens met mijn fractie, dat het toch wel verstandig is om eerst te kijken wat dit oplevert en teweeg brengt, voordat je weer een extra stap gaat zetten. Zou je niet eerst moeten kijken naar nut en noodzaak hiervan? Het amendement rondom gratis OV voor AOW'ers: we hebben het afgesproken voor 2024. Wij vinden het heel sympathiek van L3B om te proberen het toch iets naar voren te halen. Wij hebben het amendement ook mede ingediend, wij steunen het van harte. Dan kom ik bij de 2 amendementen van het CDA over de OZB. Rondom de ondernemers hebben wij in de gezamenlijke commissie uitgebreid gediscussieerd daarover. Wij zullen dat amendement niet steunen, dat geldt ook voor het amendement voor de huiseigenaren. Dan kom ik bij het amendement van Sinterklaas, de intocht van Sinterklaas. Daar zijn we mede indiener, dus het mag duidelijk zijn: wij steunen van harte de levendigheid van de dorpskernen. Juist ook dit soort feesten leveren daar een bijzondere bijdrage aan. Natuurlijk, we willen graag leunen op het maatschappelijk middenveld, de vrijwilligers, maar ook de winkeliers, maar de hele gemeente profiteert daarvan mee, dus het is goed om anno 2022 daar iets dieper in de zak te tasten. Dan het amendement van de VVD rondom 7,5 fte per 1.000 inwoners. We hebben daar in de commissie een uitgebreide discussie over gehad. Mijn fractie stelt zich toch op het standpunt, wij hebben met de komst van de nieuwe gemeentesecretaris toch met elkaar de hoop uitgesproken en de verwachting, dat we echt een stap gaan maken met de ambtelijke organisatie. We zien ook, dat het ontzettend piept en kraakt, waar het gaat om dienstverlening in de brede zin des woords en daar hebben we toch wel zorgen over. Wij vinden dat het college en de gemeentesecretaris voldoende armslag moet hebben om stappen te kunnen gaan maken met de ambtelijke organisatie, die we met elkaar voorstaan. Daarbij willen wij niet op de stoel gaan zitten van de gemeentesecretaris, want dan hadden we een andere rol gehad. Wij vinden dat we als raad ook niet moeten verwachten, of eisen van de gemeentesecretaris en van het college, om elke keer weer terug te komen om weer een fte te vragen, daar waar het nodig is. Wij willen er graag een hek omheen zetten: dat kan je gebruiken voor de organisatieontwikkeling, voor die fte's. Het hoeft natuurlijk niet op, dat wil ik erbij gezegd hebben, maar het geeft wel voldoende armslag om de kwaliteitsslag te maken, die we nodig achten, maar ook om de kwantitatieve vraag te beantwoorden. Dat amendement zullen wij dan ook niet steunen. Het amendement rondom trouwerijen, dat hebben we mede ingediend. Het lijkt ons een uitstekende zaak om ook vanuit die ruimte de uitzending te doen. Het amendement rondom menstruatiearmoede is ons zeer sympathiek, wij zullen hoogstwaarschijnlijk voor stemmen, maar we wachten even af wat de wethouder ervan vindt. De vraag die we zelf hebben: is dit het juiste middel? We neigen ernaar om voor te stemmen, maar we willen de wethouder de ruimte geven om zijn visie daarover te laten schijnen. Dan kom ik bij de moties. De motie van het CDA rondom gratis OV, ik zou haast zeggen: het is landjepik. Wij dienen mede het amendement in, wij hebben er geen behoefte aan om daar aan te gaan sleutelen, dus wij zullen de motie niet steunen. De motie rondom het samen stappen zetten naar een gezonder Lansingerland, die hebben wij mede ingediend, wij vinden het een uitstekend initiatief. Dan de moties van de PvdA, de aanpak acute energiearmoede bij sportverenigingen. Het klinkt allemaal heel sympathiek, maar de vraag die wij stellen is: in hoeverre is er een behoefte? De vraag aan de wethouder: zijn er verenigingen die zich inmiddels gemeld hebben? Welk probleem lossen wij op? Die vraag stellen wij weleens vaker. Welk probleem lossen we nou eigenlijk hiermee op? Volgens ons valt dat probleem wel heel erg mee. Maar misschien is het anders, dan horen we dat graag van de wethouder, maar wij neigen ernaar om deze motie niet te steunen op het moment dat er niet echt veel aan de hand is. Dan sneller en meer flexwoningen bouwen voor starters en spoedzoekers, ook zeer sympathiek, maar ik ga een collega napraten, die menigmaal gezegd heeft: we hebben geen behoefte aan overbodige moties. En dit lijkt er toch een beetje op. Wij hebben gevraagd in de commissievergadering expliciet hetgeen in het

collegeprogramma staat, in het coalitieakkoord, daar staat een opsomming van allerlei bouwprojecten. Denkt u dat dat haalbaar is? Ja, dat is haalbaar. Wij hebben de vraag gesteld rondom flexwoningen, daar is een heel heldere uiteenzetting op gegeven. Wij zijn daar zeer tevreden over en we hebben geen behoefte om daar met een motie overheen te gaan, dus die zullen wij ook niet steunen. Tot slot versnellen duurzame energie glastuinbouw. Wij hebben er in onze fractie uitgebreid over gesproken, met name met de mensen die verstand hebben van de glastuinbouw. We vinden het een uitermate sympathieke motie, maar dan ga ik naar het coalitieakkoord en naar de begroting: het staat er gewoon in. Deze valt ook in de categorie overbodig en zullen wij dan ook niet steunen. Dat was hem.

De voorzitter: U heeft de toon van kort en krachtig neergezet, ik ga kijken of de heer Van Doorn die toon voort zet.

De heer Van Doorn, L3B: Ik ga mijn best doen. Even kort over de raadscommunicatieadviseur, niet zozeer over de inhoud, want het is raadsbreed, maar het is wel een prima voorbeeld van hoe wij het graag zien. Overeenstemming met elkaar over de uitbreiding van doelstellingen en taken, vervolgens wordt in beeld gebracht welke middelen moeten volgen om het in personele zin te faciliteren. Dus middelen volgen beleid als leidend principe, daar kom ik later nog op terug bij een ander amendement. De trouwerij en beeldvorming, uitstekend dat dat in deze tijd ook vanuit huis te volgen is. De sportbox, mede ingebracht, belangrijk om onze samenleving zoveel mogelijk keuzesopties te geven waar zij elkaar ontmoeten en bij voorkeur ook nog een beetje kunnen sporten en bewegen, dus wij denken dat het een mooie aanvulling is op het brede pallet dat we al in Lansingerland hebben. De 2 extra BOA's, in de inleidende woorden van de heer Jumelet werd al gezegd: nut en noodzaak. Die vraag werd gesteld aan het college, ik wil hem graag als partij beantwoorden. We hebben in het coalitieakkoord opgenomen wat nut en noodzaak is. Ook de transitie, die wij voor ogen hebben. We zijn blij met de toegezegde beeldvorming over de inhoudelijke ontwikkeling, want daar gaan we met elkaar over in gesprek, hoe we naar de meer preventieve rol van de BOA in de wijk bij de inwoners kunnen komen. Daar heb je een bepaalde norm voor nodig, al zijn wij niet van de normen, maar in dit geval willen we de lijn van de politie volgen. Zij hebben bedacht en uitgerekend, daar zit een aantal beleidsuitgangspunten onder, waarom het tot een verdeling van 1 op 5.000 moet komen. Het zal geen toeval zijn, deze uitbreiding komt heel dicht in de buurt zo niet volledig in de buurt bij 1 op 5.000. Daarmee de onderbouwing van nut en noodzaak van deze groei, nu de financiële middelen er zijn, om dat vorm te geven. Er is een aantal manieren om dat te dekken, we hebben gekozen voor het licht afkomen van de stelpost herverdeeffect, waar nog een aantal flinke risico's in zit. Daar kom ik later nog op terug bij andere voorstellen. Het gratis OV voor ouderen staat al heel lang op onze lijst. Het heeft in meerdere coalitieakkoorden het licht gezien, maar nooit tot wasdom gekomen. Uiteindelijk is dit wel het moment waarop we het kunnen effectueren. De crisis raakt deze doelgroep zeer breed en het is een mooi middel om de vereenzaming tegen te gaan. De heer Van den Beukel: Omdat ikzelf een motie heb voorbereid op dit punt, over gratis openbaar vervoer, even een verduidelijkende vraag. U heeft het over een bijzondere doelgroep in uw motie. Het gaat over AOW'ers met een inkomen tot maximaal 120% van het bijstandsniveau. In het coalitieakkoord gaat het over ouderen met een inkomen tot maximum 120% van het bijstandsniveau. In de begroting gaat het over ouderen in het algemeen. Dat vind ik verwarrend. Het lijkt me geen helder kader voor het college om binnen te acteren. Kunt u verduidelijken of dat opzettelijk is gebeurd? Die uitspraak over AOW'ers i.p.v. ouderen en wat de rationale is van het verschil? De voorzitter: U kunt uw tijd aanlaten, want er is geen limiet. Dan komt u ook mooi beiden in beeld, dan maken we gebruik van de techniek. De heer Van Doorn: Volgens mij zijn wij vrij helder. Voor ons is het al heel lang een punt, wij hebben altijd gesproken over AOW'ers. De verwarring kan ik me voorstellen, maar het komt heel dicht in de buurt bij de vorige coalitie, waar u zelf deel van uitmaakte. Volgens mij hadden we daar ook geen discussie over de definitie. Ik zou daar dichtbij blijven, dan komen we goed in de buurt van wat we al heel lang met elkaar willen. Zoals wij het in het amendement hebben opgeschreven, zo willen we het graag. We hopen dat dat ook op uw steun kan rekenen, nu we de verwarring weg hebben genomen, of het ouderen zijn of AOW'ers. Dat is een belangrijke. Geef lucht aan huiseigenaren, schrappen OZB en geef lucht aan ondernemers, schrap OZB, 2 amendementen van het CDA. Daar zullen wij niet in mee gaan, niet dat we zitten te juichen bij het verhogen van lasten, maar de indieners gebruiken deze amendementen met een dekking waar best wel een groot risico op zit, de stelpost herverdeeffecten in de septembercirculaire. We moeten terughoudend zijn met de inzet hiervan. L3B heeft het net met € 150.000 al licht afgeroomd. Wat ons betreft is daarmee ook gelijk het risico maximaal uitgenut, wat we willen lopen op wat hier achter zit. Dus die ruimte is opgebruikt. En twee aanvullende amendementen daarop inbrengen, vinden wij een te groot risico, zeker omdat beide posten vrijwel volledig worden ingezet en daarmee creëer je eigenlijk een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid dat er onvoldoende structurele dekking blijft in de amendementen, zeker in combinatie. Op dat moment willen de indieners de OZB uiteindelijk alsnog verhogen, want je wilt vrij onbenutte belastingcapaciteit gaan inzetten. Dus je maakt eigenlijk iemand blij met iets waarvan wij verwachten dat we het op vrij korte termijn moeten herstellen. Dat is waarom wij niet zozeer tegen het voorstel zelf zijn als gedachte, maar wel in de dekking qua risico's. De heer Van den Beukel: Ik probeer de logica van de redenering van de heer Van Doorn te vatten en te volgen. Hij heeft het over de risico's van het amendement om het

verhogen van de belasting een jaar op te schuiven. Dat gaat over 1 jaar. Daarna blijft de reeks erin staan, om het technisch te zeggen. Dus het risico voor 2024, 2025 en 2026 van het amendement waar u aan refereert, is er eigenlijk niet, niet aanwezig. Het risico daarentegen als we zouden voorzien in het amendement waar u mee komt, om structureel € 150.000 voor de komende 4 jaar, misschien wel tot in eeuwigheid, toe te voegen voor de financiën lijkt mij toch veel groter. Hoe ziet hij dat? De heer Van Doorn: Mijn fractie ziet in ieder geval het verschil tussen beide bedragen als wezenlijk verschil, € 150.000 of het volledige pakketje opsouperen. Uw suggestie alsof het over een jaar allemaal mee gaat vallen. Het is een kwestie van smaak en timing. We zien het risico en dat willen we op deze manier niet lopen en in ieder geval de suggestie niet wekken alsof we iets kunnen gaan voorkomen in de nabije toekomst. Dus daar zit eigenlijk het verschil: hoe ga je om met risico's? We zien het verschil en de omvang van de bedragen. Daar verschillen wij, zeer waarschijnlijk, van mening. De heer Van den Beukel: Wij verschillen helemaal niet van mening, ik waardeer het zeer in de heer Van Doorn over het belang om geen suggesties te wekken naar inwoners, dat je je dingen kunt veroorloven, die je je feitelijk niet kunt veroorloven. Dat is nou juist mijn zorg, de reden waarom ik namens het CDA niet voor zal stemmen, voor het amendement om meer BOA's te gaan financieren. Als we naar de reeks kijken zien we volgend jaar min € 2 mln en het jaar erop min € 4 mln en daarop min € 8 mln. Die cijfers worden heel snel heel rood. Heeft u al een plan om ook volgend jaar, als het saldo gewoon slecht is, ik heb het over 2024, dat te herstellen en tegelijkertijd de BOA's in tact te laten? Waar gaat u dan het geld vandaan halen? De heer Van Doorn: Een meerjarig plan hebben we met zijn allen niet. Zeker bij de behandeling in de commissie, ik neem aan dat u goed oplet, wij kijken hoe om te gaan met deze problematiek. Wij kijken steeds stap voor stap wat de volgende stap is. We hebben een heel boek met knoppen waar we aan kunnen draaien. Op het moment dat wij constateren, dat bepaald beleid niet werkt, voor ons is veiligheid gewoon een speerpunt, ik dacht voor u ook, maar blijkbaar iets minder groot als voor ons en dat mag, dat hoort hier ook bij. Op het moment dat wij zien dat we volgend jaar niet uitkomen, dan zullen wij beleid gaan schrappen, waarvan wij zeggen: dat draagt onvoldoende bij aan de beleidsdoelstellingen die we voor ogen hadden, we gaan budget weg halen of volledig schrappen, zodat wij op die manier dekking creëren. Volgens mij is dat ook onze opdracht met deze raad. Dat is ons plan, zo zullen wij dat ook ieder jaar opnieuw doen richting kaderbrief en dan stap voor stap de keuzes met elkaar bepalen en beleid prioriteren. De heer Van den Beukel: Ik vind het wel een belangrijk gesprek, want het gaat over de meerjarenbegroting en ik vind het heel waardevol om nu na te denken over de consequenties van onze keuzes voor die navolgende jaren. Ik constateer dat de heer Van Doorn de bezuinigingsopgave voor het volgende jaar groter maakt en dat hij eigenlijk de kiezer, de inwoner, nog geen beeld kan schetsen hoe hij dat gat nu gaat dekken. Dus dat wordt een jaartje gissen, ik ben benieuwd. De heer Van Doorn: Een wonderlijke conclusie, want blijkbaar weet meneer Van den Beukel al precies wat er in de meicirculaire terecht gaat komen en ontwikkeling gemeentefonds. Ik wil graag die glazen bol van u een keer lenen, dan kan ik met u mee kijken en die keuzes wat makkelijker maken. De intocht van Sinterklaas in de kernen, die hebben wij mede ingediend. We hebben nog even gecheckt bij de wethouder of we het in de geest van dit amendement in 2022 ook goed geregeld hebben. We hebben het er in de commissie over gehad, nog even die vraag. Het amendement 7,5 fte op 1.000 inwoners. Dat is voor L3B, zoals we in de commissie al aangaven, gewoon een heel lastige. Niet zozeer richting het ambtelijk apparaat, want wij constateren echt wel met elkaar, de afgelopen jaren zijn beleidsintensiveringen doorgevoerd. We hebben met elkaar getracht dat goed te voorzien van extra middelen, we hebben het ambtelijk apparaat laten groeien. We begrijpen uit de reacties vanuit het college en de gesprekken die we erover gevoerd hebben, dat beleid en middelen nog niet volledig in balans zijn op het gebied van het ambtelijk apparaat. Dat is natuurlijk zorgelijk, want we willen een robuuste organisatie hebben, die onze wensen goed kan uitvoeren. Waar we wel echt tegenaan lopen, is het automatisme van 7,5 op 1.000. Daarmee missen wij dat we als raad steeds een goede afweging kunnen maken. In de afgelopen jaren hebben we beleid gevoerd, wat gewon perfect werkte. Ik noemde net de raadscommunicatieadviseur als voorbeeld. We intensiveren taken, we intensiveren beleid en dan willen we daar een analyse bij, welke middelen daarbij horen. Ik ben heel benieuwd hoe we dat vanavond met elkaar gaan bediscussiëren. We willen echt wel naar een lijn dat we 2023 kunnen bestendigen omdat er een analyse op zit. Ik constateer nog wel dat de wethouder de toezegging nog niet volledig is nagekomen om inzichtelijk te maken waar die middelen dan heen gaan. Het gaat echt om een substantieel bedrag. Ik hoef echt niet ieder fte te turven, want dat is niet in lijn met waar L3B voor staat, maar ik wil wel aan de samenleving kunnen uitleggen waar we zoveel miljoen aan besteden en dat kunnen uitleggen en daar verantwoordelijkheid voor kunnen nemen. Ik wil nog steeds oproepen om dat goed inzichtelijk te maken. Voor 2024 en verder wil ik voorstellen om dat automatisme eraf te halen. Niet met een norm werken, maar in een kaderbrief een analyse delen, inbrengen en onderbouwen: we intensiveren beleid, we zien deze ontwikkelingen, daar hoort deze groei van de organisatie bij. We hadden net een kort gesprek met meneer Van den Beukel over: als we dan afwegingen willen maken om beleid te schrappen, dan kunnen we ook nog naar re-alloceren toe. Dan kunnen we als raad bij de kaderbrief een goede afweging maken. Voordat wij een standpunt innemen m.b.t. dit amendement, ben ik benieuwd naar de andere fracties, hoe zij kijken naar: wil je nog enigszins in control raken op de besteding van middelen, hoe vinden we elkaar, welke methodiek hanteren we daarbij. De heer Jumelet: Wij zien met elkaar, niet alleen rondom intensivering van beleid, maar ook bij de uitvoering van de basistaken van deze gemeente, dat het vaak spaak loopt en

dat we handjes tekort komen. Zegt u nu in uw afweging: dat geldt dat we in de begroting hebben gereserveerd voor die 7,5 fte per 1.000 inwoners, daar zet ik een hekje om en lopende het verhaal zie ik wel welke invulling er komt en dan kunnen we het vrij geven? Of zit u meer in de lijn van: dat geld moet uit de begroting, dat zien we dan wel t.z.t. in een voorstel waarbij we dekking gaan zoeken? Ik ben even op zoek welke kant u op denkt. De heer Van Doorn: De kant die we op denken, is dat we met de kaderbrief beleidslijnen uitzetten. Vervolgens werk je dat uit richting de begroting en daar horen middelen bij. Een onderdeel van die middelen is de inzet van ambtenaren, als een onderdeel van de prijs die we daarvoor betalen. Zodat wij een afweging kunnen maken. We zetten beleid uit, daar hoort een prijs bij en is dat voor ons in balans? Voor 2023 ontbreekt een deel van die analyse. Ik hoor echt wel iedere keer de verhalen, dat het piept, dat het kraakt, dat er keihard gewerkt wordt, dat erken ik ook. Dat neemt niet weg dat ik gewoon een onderbouwing wil: waar gaan die middelen heen? Om te voorkomen dat we iedere keer elk fte hierheen willen, dat is niet wat wij willen, maar een gewone analyse. In mijn dagelijkse praktijk heb ik dat ook. Er is een beleidsopdracht vanuit de Kamer, vervolgens wordt er vanuit de organisatie een analyse gemaakt: als we dit beleid gaan uitvoeren, dan heb ik deze middelen nodig. Daarmee onderbouwen we die claim en vervolgens wordt het toegekend of niet, dan wordt een besluit genomen of dat beleid ook uitgevoerd moet worden of niet. Dat is een vrij overzichtelijke methodiek, die vrij breed wordt toegepast binnen overheidsland. Het werkte hier en wij zien geen aanleiding om van die lijn af te stappen. Vandaar dat we heel graag aan de hand van het amendement dat de VVD heeft ingediend, wat we eigenlijk veel te ver vinden gaan, want daar wordt rigoureus geschrapt, wij zijn meer op zoek naar een middenweg, we noemen dat een hek om het budget heen voor 2023, dat nader onderbouwen en vervolgens vrij geven en besteden. En voor 2024 en verder gewoon de opdrachten van de raad goed uitwerken en doorwerken, dan komen we een heel eind.

Mevrouw Verhoef: Ik kan de lijn van de heer Van Doorn goed volgen. Ik vraag me wel af: hoe gaan we dit nu concreet maken? U doet nu eigenlijk een voorstel, maar u heeft geen amendement of motie. Hoe ziet u dat voor zich, wat stelt u voor aan ons? De heer Van Doorn: Er ligt een amendement, die vinden wij op dit moment te ver strekkend. Ik ben aan het verkennen hoe de raad erin zit. Kunnen we eventueel dat amendement redesignen? Het is ons in de aanloop naar vanavond niet gelukt, dat had alles met tijd te maken, het ligt gevoelig. Het valt niet mee om het goed af te stemmen. Ik heb het liefst een raadsbrede lijn, dat we met elkaar op dezelfde manier sturing willen geven, maar ook vertrouwen uit willen spreken, want dat is er gewoon allemaal. Het is niet wij tegen zij, we willen met elkaar naar een goede lijn toe, wat ook op draagvlak kan rekenen. Het lukte ons aan de voorkant niet, dus moet het lekker in het openbaar in de raad. Eigenlijk precies wat we met de nieuwe bestuurscultuur hadden bedacht, dus laten we vooral het gesprek met elkaar aangaan. Ik ben blij met alle interrupties en verduidelijkingsvragen, ik ben benieuwd wat de visie van andere partijen is. Ik ga het niet redden in 10 minuten.

Menstruatiearmoede bestrijden in Lansingerland. In principe is onze lijn niet specifieke producten gratis te maken, maar om naar een integrale aanpak te gaan. Desalniettemin zijn we erg nieuwsgierig naar het oordeel van het college in deze. Tegen welke uitvoeringsproblemen lopen we eventueel aan? Daar wil ik het nog van af laten hangen. Investeren in preventie, hebben we mede ondertekend met WIJ, dus dat zal ik niet verder toelichten. Gratis OV voor wie dat echt nodig heeft, we hebben het er al in een kort interruptiedebat met het CDA over gehad. Ik zou graag willen dat het CDA ons steunt en zich aansluit bij het amendement van L3B, dan zijn we er uit. Samen stappen zetten naar een gezonder Lansingerland, het lokaal preventieakkoord, an sich zijn we natuurlijk allemaal voor een gezonde samenleving, daar wil ik graag aan meewerken. Alleen, dit vind ik echt weer zo'n mooi voorbeeld van: wat gaat dit aan ambtelijke inzet kosten? En wat voegt het lokaal toe, omdat we landelijk ook allerlei initiatieven hebben. Hoe verhoudt zich dat tot elkaar? Zijn dit dan de schaarse middelen, personeel is inmiddels een schaars middel, willen we dat aan dit soort initiatieven inzetten of moeten we beleidskeuzes maken? Om dat goed in te kunnen schatten graag het oordeel en de visie van het college in deze, want die kunnen het beste in beeld brengen wat dit aan ambtelijke capaciteit gaat kosten en waar het eventueel ten koste van gaat. De moties van de PvdA, inhoudelijk kunnen wij het een heel eind volgen, want het staat allemaal in het coalitieakkoord. Duurzame energie staat daar gewoon in, dat wordt uitgevoerd, dus lijkt voor ons overbodig. Sneller flexwoningen, meneer Jumelet zegt dat bijna iedere vergadering. Het staat keurig beschreven en gaan we ook uitvoeren. Super belangrijk, ik ga echt het initiatief zelf niet kleiner maken, maar volgens mij is daar consensus over in deze raad om dit al te doen. Acute energiearmoede bij sportverenigingen aanpakken, wat ons betreft is de lijn: oplossen als het probleem zich aandient. Commerciële sportscholen zijn ook naar creatieve oplossingen aan het zoeken samen met de leden. Ik kan me voorstellen dat dat bij de verenigingen die we subsidiëren ook op die manier kan. We bevriezen de tarieven al. Ik heb het gevoel dat het in goede handen is bij de wethouder en dat er hele korte lijntjes lopen tussen sportverenigingen en wethouder. Als daar een probleem zich aandient, dan melden ze zich bij de gemeente. Vervolgens krijgen we via de wethouder wel een voorstel. De sportverenigingen zijn super belangrijk, dat onderschrijven we ook allemaal, als ze hulp nodig hebben wordt er vanzelf een actie naar de raad uitgezet. Wat ons betreft lijkt het overbodig, maar ik zal voor de zuiverheid de reactie van de wethouder afwachten. Dank u wel.

De heer Van den Beukel, CDA: Ik zal het iets anders aanpakken. Als ik meteen begin te ratelen over amendementen en moties, dan wordt het weinig prozaïsch vanavond, dus toch een paar woorden ter

inleiding. Ik neem het stokje over van mijn collega Krieger. Hij heeft als duo-raadslid het woord gevoerd in de commissie, maar hij heeft hier niet die mogelijkheid, vandaar dat ik dit graag doe als fractievoorzitter. Ik begin met onze eigen amendementen en dan kom ik op die van de collega's uit. Er gaat ontzettend veel goed in Lansingerland. De mooiste highlights van de laatste weken zijn het verlengen van de huur van de energiewinkel met een jaar, complimenten aan de heer Muis. Het centrum van Bergschenhoek, dat er heerlijk bij ligt. Het Polderpad, dat net geopend is. Nieuwe sportvelden, die opgeleverd worden. Prachtig, daar zijn we dankbaar voor. Maar er is ook een andere kant, want we kijken vandaag als gemeenteraad financieel vooruit. Het heeft alles te maken met de inhoud, maar het gaat om financiën. Dan zien we dat komende jaren de cijfers rood tot diep rood gaan kleuren, oplopend tot min € 8 mln in 2026. Dat is € 300 tekort per huishouden. Dat moeten we gaan aanzuiveren. Ik heb geen glazen bol, er kan een schip met goud uit Den Haag komen, maar de meeste schepen met goud zijn daar ook echt wel op, dus die verwachting heb ik niet. Het wordt dus, zoals het er nu naar uit ziet, volgend jaar bezuinigen of belasting verhogen. Daar hebben we ons nu ook op te oriënteren bij de keuzes die we maken. Ik gun namens CDA elke fractie en ook het college zijn wensenlijstjes voor nieuwe structurele uitgaven, die hebben we zelf ook. Ik zou heel graag geld vrij willen maken voor een gezonde en sociale toekomst van onze kinderen, door bijvoorbeeld schooltuinen te gaan financieren voor alle Lansingerlandse lagere schoolkinderen. Dat gebeurt in Rotterdam, dat gebeurt hier nog niet. Door bijvoorbeeld het invoeren van een maatschappelijke stage voor alle middelbare scholieren. Maar de amendementen daarvoor ziet u vandaag niet van het CDA, omdat ik namelijk eerst de financiële ruimte zou willen vrijmaken om zeker te weten dat het langjarig vol te houden is. Ik heb op dit moment nog geen draagvlak geproefd voor het creëren van meer financiële ruimte. Ik geef even antwoord op de vraag van de heer Van Doorn en het amendement over de BOA's: dat gaan we dus niet doen. Het zou ons zeer aangenaam zijn als het mogelijk ware, maar dat is het op dit moment niet. De heer Markus: U bent in maart de verkiezingen ingegaan met allerlei prachtige plannen. Ik heb u daar nooit de opmerking bij horen maken: ik weet niet of ik het waar kan maken, want de komende jaren zie ik zwaar financieel weer op ons afkomen. Terwijl de begroting er vorig jaar toch niet minder spanning uit zag als die er nu uit ziet. Wat is er dan veranderd in de tussentijd? De heer Van den Beukel: Dank voor die vraag, want dan kan ik meteen de tekst die ik geschraapt had kwijt. Er zijn 2 dingen veranderd fundamenteel. Ten eerste, een zware energiecrisis en een recessie, die niet op deze manier in maart al bekend was, laat staan op het moment van het schrijven van het verkiezingsprogramma. Ik neem aan, dat u daar ook van op de hoogte bent. Ten tweede, wat is veranderd, op het moment dat we spreken over de begroting en de meerjarencijfers, terwijl veel van de plannen die u heeft gehoord en die we graag willen realiseren, ook te maken hebben met de Eneco-middelen. Als u mij uitdaagt, dan zou ik graag nog even voorlezen uit eigen werk, dat wij heel graag nog fietstunnels zouden willen realiseren: onder de Klapwijksweg, de Boterdorpseweg en onder de N209, voor de veiligheid van onze forenzende en fietsende schoolkinderen met name. We willen dat graag, we gaan ook met een voorstel komen, maar het heeft te maken met Eneco-middelen en we hebben afgesproken om dat te doen bij de kadernota. Hetzelfde geldt voor investeringen in de groene schil van Lansingerland, investeringen warmtenet glastuinbouw en bijvoorbeeld de investeringsfondsen voor de buurtschappen Kruisweg en Rotte. Ik hoop dat ik daarmee de heer Markus van een antwoord heb voorzien. Terug naar de situatie van nu, dat we echt wel rekening hebben te houden met langjarig sombere perspectieven. Het is nu geen 2026, het is 2023. Terwijl de samenleving in zwaar weer verkeert, daar moeten we heel reëel in zijn, schijnt het komend jaar een licht winterzonnetje, zou ik willen zeggen over de gemeentelijke financiën. Ik heb het dan over het positieve structurele saldo in de voorliggende begroting, maar wat nog een stuk positiever gaat worden wanneer de eerste begrotingswijziging gaat komen. Die is aangekondigd door het college. Dan hebben we dus in 2023 een positief saldo van € 2 mln. Dat hebben we over na deze begroting. In die context heb ik echt begrip voor de bezuinigingen en lastenverhoging voor 2024, maar kan ik niet uitleggen en wil ik niet uitleggen aan onze inwoners en ondernemers, die de broekriem fors aan het aanhalen zijn, dat we de lasten nu al fors verhogen. In deze context, terwijl het saldo positief is en de reserves ook op orde zijn. Als CDA willen zaken goed financieren, zijn we niet tegen belastingen, ook niet tegen belastingverhogingen, want we moeten de middelen geven aan het college om te doen wat nodig is voor deze samenleving. We willen wel de lasten niet onnodig verhogen. Waarom? Dat past bij onze uitgangspunten van gespreide verantwoordelijkheid en rechtvaardigheid. Mensen moeten ook zelf kunnen beschikken over hun eigen verdiende gelden. Naar die bedrijven en inwoners, voor wie elke extra euro belasting al teveel kan zijn, willen wij niet uitleggen, dat we de belasting gaan verhogen. Dat is geen abstractie uit de krant. We lezen het in Den Haag, de rapporten van CPB. Maar een kennis van mij uit de buurt, een oudere dame, zij voedt in haar eentje 3 kinderen op, dat is buitengewoon ingewikkeld met een laag inkomen. Zeker, het zijn geen honderden euro's, die we op de OZB zetten, maar het is weer een aantal euro's en ik vind het ongewenst. Daarom die 2 amendementen ingediend, om de lasten voor inwoners en bedrijven dit jaar gelijk te houden en niet te laten stijgen en ik hoop dus op brede steun. De heer Markus: Helder. U zegt het alleen voor 2023 te doen, maar net daagt u de heer Van Doorn uit om in een glazen bol te kijken om wat verder vooruit te kijken. Hoe ziet u het dan in 2024 en verder? Die sprong blijft gelijk, krijgt dan iedereen een enorme belastingverhoging voor de kiezen? De heer Van den Beukel: Nee, dat valt mee. De meerjarenreeks in de begroting heeft u gezien, bijvoorbeeld bij de huishoudens schuiven we de boel een jaar op. Dat betekent niet dat we het dubbele gaan geven,

helemaal niet. Er is geen extra grote sprong, die we voorstellen. We zeggen alleen: dit jaar is het nog niet nodig. We zouden geld gaan ophalen, wat de gemeente op dit moment nog niet nodig heeft. Waarom zouden we dat doen? Het zou alleen maar dienen om onze oorlogskas, de algemene reserve, verder te spekken. Dat is op dit moment niet nodig, kijk maar naar de weerstandratio. De heer Markus: Even voor de duidelijkheid. Net gaf u aan: we zien grote financiële tekorten op ons afkomen. Met deze maatregel gaat u die zeker niet verkleinen de komende jaren, want u schuift de reeks door naar voren. Daarom worden die bedragen elk jaar lager, dus het tekort zal toenemen. Hoe kunt u verklaren wat u net zei? De heer Van den Beukel: Ik denk dat de heer Markus het niet helemaal goed ziet, met alle respect. Het probleem dat we meerjarig hebben, heeft te maken met de onbalans tussen structurele kosten en structurele opbrengsten. Daar verandert dit amendement niets aan. Het zegt alleen maar: we zouden hiermee geld gaan ophalen, namelijk € 2 mln, dat we nu niet nodig hebben. Daar gaan we de algemene reserve verder mee ophogen, maar de algemene reserve is al van voldoende niveau, kijk naar de weerstandratio. Het is een prima oplossing, die niets afdoet aan de problematiek van volgend jaar, maar er ook niets aan bijdraagt. Dat gratis openbaar vervoer, ik zei het al, ik heb net gehoord van meneer Van Doorn dat hij een amendement uitvoert op het coalitieakkoord, de ouderen zijn nu plotseling AOW-gerechtigden geworden. Dat heeft wel met elkaar te maken, maar ik vind het toch wat verwarrend. De heer Jumelet lijkt een beetje gevoelig voor het idee van landjepik, dit is de tweede keer dat ik het hoor de laatste maand, daarom wil ik graag helderheid. Die helderheid is nu gegeven, de heer Van Doorn zegt: ouderen zijn AOW-gerechtigden. Dat schuift elk jaar 8 maanden op, geloof ik, dus dan weten we wat nu het kader is waarbinnen het college gaat opereren en dat is helemaal prima. Maar om dat voornemen van het college nu een half jaar naar voren te halen, dat is waar het amendement van de heer Van Doorn over gaat, dat zien we niet als de prioriteit. We hebben het net gehad over alle drukte hier in het gemeentehuis, om mensen met nog meer spoed te laten werken aan de invoering van dit voorstel dat gaat ongetwijfeld ten koste van andere elementen uit de mobiliteitsvisie, misschien wel van de rotondes of van deelauto's, ik heb geen idee, maar het gaat ergens ten koste van. Ik zie niet het belang om dat nu een half jaar naar voren te gaan halen. De heer Van Doorn: Ik ben nu toch wel nieuwsgierig naar de strategie van het CDA. Het dient een motie in om het te creëren en vervolgens bied ik nu een mogelijkheid om het te creëren en dan zegt u: het is me te vroeg. Is het niet een trucje om te proberen het uit te stellen? De heer Van den Beukel: Nee. Ik denk dat de heer Van Doorn misschien gemist heeft dat het een motie is en geen amendement. Wij creëren dat niet, de motie creëert niet een idee om gratis openbaar vervoer te gaan initiëren, dat heeft het college gedaan. Het college stelt voor om gratis openbaar vervoer in te voeren. Het CDA zegt: laten we dat doen voor de goede doelgroep, zoals u ook voorstelt in het coalitieakkoord. Maar het college laat het nu eigenlijk vrij, houdt het voor mogelijk dat misschien wel openbaar vervoer gaat zijn voor ouderen met een buitengewoon hoog inkomen. Ik weet dat er partijen zijn, misschien niet perse in deze raad, die dat bepleiten. Die zeggen: gratis openbaar vervoer is eigenlijk voor heel Nederland gewenst, maar in elk geval voor alle ouderen. Dat mag, dat is een legitiem standpunt, maar dat is niet ons standpunt. Gratis openbaar vervoer is natuurlijk een solidariteitsbijdrage vragen aan de hele samenleving om een bepaalde doelgroep gratis met het openbaar vervoer te laten gaan. Akkoord, zeggen we dan, maar laten we dan wel scherp blijven dat het inderdaad alleen gaat om de doelgroep, die u ook benoemd, nogmaals, met waardering. Dus niks oneens over de doelgroep, maar laten we die dan ook specificeren. Dan tot slot, de wijkbrandweerman, daar hebben we een goede brief over ontvangen van de burgemeester, dank daarvoor. We vinden brandpreventie heel belangrijk, van de week weer een brand geweest in Lansingerland. De neiging zou kunnen zijn om nu een amendement in te dienen en te zeggen: we gaan het geld vrij maken. De burgemeester heeft gezegd: ik zou het mooi vinden, wijkbrandweerlieden, dat kost € 70.000 per jaar, maar ik heb het geld niet. Toch denk ik dat we daarmee iets te vroeg zouden zijn, want er zou nog ruimte zijn voor een beeldvorming over de wijkbrandweerman. Dus mijn enige vraag is nu aan de burgemeester: kan hij van zijn kant die op korte termijn faciliteren? Met korte termijn bedoel ik: voor de eerste begrotingswijziging. Waarom is dat van belang? De eerste begrotingswijziging komt er in december aan, hebben we gelezen, dan zou het moment zijn om hopelijk met de hele raad, als die beeldvorming positief uitvalt, een project te starten, zou ons voorstel dan zijn om voor 2 jaar wijkbrandweermannen aan te stellen en daarmee een stuk goeds te doen voor onze samenleving. Maar niet op dit moment. Dan de moties en amendementen, waar ik nog geen oordeel over heb gegeven en om de collega's recht te doen, die zich daarvoor hebben ingezet. Dank aan de heer Jumelet en de heer Machielse voor hun raadsbrede amendementen, die wij van harte steunen natuurlijk. De sportbox van de heer Van Doorn, we hebben een heel goed sportfonds in Lansingerland. Dat is er voor jongeren, die zelf niet in staat zijn om contributie te betalen. Uit het sportfonds kan je zelfs kleding krijgen, heb ik begrepen. Volgens mij heeft het college zich recent aangesloten bij het sportfonds voor volwassenen, een heel goed initiatief. Dus de redenering, die zit achter het amendement van de sportboxen, dat het zo lastig is voor mensen om te sporten, financieel, die volgen wij niet. Wat we wel zien, is dat we de taken van de gemeente nog groter maken, dat we nu ook gemeente-voetballen krijgen. Dat lijkt ons toch wat veel van het goede. We vragen ons af, met de woorden van de heer Jumelet, welke problemen we daarmee oplossen. De intocht van Sinterklaas, een heel belangrijk fenomeen, vooral voor onze 6-jarige zoon, maar ook voor de rest van Lansingerland. Zeer eens met het belang daarvan, maar toch, maar het heeft iets weg van een wappermotie. Volgens mij hebben we een heldere toezegging gekregen van de wethouder in de commissiebehandeling, dat hij die

€ 3.000, over meer gaat het niet, kan plooiën binnen zijn begroting. Ik zie dan niet helemaal in wat de meerwaarde is van deze motie, anders dan dat het een wappermotie zou zijn, waarmee gewapperd kan worden en kan worden gezegd: kijk, wij hebben Sinterklaas gered. Dat vind ik toch niet zo heel passend. De heer Machielse: Met vlag en wimpel Sinterklaas gered dan wel. Ik heb 2 correcties, waarvan ik me afvraag of de heer Van den Beukel zich daarvan bewust is. Allereerst is het een amendement, geen motie, dus ik ga niet met een motie wapperen. Maar ten tweede is de toezegging van de wethouder in de commissie beperkt gebleven tot 2022. Wij vinden het niet verantwoord om dit jaar te zeggen, we hebben de wethouder bedankt voor de toezegging: hé ondernemersverenigingen, jullie krijgen een hogere subsidie, maar er is nog geen zekerheid of jullie die de komende jaren krijgen. Juist dat is wat dit amendement beoogt, om 2023 en verder structureel die verhoogde subsidie op te nemen voor de winkeliersvereniging. De heer Van den Beukel: Ik denk dat de heer Machielse naar het Sinterklaasjournaal heeft gekeken en dat hij daarom zo onzeker is over 2023. Elk jaar is de stoomboot de weg kwijt en dan weet je niet meer of hij echt wel gaat komen. Maar ik maak me geen zorgen over 2023 op dit moment. Sterker, volgens mij is de redenering dat die € 3.000 voor 300 winkeliers, dus dat is € 10 per winkelier, nu wat lastig te verkrijgen is vanwege de financiële situatie. Ik wil er niet op vooruit lopen of volgend jaar die € 3.000 niet kan worden gevonden door die winkeliers. Ik vind het echt wat bijzonder om voor dat soort bedragen nu al de gemeentelijke knip te trekken. Volgens mij was er ook zoiets als sociaal ondernemen. Dit zijn toch echt wel bedragen, die horen bij een goede lokale middenstand. Sterker, ik denk dat als de landelijke ketens nou ook eens lid worden van de winkeliersverenigingen en contributie gaan betalen, dan ben je helemaal meteen boven jan. Dan de menstruatiearmoede. Ik wacht daar even de reactie van de wethouder af in hoeverre dit nou lokaal speelt. Preventie, de heer Jumelet vraagt om de lespakketten. Dat is een belangrijk project, waar wij positief over zijn, maar in onze beleving is dat nog niet afgerond. We willen eigenlijk eerst graag weten wat het succes daarvan is, voordat we daar nu al geld voor uittrekken voor de volgende jaren. Een gezonder Lansingerland, daar wacht ik ook graag de reactie van de wethouder af, de motie van de heer Markus. De energiearmoede bij sportverenigingen, die dienen we mede in. We hadden het graag al gedaan bij het bespreekstuk over energie, maar daar was toen geen ruimte voor, maar eens om het nu alsnog te doen. De heer Markus: De heer Van den Beukel wacht even de beantwoording van het college af m.b.t. onze motie. Ik had van de heer Van den Beukel toch wel iets meer inhoudelijke reactie verwacht. Vindt u het een heel slecht idee, vindt u het geen goed idee? U kunt toch wel iets duiden. Het is heel makkelijk om nu achter het college te verschuilen, ook omdat ik het CDA ken als een partij die enorm voor preventie is. Ik had iets meer inhoud verwacht, want dat maakt het voor mij makkelijker om te reageren om u wellicht over de streep te trekken. De heer Van den Beukel: Ik zou dan uitgelokt worden om de inbreng van de heer Bergwerff over te doen, die daar uitgebreid over heeft gesproken in de vorige commissie. Dat wil ik maar niet doen. In de basis sympathie voor preventie en afspraken met maatschappelijk middenveld, maar ook een beetje een zorg. De wereld hangt aan elkaar van convenanten in Nederland en van de akkoorden. Elk stuk voor stuk zijn ze sympathiek, maar het kan ook too much zijn en de vraag is of je daar echt de wereld mee verandert. Dus ja, sympathiek, maar de vraag is hoe het college ernaar kijkt. Dan de flexwoningen, in aanvulling op wat de heer Van Doorn zei is daar al veel over gezegd. Specifiek heb ik gehoord in het debat met de burgemeester primair over de flexwoningen voor Oekraïners, dat de heer Muis alsnog van zin is om het afgesproken plan voor flexwoningen voor te bereiden en naar de raad te sturen. Ik ga ervan uit, dat het in het collegeprogramma te staan komt. Ik wacht met veel spanning op dat plan en ik ga ervan uit, dat daar ook de locaties in staan, die mevrouw Verhoef noemt, waarbij aangetekend mag worden dat over de locatie Bleizo het CDA niet erg enthousiast is. Tot slot, versnelling duurzame energie glastuinbouw. Wij werken aan een bespreekstuk, heeft mijn collega Krieger aangekondigd, bij de kadernota om daar een versnelling aan te geven en daar ook financiële middelen voor vrij te maken. De motie nu lijkt onder aan de streep niet heel veel toe te voegen aan wat er al gebeurt. Afgezien van het feit, daar wil ik mevrouw Verhoef voor complimenteren, dat ze toch wat nadrukkelijker vraagt om periodieke informatie over dit thema. Dat klinkt ons sympathiek in de oren. Tot zover.

De heer Machielse, VVD: Bij de commissievergadering over deze begroting noemden wij het al: Lansingerland is nog niet af en daarom gaan we door. We hebben toen reeds aangekondigd over een aantal voorstellen te willen meedenken en voor een aantal zaken initiatieven te willen nemen. Vanavond is het dan zover en bespreken we deze. Ik zal voor het gemak de volgorde aanhouden van indienen en het overzicht van eerder vandaag, dan kunt u het hopelijk allemaal makkelijk volgen. Dat begint met de raadscommunicatieadviseur, het amendement van WIJ, door alle partijen gesteund. Ik wilde daar alleen nog aan toevoegen, dat het belang van die raadscommunicatie is om echt naar de inwoners toe te communiceren. Dus voor degenen, die het nog niet hebben gevolgd op de publieke tribune of thuis: dat is niet voor interne afstemming, het is nadrukkelijk bedoeld om ervoor te zorgen dat we als raad beter in staat zijn om beeldvormingen te organiseren, samen met onze inwoners het gesprek beter te voeren, maar ook beter uit te leggen waar we mee bezig zijn of wat we besloten hebben. Met dat doel in het achterhoofd een amendement dat wij van harte ondersteunen. Dan het amendement van L3B over de sportbox, dat is een amendement dat wij heel sympathiek vinden en het idee kunnen wij ook goed begrijpen, maar wij vragen ons wel een beetje af: wat is precies nut en noodzaak hiervan volgens het college? We ondersteunen veel sportverenigingen, we hebben onze sportparken. Gaan we nou

concurreren met de sportverenigingen, die juist contributie vragen en op die manier sporten gezamenlijk stimuleren? Daar zijn we een beetje naar op zoek, hoe het college in de praktijk deze sportboxen ziet. In aanvulling daarop of ze ook een risico zien in het hebben van deze sportboxen. Of het sportmateriaal makkelijk of vaak gestolen of ontvreemd zou kunnen worden. Hoe dat in de praktijk gaat. Maar nogmaals, het doel is heel sympathiek en iets wat we kunnen ondersteunen. Op het gebied van veiligheid heeft L3B ook zeker geen steek laten vallen deze keer, door opnieuw een amendement in te dienen voor meer BOA's. Uiteraard zal het u niet verbazen, dat de VVD daar voorstander van is. Los van daadwerkelijke veiligheid, handhaving, surveillancetaken gaat het ook over een stukje zichtbaarheid voor onze inwoners, dat die BOA's er zijn om te zorgen dat het in Lansingerland prettig wonen blijft en dat het hier veilig is en daar staan we voor. Dus dat amendement zullen we van harte steunen. Dan het amendement van L3B voor gratis OV voor AOW'ers met een inkomen tot maximaal 120% van het bijstandsniveau per 1 juli 2023. Een lange titel, dat moet ik u mee geven, maar toch van ons een kort antwoord. Wij hebben in het verleden al vaker gezegd, dat het koppelen van dit soort maatregelen aan inkomen, dat is een vorm van inkomenspolitiek en daar is de gemeente niet voor. In onze optiek is inkomenspolitiek echt iets voor het rijk. Als het rijk het nodig zou vinden om ouderen tot 120% van de bijstandsnorm gratis openbaar vervoer te verstrekken, dan zou het rijk dat zeker kunnen doen, maar wij vinden het niet de taak van de gemeente om dit te doen en we zullen dit amendement dus ook niet steunen. Dan gaan we het hebben over OZB, belastingen, de brief die elk jaar weer op de mat valt. Er liggen 2 voorstellen voor van het CDA. Eén voor de OZB voor woningeigenaren en één voor OZB voor niet-woningseigenaren. U kent de VVD als een partij die altijd probeert in te zetten op lage lasten. Dat kan ook, als je een overheid doelmatig inzet, dan heb je minder kosten. Maar lage lasten moeten ook in verhouding staan tot wat je geleverd krijgt. Dat is waar ik het met u over wil hebben bij deze 2 amendementen. Als we kijken naar de huiseigenaren, dan kent Lansingerland een hoge heffing in euro's, veel hogere dan in andere gemeenten in Nederland gemiddeld genomen. Ik heb het niet over tarief en percentage, maar over de heffing in euro's. Dat komt enerzijds omdat woningen hier duur zijn en mensen hier graag wonen, wat de prijs opdrijft. Maar uiteindelijk vraag je je dan toch af: moet een gemeente als Lansingerland ook zoveel duurder zijn om draaiende te houden dan andere gemeenten? Een verlaging van de OZB of een niet verhoging van de OZB voor onze woningeigenaren lijkt de VVD altijd op zijn plaats, zolang de heffing in euro's niet op het landelijk gemiddelde is. Dus dat amendement zullen we van harte steunen en daarom ook mede ingediend. Maar voor die ondernemers en die niet-woningen ligt het verhaal wel ietsje anders. Want we investeren enorm veel in onze bedrijventerrein, in dienstverlening aan ondernemers en ondersteuning. Uiteindelijk mag daar, vindt de VVD, ook wel iets tegenover staan, zeker omdat het OZB-heffingdeel en het tarief dat we hanteren voor de niet-woningen veel lager is dan het landelijk gemiddelde. Nu zijn gemiddelden an sich geen doel, maar het is wel prettig om te weten dat wij zoveel doen voor de bedrijven en ondernemers, maar daar eigenlijk een vrij lage heffing voor terug vragen aan de gebouweigenaren. Dus het verlagen of niet verhogen van de OZB niet-woningen is wat de VVD eigenlijk niet passend vindt op dit moment, gelet op het feit dat we zoveel doen voor ondernemers en de meeste ondernemers ook hartstikke goed draaien. Voor de ondernemers die op dit moment in de problemen zitten of door de energiecrisis of door de nasleep van corona of anderszins zijn losse steunpakketten. Het is niet nodig om voor alle ondernemers en niet-woningseigenaren nu de OZB niet te verhogen. Dus dat amendement zal de VVD niet steunen. Dan komt Sinterklaas, zie ginds, ik zie hem al staan. Ik heb zojuist in een interruptie bij de heer Van den Beukel al toegelicht waarom we denken dat dit amendement een degelijke toegevoegde waarde heeft. We hebben de wethouder bedankt voor zijn toezegging om het dit jaar op te lossen met de winkeliersverenigingen, daar zijn de winkeliersverenigingen ook erg dankbaar voor, maar een betrouwbare overheid kijkt een stukje vooruit en zegt nu al tegen winkeliersverenigingen: de komende jaren hoeven jullie je ook geen zorgen te maken. Ik wil nog even genoemd hebben, dat dit amendement wordt mede ingediend door de heer Bik van WIJ en mevrouw Gielis van L3B, waarvoor veel dank natuurlijk. Dan heb ik een amendement ingediend namens alle leden van het presidium om trouwerijen en beeldvormingen voortaan ook vanuit huis te kunnen volgen. Voor wie dat niet weet een klein beetje toelichting. We zitten nu in de raadszaal en daar hebben we ongeveer 3 jaar geleden geïnvesteerd in nieuwe camera's, microfoons, nieuwe streaming, zodat de vergaderingen beter te volgen zijn. Beter verstaanbaar, beter te notuleren en ook beter terug te vinden wie iets waar heeft gezegd. Op dat moment, ik zat in de aanbestedingscommissie dus ik heb het van dichtbij meegemaakt, hebben wij nog niet besloten om de trouwzaal ook om te zetten naar het digitale tijdperk. Toen kwam ineens die coronacrisis en gingen we allemaal vanuit huis werken en geraakten we langzamerhand ook gewend aan een presentatie nog eens terugkijken of vanuit huis even inloggen of vanaf vakantie een technische toelichting volgen. Dat is iets waar we toch wel aan gewend zijn geraakt, als raadsleden, maar ook als inwoners die beeldvormingen vaak volgen en willen meeluisteren. Op dit moment kunnen beeldvormingen in deze zaal weliswaar worden uitgezonden, maar in de trouwzaal beneden niet. Dat is waarom we als gezamenlijke leden van het presidium echt hebben gemeend om deze investering te willen doen. € 25.000 eenmalig en een kleine jaarlijkse post aan software licenties om ook presentaties, vergaderingen, sessies met inwoners en andere vormen van beeldvorming, die beneden plaats vinden, gewoon live te kunnen uitzenden op de website en ook voor iedereen te laten terugkijken op de website. Dat vinden we ontzettend belangrijk en daarom zou ik iedereen willen oproepen om het van harte te ondersteunen, los van de mede indieners natuurlijk. Dan

kom ik op het amendement van GL omtrent menstruatiearmoede. Weet u, het is enorm triest dat er vrouwen zijn die door armoede onderwijs of werk moeten missen, omdat ze geen menstruatieproducten kunnen betalen. Daar zouden we ons allemaal voor moeten schamen. We erkennen dat probleem, maar de vraag is: hoe groot is dat probleem en is deze begroting nu het juiste moment om een accent te leggen op het armoedebestrijding? Collega Marloes Draak naast mij heeft uitgezocht dat er in Den Haag ongeveer 70 uitgiftepunten zijn om menstruatiearmoede te bestrijden en dat het jaarlijkse budget daarvan € 35.000 is. Nu vind ik natuurlijk, dat Lansingerland boven Den Haag gaat in vele opzichten, maar in inwoneraantal en welvaart gaan we niet helemaal analoog aan Den Haag, dus het budget van € 20.000 dat in het amendement wordt genoemd lijkt wat hoog. Wat we eigenlijk willen voorstellen is om dit probleem juist te gaan agenderen onder het beleidsveld armoedebestrijding en om het mogelijk wat nader te laten onderzoeken door het college en niet nu op dit moment te besluiten om zo € 20.000 toe te kennen voor een probleem, dat we nog niet in beeld hebben en waarvan we niet weten of de oplossing wel passend is voor dat probleem. Voor mijn suggestie zou ik de reactie van de wethouder willen weten, hoe zij ernaar kijkt, of de heer Hoek, maar in ieder geval het college. Dan een aantal moties. De motie van WIJ, investeren in preventie: doen. Dat is mijn korte reactie richting de heer Jumelet. Steun voor de lesprogramma's, de VVD omarmt dit van harte. De motie van het CDA, gratis openbaar vervoer voor ouderen met een laag inkomen, daar beginnen in de definitiekwestie. Ik heb eerder al gezegd dat wij überhaupt tegen het principe zijn van gratis openbaar vervoer verstrekken aan ouderen of aan mensen met een laag inkomen, omdat het allerlei vormen van inkomenspolitiek zijn, dus ook deze motie zullen wij niet steunen. Vervolgens de motie van de CU, samen stappen zetten naar een gezonder Lansingerland. Ik ga beginnen met de conclusie: we zijn tegen deze motie. Dat is niet omdat wij tegen preventie zijn, maar het is nu de derde keer in korte tijd, dat we over het lokaal preventieakkoord spreken. We hebben er in de commissie ook al veel over gezegd, ik wil dat niet allemaal herhalen, maar er wordt ontzettend veel gedaan aan preventie lokaal, in samenwerking met allerlei partijen. Er is een nationaal preventieakkoord, die probeert daar een kader in te geven en de regie over te nemen. Een beetje analoog aan wat de heer Van den Beukel zojuist zei: nog meer akkoorden hoeven niet in te houden dat we daadwerkelijk gaan verbeteren in wat we aan het doen zijn m.b.t. preventie. We doen ontzettend veel, we doen dat goed. Wij zetten dan liever de capaciteit in ambtelijk op andere domeinen dan op het creëren van een lokaal preventieakkoord. Dus het doel sympathiek, maar het middel ondersteunen we niet. Mevrouw Verhoef: Ik wil aan de heer Machielse vragen: is het u ontgaan dat er een hele nette bijlage, een uitgebreide bijlage zit bij deze motie, waaruit blijkt dat er lokaal heel veel gebeurt, maar dat er juist afstemming nodig is en zaken goed aan elkaar maken. Een akkoord met de lokale partijen kan juist daaraan bijdragen, dat je dus efficiënter al die inzet tot nog meer impact voor de gezondheid kan laten werken. Hoe kijkt u daar tegenaan? De heer Machielse: Meerdere vragen in één interruptie. Nee, het is ons niet ontgaan, de bijlage bij de motie. Ook de eerdere stukken in de commissie samenleving, waarbij gesproken is over het lokaal preventieakkoord zijn ons niet ontgaan. Maar de vraag die je je moet stellen: geloof je dat het efficiënter gebeurt met een lokaal preventieakkoord, wil je daar de inzet op plegen om dat te creëren? Daarop zegt de VVD: nee, we geloven in preventie, maar we vinden het niet nodig om allemaal capaciteit te steken in een lokaal preventieakkoord. Dat is een beoordeling, daar mag u iets van vinden, maar dat is wel hoe we ernaar kijken. Mevrouw Verhoef: U denkt dus dat er vanuit landelijk, dat het hier in Lansingerland dan wel aan elkaar geknoopt wordt. U bent bij heel veel zaken toch juist voor lokale aanpak? De heer Machielse: Begrijp me niet verkeerd. Ik heb gezegd, dat er een landelijk preventieakkoord is, waar veel landelijke organisaties hun aanpak in afstemmen. Ik verwacht niet dat dat impact heeft op lokale afdelingen of organisaties in Lansingerland. Wat u mij hoort zeggen, is dat er ontzettend veel gebeurt op het gebied van preventie op allerlei verschillende domeinen, dat ondersteunen we allemaal van harte. Wij denken dat het toevoegen van een lokaal preventieakkoord meer kost aan belasting en werkdruk dan dat het werkelijk aan verbetering gaat brengen in de preventie. Nogmaals, dat is een beoordeling, maar daar zult u het me moeten doen. Daarmee kom ik wel bij de 3 moties van mevrouw Verhoef, van de PvdA. Allereerst de energiearmoede, het is al vaker genoemd vanavond, maar welk probleem lossen we hier nu eigenlijk op? U heeft op de kieslijst van de VVD kunnen zien, dat er een aantal voorzitters van lokale sportverenigingen staat, ik heb ze allemaal gebeld en geen van allen herkennen dit probleem. Dus het is ook een beetje een vraag aan het college, maar misschien ook aan mevrouw Verhoef: waarom staat dit op de agenda vanavond? Als het een probleem is, zijn wij de eersten die willen kijken naar mogelijke oplossingen, maar ik heb op dit moment niet het beeld dat hier een probleem is dat we gaan oplossen. Ten tweede, de PvdA-motie sneller en meer flexwoningen bouwen, dat is een vraag aan de wethouder: als u het dictum leest, gaat u dan daadwerkelijk iets veranderen? Flexwoningen zijn al opgenomen in de woonvisie, we hebben al een aantal voorstellen gehad, we hebben zelfs een investering gedaan vanuit de Eneco-middelen om een aantal flexwoningen te gaan realiseren. Wat verandert deze motie nu feitelijk voor uw werkwijze en uw aanpak? Laat ik het zeggen: als ik hem lees, dan verandert er niets en is het dus overbodig. De motie versnellen duurzame energie glastuinbouw, dezelfde vraag aan dezelfde wethouder. We hebben reeds een transitievisie warmte, we hebben een glastuinbouwvisie, we hebben een duurzaamheidsvisie en daar zitten allerlei voorstellen in en maatregelen, ondersteuning, om te zorgen voor de versnelling van verduurzaming in brede zin, maar ook voor de glastuinbouw juist. Wat voegt deze motie nu toe op die aanpak? Wat gaat u dan anders doen? Als u iets anders gaat doen,

verwacht u dat het dan ook effect heeft? Zo niet, dan kom ik terug bij mijn conclusie van de vorige motie: dan voegt het dus niets toe. Voordat ik afsluit, de oplettende luisteraar heeft gemerkt, dat ik 1 amendement heb overgeslagen in mijn bijdrage en daarmee wil ik afronden. Dat is het amendement dat wij zelf hebben ingediend met de titel: geen 7,5 fte per 1.000 inwoners. Ik wil daar wat helderheid over gaan verschaffen. We hebben in de commissie reeds genoemd, dat wij herkennen en erkennen dat er een enorme werkdruk kan ontstaan in de ambtelijke organisatie en dat we enorme ambities hebben als raad, veel beleid hebben vastgesteld en dat het in de uitvoering knelt. Ik heb toen gezegd, dat dat enerzijds komt door vacatures, maar anderzijds op bepaalde domeinen ook gewoon door een kleine formatie, een te krappe formatie voor de ambities die wij hebben. Het amendement beoogt eigenlijk maar 1 deel en dat gaat over de werkwijze die we voeren. Het vaststellen van een norm van 7,5 fte per 1.000 inwoners legt voor onbepaalde tijd een in theorie ongebreidelde groei van de organisatie vast, die niet meer gerelateerd is aan de feitelijke ambities en beleidsplannen, die we hebben vanuit deze raad. Juist die koppeling eruit halen is wat we beogen. We beogen niet om te voorkomen dat er geïnvesteerd wordt in het ambtelijk apparaat. We beogen niet om te voorkomen dat knelpunten kunnen worden opgelost. Nee, het enige wat we beogen is ervoor zorgen dat we als raad een beetje grip houden op: we hebben allerlei ambities en wat kost het nu om die te realiseren aan ambtelijke inzet? De middelen worden altijd in de begroting meegenomen, maar de menselijke inzet, daar hadden we de afgelopen jaren ook grip op. Ik noemde bij de commissievergadering al dat we dat ook hebben gedaan. Voor de begroting van 2021 19 fte, 2022 14 fte, die hebben we vastgesteld respectievelijk in 2020 en 2021. Dat is veel meer 33 fte dan de inwonergroei als je zou rekenen met 7,5 fte per 1.000 inwoners. Oftewel: we hebben een inhaalslag gemaakt de afgelopen jaren. De gemeentesecretaris stelt vast: ik wil een grotere inhaalslag maken. Daar zijn we niet principieel op tegen, maar het gaat wel om de werkwijze. Dus ik sta er ook wel voor open om te kijken: gaat het ons nu om het bedrag? Nee. Gaat het ons om de werkwijze, hoe kunnen we daar dan als raad uitkomen? Ik wil daar nog 1 slotzin aan toevoegen en dat gaat over iets intern gericht. Inwoners die nu afhaken bij de volgende zin: excuses. We hebben voor de zomer een kadernota vast gesteld en bij een kadernota bespreken we als raad met elkaar: wat zijn de kaders die we het college mee geven voor de begroting. Daarin heb ik niet het kader gevonden, dat we een werkwijze willen veranderen voor hoe we aan onze formatie komen. Plots in de begroting een andere werkwijze gaan hanteren doet mij feitelijk vaststellen dat deze begroting niet past in het kader dat we hebben mee gegeven voor de zomer als kadernota. Op dat punt hoef ik geen reactie van het college, maar het is wel stof tot nadenken voor onszelf voor de toekomst van onze werkwijze. Als wij een kadernota vast stellen met veel aandacht, amendementen en moties, maar vervolgens wordt in de uitwerking eigenlijk een andere aanpak genomen, dan vraag ik me af: waarom hechten we zoveel waarde aan de kadernota? Dat zijn wat interne bespiegelingen ter lering en vermaak. Daar wilde ik het in deze eerste termijn bij laten Dank u wel.

De voorzitter: Dan constateer ik ook ruim een uur voor 4 fracties. Als u zo door gaat is het in ieder geval half 10 voordat wij aan het college toe zijn. Ik geef hem gewoon even mee. Op zich is het keurig, dan zijn we nog steeds voor middernacht klaar, maar ik waarschuw maar even tussentijds en tijdig.

Mevrouw Den Heijer, D66: Zo'n oproep is aan mij altijd goed besteed, ik ben nooit zo heel lang van stof. Mijn fractie kijkt terug op een goede bespreking over de begroting. Wij konden ons al in grote lijnen vinden in de begroting. We hadden bijna gezegd: een hamerstuk, omdat we heel tevreden zijn met wat er in de begroting is opgenomen en alle voornemens uit het coalitieakkoord daar vorm hebben gekregen. We hebben geen moties of amendementen gemaakt, we hebben gekeken waar de energie bij andere partijen zit, wat goede voorstellen zijn om bij aan te sluiten. Ons credo is de afgelopen tijd: laten we nou gaan uitvoeren alle plannen die we hebben. Ik ga per partij de moties en amendementen af, dan kunnen we aangeven hoe we daar in zitten. We gaan natuurlijk ook mee met het amendement over de raadsadviseur en de streaming van de trouwzaal, uitvoerig besproken al door mijn voorganger, dus daar hoef ik echt niets meer over te zeggen. Hij is al raadsbreed aangenomen, dus daar kunnen we lekker mee verder. Beginnen bij WIJ, we hebben een motie mede ingediend over preventie, ondermijning. Wij hechten daar veel waarde aan. We hebben gehoord wat er in de beeldvorming is besproken. We vinden wel belangrijk, dat het goed wordt onderzocht, ook met de scholen die dit allemaal moeten kunnen uitvoeren. Ik ben blij dat deze motie er ligt om het op die manier te gaan onderzoeken. Dan kijken we de volgende keer of er een vervolg aan wordt gegeven. L3B heeft een amendement gemaakt over de sportboxen, die dienen wij mede in. Wij vinden het een heel goed initiatief om beweging te stimuleren, dat past goed. Het is ook een mooi voorbeeld, zo kan je er ook naar kijken, van de deeleconomie. In plaats van dat we allemaal spullen moeten gaan kopen en dat allemaal in de kast of onze garages vol hebben liggen met allemaal speelgoed en sportspullen, kan je het veel beter met elkaar delen. Goed voor de portemonnee en ook goed voor het milieu. We steunen ook het amendement gratis OV voor ouderen naar voren halen. We hebben het al in het coalitieakkoord staan, maar nu er ruimte is om het wat eerder te doen, dan is dat natuurlijk mooi. Wij steunen het amendement voor de BOA's niet. Er is een beeldvorming aangekondigd, de burgemeester heeft daar een toezegging op gedaan. Het lijkt me verstandig dat we die even afwachten en op basis daarvan kijken en in kaart brengen wat er nodig is voor Lansingerland. Dan naar het CDA, de motie over gratis OV. Dat snappen we, de ambitie. Maar we snappen

het eigenlijk ook niet zo goed, want het staat in het coalitieakkoord. We hebben daar net een hele discussie over gevoerd, dus ik wil er niet teveel over zeggen, omdat ik dan weer allerlei discussies uitlok. Die gaan we gewoon niet steunen. Er zijn 2 amendementen van het CDA over de OZB. Altijd goed als we nadenken over de lasten die we bij onze inwoners en onze bedrijven neerleggen, maar we gaan ze beide niet steunen. Het OZB-tarief gaat volgend jaar opnieuw omlaag, 11% hebben we net bekeken. Daarmee houden we vast aan het beleid dat we al een aantal jaren voeren, namelijk dat we van inwoners de WOZ-waardestijging van hun woning zoveel mogelijk ontzien. De heer Van den Beukel: D66 profileert zichzelf als een ontzettend rationele partij en dat waarderen we. Dus ik vraag me af, wat voor mevrouw Den Heijer de rationale is van nu een groot structureel overschot creëren door de belasting te verhogen, terwijl de algemene reserve al meer dan op peil is? Mevrouw Den Heijer: We zien natuurlijk ook dat er een ravijnjaar aankomt, waar we het helemaal niet zo makkelijk gaan krijgen de komende jaren. Als we dan opeens een hele verhoging moeten gaan doorvoeren, waar mensen nog veel meer van afschrikken, ja, dat wil je niet hebben. We vinden het een heel verstandige beslissing om het zo te doen. Dan de OZB niet-woningen, die steunen we ook niet, omdat we denken dat de impact hiervan vooral ligt bij de grote distributiecentra en die lopen prima. We kunnen nog het verhaal over het gebruikersdeel en eigenarendeel aan toevoegen. Wat wij ook vonden, dat heeft de VVD al toegelicht, is dat wij als Lansingerland aan onze ondernemers al heel veel voorzieningen bieden. Het is dan ook wel logisch om dit deel gewoon op het landelijk gemiddelde te houden. Dus wij steunen die motie ook niet. De heer Van den Beukel: Er dreigt een beeld te ontstaan, dat onze ondernemers fantastisch tevreden zijn over de gemeente. Mijn beeld is toch een andere. Ze vestigen zich graag hier, maar de dienstverlening van de gemeente, met alle waardering voor de inspanning die gepleegd wordt, daar verschijnen we niet in de top 10 van meest MKB-vriendelijkste gemeenten, volgens mij. Is mevrouw Den Heijer daar echt zo tevreden over? Mevrouw Den Heijer: Dat is een heel andere discussie. Als je het hebt over infrastructuur en voorzieningen, die voor de Lansingerlandse ondernemers prima op peil zijn, dan gaat het de discussie over dienstverlening, die vooral meer ligt bij hoe je wordt aangesproken en of de gemeente goed bereikbaar is, dan dat je een financiële prikkel weg neemt. Ik vind het 2 verschillende discussies, die u met elkaar probeert te vermengen, daar kan ik niet zoveel mee, want het is toch heel iets anders. De heer Van den Beukel: Prima, maar dan is het wel verhelderd, dat mevrouw Den Heijer niet suggereert dat de klachten over dienstverlening niet bestaan. Ik denk dat er zorgen zijn over de lengte van vergunningverlening, de duur daarvan en dergelijke. Die leven ook bij haar, dat is goed te constateren, dank u wel. Mevrouw Den Heijer: Dat hebben wij zeker ook gehoord bij de ondernemers, dat dat zo is. Dat is misschien een mooi bruggetje naar het volgende, dan komen we bij het amendement over de 7,5 fte. Veel van de dienstverleningsvragen die ondernemers hebben, hebben te maken met wisselingen van projectleiders, dat de gemeente niet goed bereikbaar is, dat mensen niet aan het loket zijn waar ze vragen hebben, dat de dienstverlening niet snel wordt afgehandeld. Wat heb je dan nodig? Dan heb je geen geld nodig, maar mensen. Daarom is de discussie over de norm een beetje verengde discussie geworden. Wij steunen het amendement van die 7,5 fte dus niet. Wij hebben hier in de commissie ook al over gediscussieerd. We vinden het belangrijk dat je investeert in de dingen die het belangrijkste zijn en dat is o.a. onze organisatie. We lopen eigenlijk de hele tijd al achter de feiten aan, waardoor we moties niet kunnen uitvoeren, maar ook dat ondernemers zich niet gehoord voelen, niet voor alle ondernemers, dan maak ik het te groot, maar er blijven dingen liggen, die niet hoeven blijven liggen. We vinden het erg belangrijk, dat we dit op een goede manier afronden met elkaar en er niet op gaan knippen. Dan over de intocht van Sinterklaas. Wij vinden eigenlijk, er is al een toezegging, dus ik dacht: misschien kan ik er nog een leuk Sinterklaasgrapje over maken, maar het enige wat bij me opkomt is een soort Rupsje Nooitgenoeg van de VVD. Het is niet heel onaardig bedoeld, maar we hebben al een toezegging voor 2022, waarom moet je hier dan nog mee komen: we willen eigenlijk nog meer. Ik ben het eens met mijn collega van het CDA, die zegt: laten we volgend jaar kijken waar we dan weer staan en kijken wat er dan nodig is, want misschien is die € 3.000 dan niet meer nodig. Dus daarom steunen we die ook niet. Dan naar de CU, de motie preventieakkoord. Die dienen we mee in. Het is gewoon heel goed om samen met deze lokale maatschappij te zoeken naar meer ambitie rondom gezondheid. Wij vinden dat er best wel wat meer ambitie mag inkomen. Dan GL, het amendement over menstruatiearmoede, die dienen wij mede in. Wij hebben hier ook over nagedacht. Normaal hebben we iets van: je moet eerst precies weten wat het probleem nou is, om hoeveel mensen het gaat. Maar toen dachten we ook: het is een heel moeilijk onderwerp om daar echt goed achter te komen. Het is echt een taboe-onderwerp, dus om echt onderzoek te doen naar hoe groot het probleem is. Scholen kunnen er goed aan mee helpen, dat er afgifte punten komen. Er zijn ook steeds meer gemeenten die dat doen, dus ik vind het helemaal geen gek idee om het gewoon uit te proberen. Als het nergens op slaat, dan kunnen we het altijd weer stop zetten. Soms moet je af en toe een risico nemen bij dit soort belangrijke zaken. Tot slot de PvdA-moties. Energiearmoede bij sport: we willen daar de reactie van de wethouder op afwachten. Wij hebben ook niet veel signalen gehoord. Ik denk dat de wethouder een goed beeld heeft van wat er speelt in de gemeente, de contacten worden goed onderhouden. Dan de motie over flexwoningen: we snappen de insteek, maar we moeten ons er ook van bewust zijn, dat je onmogelijk op elke locatie flexwoningen kan neerzetten. Het overzicht waar mevrouw Verhoef om vraagt is feitelijk al beschikbaar, omdat dit in kaart is gebracht rondom de langdurige opvang Oekraïners, het grote schema, ik heb het opgezocht. Als u dat wilt, kunt u de motie misschien intrekken. Dan over de motie verduurzaming glastuinbouw: het raakt

echt bestaand beleid, vastgelegd in het coalitieakkoord. Er gebeurt ontzettend veel, dus ik heb het idee dat deze motie daarmee overbodig is. Dan ben ik aan het eind van mijn lijst gekomen. Ik hoop, dat ik het goede voorbeeld heb gegeven.

De heer Markus, CU: Je weet nooit, wie je als voorbeeld neemt vanavond, dat gaan we zien. Allereerst wil ik even ingaan op onze eigen motie rondom het lokaal preventieakkoord, want ik merk toch wel dat er verschillende beelden leven van hoe je daar nou mee om moet gaan. In de commissie samenleving heeft een uitstekende discussie plaats gevonden, daar is goed over gesproken. Voor ons en ook voor de mede indianers is dat aanleiding geweest om de motie in te dienen om wel een lokaal preventieakkoord op te stellen. Waarom dan, er is toch ook een nationaal akkoord? Het nationaal akkoord regelt plaatselijk niets, sterker nog, dat nationaal akkoord zegt eigenlijk: maak een lokaal akkoord en dan krijgt u geld van ons. De gedachte dat het nationaal akkoord het voor ons gaat regelen, die wil ik bij deze wegnemen, want dat is absoluut niet waar. Dat geld krijgen we alleen, als we minimaal 2 van de 3 items roken, overgewicht en alcoholgebruik, 2 ervan minimaal opnemen. Maar dat wil niet zeggen dat we ons akkoord alleen tot die 2 thema's moeten beperken, we kunnen in het akkoord nog veel meer zaken opnemen, zoals gehoorschade, drugs, lachgas. We hebben vaak samen opgetrokken rond die thema's, ik denk dat het goed is om dat soort zaken op te nemen. Ik las dat lachgas blijft toenemen onder jongeren. Ik heb laatst iemand voor mijn deur gehad, die 2 uur lang ballonnetjes heeft zitten lurken en vervolgens weg reed. Ik zeg niet dat je dat allemaal gaat oplossen met een lokaal preventieakkoord, maar ik ben er wel van overtuigd, dat als je een akkoord gaat opstellen, dat je goed beleid moet opstellen en het moet doorvoeren om dit soort zaken blijvend aan te pakken. Wij zijn ervan overtuigd dat zo'n lokaal preventieakkoord ook samenhang en opvolging geeft. We hebben in het verleden best mooie initiatieven gehad. Ik kan me herinneren dat we in 2019 een leerzame avond over drugs en jongeren hebben gehad, maar in onze optiek is de opvolging een beetje blijven hangen. Waarom doen we dat niet elk jaar of elke 2 jaar? Dat zijn zaken die je in een akkoord goed kunt vastleggen en dat samen met allerlei organisaties en partijen kunt uitwerken. Dat is het andere voordeel, juist in zo'n akkoord biedt het ook de kans om samen met plaatselijke organisaties en partijen, iedereen die erbij betrokken is, op te trekken. Daarnaast een ander punt, akkoorden in andere plaatsen laten echt zien dat het effect heeft, het heeft aantoonbaar tot een goede verbetering geleid op dat gebied, ook in samenhang en aanpak onderling tussen de verschillende organisaties. Ik denk dat dit lokale akkoord ook echt aandacht geeft aan de preventie, die we allemaal zo belangrijk vinden, die het verdient. Vandaar de oproep namens ons en de mede indianers om dit jaar een akkoord op te stellen en het volgend jaar in werking te laten treden. Dat betreffende onze eigen motie. De raadsbreed ingediende amendementen rondom raadscommunicatie en het mogelijk maken om vanuit de trouwzaal bijeenkomsten te volgen, die ga ik niet verder toelichten, want dat is al uitstekend gebeurd. Dan loop ik per partij de verschillende moties en amendementen af. WIJ, investeren in preventie rondom criminele handelingen. We waren bij de behandeling in de commissie kritisch, omdat u toen voorstelde om het direct in te voeren zonder enige afstemming met de scholen. Wij zien dat scholen veel lesprogramma's om de oren krijgen, het lijkt ons goed om dat eerst af te stemmen. De motie stelt dat precies voor, er wordt geen geld beschikbaar gesteld, eerst wordt onderzocht of het iets kan toevoegen op scholen. In die vorm kunnen wij de motie van harte ondersteunen. L3B, gratis OV voor AOW'ers tot 120% bijstandsniveau, een onderdeel van ons coalitieakkoord, dat hebben wij mede ondertekend en u kent ons als een partij die staat voor onze handtekening, dus wij zullen dat amendement van harte ondersteunen. Dan het amendement van L3B rondom de BOA's, om de norm van 1 op 5.000 te effectueren. U kent ons verkiezingsprogramma uit uw hoofd en daarin staat deze letterlijke tekst ook, dus dan is het vrij lastig om zo'n amendement niet te steunen, dus die zullen wij van harte ondersteunen. Dan de sportbox, ook daar merk ik wel wat verschil van interpretatie over. Waarom juichen wij die van harte toe, we hebben die mede ingediend. Omdat wij vrije buitensport ondersteunen om bewegen te stimuleren. Een sportbox kan een krachtig middel zijn. Als mensen niet weten wat het is: google even, er zijn genoeg filmpjes over te vinden. Dan de OZB-amendementen, die voeg ik even samen, omdat we daar dezelfde redenering in hebben. De heer Machielse gaf aan: Lansingerland is nog niet af. Dat vinden wij ook. Wij vinden dat we de komende jaren moeten blijven investeren in onze dorpskernen, in cultuur, in sport, woningbouw, verkeersveiligheid, noem alles maar op. En investeren kost nou eenmaal geld. Wij vinden het daarom ook te billijken, dat wij wel de OZB mee laten stijgen met de inflatie en de WOZ-waarden of in het geval van niet-woningen om het percentage te verhogen, omdat wij vinden dat we moeten blijven investeren in Lansingerland. Dan het CDA, gratis OV voor ouderen met een laag inkomen. Ik moest er stiekem wel een beetje om lachen. De grens is niet helemaal duidelijk, maar ouderen en laag inkomen is net zo vaag als AOW'ers en 120%. Even los daarvan, wij volgen de lijn die in het coalitieakkoord staat. Ik snap dat dat voor het CDA geen wet is, maar voor ons wel, we hebben onze handtekening eronder gezet, dus die lijn volgen wij. De heer Van den Beukel: Ik heb, denk ik, een heel rare motie geschreven, want het wordt niet goed begrepen, dat zal aan mij liggen. Die ouderen en inkomens staan nog niet in de begroting. Het gaat daar niet over ouderen, het gaat over gratis openbaar vervoer, niet over lage inkomens, alleen over ouderen. Dat is de verschrijving, het zal wel slordig zijn geweest zonder opzet, maar er staat niets over het feit dat ouderen met een hoog inkomen geen gratis OV zullen krijgen, dat willen we gewoon voorkomen, niet solitair, maar dat bent u het allemaal met ons eens. Dus inmiddels heb ik het vertrouwen dat het college

niet met een voorstel gaat komen dat alle ouderen wil bedienen, dus ik zal alvast verklappen dat ik deze motie niet zal indienen en deze zal intrekken. Dank u wel. De voorzitter: Heeft u dat hierbij gedaan? Dat is hierbij gedaan. De heer Markus: Dank, dat scheelt weer spreektekst voor mijn opvolgers. Dan de VVD, amendement intocht Sinterklaas. De burgemeester heeft voor dit jaar toegezegd, dat dat geregeld is. U zegt: daar gaat de motie niet over. Dat klopt, maar nogmaals, wij kennen onze winkeliersvereniging als uitermate adequaat. Zij zijn zeker niet te beroerd om hun mond open te doen, dus mocht het komende jaren tot problemen leiden dan kloppen ze zeker aan. Ik ben het zeker niet met alles eens met de heer Van den Beukel deze avond, maar wel met zijn oproep: het is ook een stukje ondernemerschap. Sinterklaasoptocht levert ook een bepaalde reclame op, volgens mij zien ondernemers dat zelf ook zo. Nogmaals, mochten ze financiële middelen nodig hebben, dan weten ze het gemeentehuis zeer goed te vinden. Dan het fte-verhaal, dat blijft toch een lastige discussie in deze raad. We hebben het er bijna elke keer over en ik moet eerlijk zeggen, dat me dat niet heel erg opvrolijkt. Allereerst om de reden, dat we allemaal zien dat ons ambtelijk apparaat piept en kraakt en we vinden dat daar iets aan gedaan moet worden. We vinden het niet leuk om elke keer die discussie te moeten voeren, omdat je het vertrouwen wilt geven: beste ambtelijk apparaat, we willen met elkaar iets moois maken van Lansingerland, we moeten met elkaar aan de slag. Dus we moeten het op die manier doen. We hebben de afgelopen jaren altijd wel de lijn gehad: fte volgt beleid. Nu zitten wij op 2 sporen, ook als fractie. Wij snappen dat een deel van het ambtelijk apparaat te maken heeft met de groei van de gemeente, als ik het heb om vergunningen, mensen die aan de balie komen. Ik snap heel goed dat als het aantal inwoners groeit, dat je daar ook meer mensen voor nodig hebt. Punt. Dus ik snap die norm heel goed. Maar stel dat het financieel lastig wordt, dan wil je als raad een afweging kunnen maken ook op dit gebied. Dan vind ik het wel te billijken, dat je zegt: op het moment dat we nieuw of ander beleid of regelgeving hebben, dat we dan onderbouwen dat we daar extra fte voor nodig hebben en dat we niet een harde norm hanteren. Dan kunnen we inderdaad als raad zeggen: heel goed, we snappen dat u dit aanbiedt, dat hebben we ooit zelf gewild, maar we maken een andere keuze en we schrappen het beleid toch en op die manier breien we onze begroting rond. Daar willen we wel naar toe, dat is iets genuanceerder dan hoe het nu in de begroting staat, namelijk een norm van 7,5 per 1.000 inwoners. Nogmaals, dat doet niets af aan het feit dat we echt wel zien dat er iets bij moet komen, dus wij gaan het amendement dat voor ligt ook zeker niet steunen, want dat gaat veel te ver en doet zeker geen recht aan de problemen die er zijn. Maar we zijn wel benieuwd hoe het college hierop reageert, wij zitten er iets genuanceerder in. De heer Van den Beukel: Mag ik de heer Markus uitdagen tot nog meer nuance? De interesse die uitgaat naar fte's, die blijft daar, ook als we zeggen: fte's volgen beleid. Het is niet zo dat in onze verhoudingen het college gaat over de keuze van mensen en middelen. Als we 20 printers moeten kopen om beleid te maken of 5 mensen aannemen, dan zou het ons toch om het even moeten zijn? Het gaat erom, dat ze een budgetvoorstel doen om de ambitie die de raad formuleert te bereiken. Of dat budget dan wordt gerealiseerd op de één of andere manier, dat is niet zo interessant. Of wel? De heer Markus: Nee, ik denk dat we het helemaal met elkaar eens zijn. Maar stel, dat we in dat budget iets willen schrappen, omdat we het teveel vinden of omdat we tekort komen, ik noem maar wat, dan wil ik wel weten wat ik dan moet schrappen zonder dat ik zeg: er moet een ton of twee ton van af en ik niet weet wat de gevolgen daarvan zijn. Dan wil ik eigenlijk zeggen: schaf die printers maar niet meer aan of ga dat beleid maar niet meer uitvoeren, daar hangt dan ook een potje fte's aan vast. Dat lijkt me een eerlijkere discussie zonder dat je een soort norm oplegt aan het college: schrap dit maar en zie maar hoe je het gaat doen. Als raad leggen wij de beleidsambities neer en dan moeten we ook het lef hebben om de beleidsambities te schrappen en daarmee ook een stukje bezuiniging te doen. Ik denk dat we elkaar volgen. Ik ben het helemaal met u eens, dat je ook een budget moet geven en het vertrouwen moet hebben dat het op die manier uitgevoerd moet worden. Maar we willen wel, als het moet, een eerlijke afweging kunnen maken, om daarin te kunnen schrappen en om keuzes te maken. Vandaar onze nuance. Dan het amendement rondom menstruatiearmoede. Het probleem is uitstekend toegelicht tijdens de commissiebehandeling. Het is heel goed, dat we daar iets mee gaan doen. Ik vraag me alleen af of we dat probleem financieel een hek omheen moeten zetten. Het moet opgelost worden, punt, hoe je het doet, doe je het, of er nou € 20.000 of € 30.000. Ik ben even benieuwd hoe de wethouder daarin zit, de wethouder kennende gaat hij hier zeker mee aan de slag. De gedachte uitstekend, we vinden dat we iets moeten doen, maar om er nou geld aan op te hangen, ik weet niet of dat de goede weg is. Dan de PvdA, aanpak acute energiearmoede. Je zou zeggen: een uitstekende motie, maar ik mag er toch vanuit gaan dat wij het college niet hoeven op te roepen om hiermee aan de slag te gaan? Mocht er een probleem zijn, dan weet het college dat allang. Het lijkt me dat deze motie overbodig is, ik vind het gewoon tot het werk horen van ons college. Punt. Als dat niet zo is, ben ik erg verbaasd en dan ga ik deze motie wel van harte ondersteunen, want dat betekent dat we het werk niet goed doen. Zo zitten we ook een beetje in die andere 2 moties. Het versnellen van de duurzame energie glastuinbouw, we erkennen die noodzaak, maar het staat ook in de begroting, dat we daarmee aan de slag gaan, dat is ook meerdere malen aangegeven. Dus ook daarvan denk ik: het is staand beleid, ik mag hopen dat het college hiermee aan de slag is. In die zin lijkt me de motie overbodig. Dat geldt ook voor flexwoningen. Er is door WIJ letterlijk gevraagd: in het coalitieakkoord is een tabel opgenomen, is die realiseerbaar voor het college. Het antwoord was: ja, daar zijn flexwoningen onderdeel van. Daarnaast is het plan ook een onderdeel van de uitvoeringsagenda. Het zou te weinig recht doen aan de moties, ik snap wel dat de PvdA deze indient,

want dat heeft ook te maken met de opzet van deze begroting. Namelijk, je leest niet terug dat het college dat gaat doen de komende jaren. In die zin snap ik wel dat de PvdA zegt: wij vinden dit belangrijk, wij willen dat jullie ermee aan de slag gaan, college. We gaan er de komende jaren mee aan de slag, dat heeft de heer Fortuyn toegezegd. Ik denk dat het goed is, dat we dit soort concrete dingen echt in de begroting gaan verwerken, zodat we ook zien waar de prioriteiten liggen in de jaren dat het college aan de slag gaat. Daarnaast wil ik aangeven, dat het van belang is dat de voortgang van belangrijke onderwerpen ook goed met de raad gedeeld worden tijdens de commissies. Ik denk dat dat gaat voorkomen, dat dit soort moties ingediend gaan worden. Dat was het voor ons. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik zal proberen, net als de heer Markus en mevrouw Den Heijer, het kort te houden. Aan mij zal het niet liggen, dat we dan pas om half 10 het college hebben. Ik ga de amendementen behandelen en moties, zoals ze aangeleverd zijn bij de griffie, met 1 uitzondering. Ik ga eerst ons eigen amendement eruit lichten, over menstruatiearmoede. Mevrouw Den Heijer heeft het eigenlijk al heel goed gezegd. Het klopt, in de toelichting staan een hoop aannames. Aannames over het aantal mensen, die het betreft. Aannames over wat armoede is. Aannames over wat het kost per inwoner die last heeft van menstruatiearmoede. Alleen, het is een taboe. Over menstruatie wordt niet gesproken, behalve op tv-reclame. Er zijn genoeg mannen hier, die niet eens weten van hun partner wat hun cyclus is qua menstruatie. Er wordt niet over gesproken, heel simpel. Over armoede, dat je te weinig geld hebt om menstruatieproducten aan te schaffen, daar zal je al helemaal niemand over horen. Feitelijk: we weten niet precies hoeveel mensen het betreft. Meneer Machielse heb ik horen zeggen: de gemeente Den Haag, dat is niet de maat der dingen, trekt er € 35.000 voor uit. € 20.000 voor ons lijkt dan heel erg veel. Dat kan. Ik heb ook een berekening gemaakt, die uitgaat van ongeveer € 13.000. Dat kan ook een bedrag zijn, dat je ervoor zou kunnen betrekken. Aan de andere kant, een gemeente als Coevorden met een inwoneraantal ongeveer gelijk aan uitsluitend de kern Berkel trekt ook € 20.000 uit. Zijn er in Coevorden meer mensen die last hebben van menstruatiearmoede? Je zou het denken als je het bedrag ziet, maar feit is: we weten het niet. De heer Markus zei: moet je hier nou een hekje omheen zetten? We denken dat dit wel de beste aanpak is om het op deze manier inzichtelijk te maken, anders kom je er nooit achter. Die € 20.000 of € 15.000 of € 13.000, ik wil echt wel flexibel zijn in de bedragen, als we niet alles ervan gebruiken is het niet weg. Uiteindelijk komt het terug in de algemene reserve. We besteden er een gedeelte van en wat we niet gebruiken komt terug. Het geld gaat niet weg zijn. Tot slot wil ik er nog over aangeven, dat reeds in juni 2021 gaf de staatssecretaris van sociale zaken in een bericht aan burgemeester en wethouders dit mee: ik wil gemeenten oproepen om aandacht te hebben voor het onderwerp menstruatiearmoede en om inspiratie op te doen bij andere gemeenten voor de aanpak hiervan. Vervolgens noemt hij een aantal voorbeelden: Gouda, Rotterdam, Amstelveen, het armoedefonds, Den Haag. Het was in juni 2021 al onder de aandacht, in ieder geval van de staatssecretaris van sociale zaken. Wij hebben er in Lansingerland lang niets mee gedaan, wij zijn een redelijk welvarende gemeente, dat realiseer ik me ook, maar er zijn nu inflatiecijfers, energiecrisis, duurder openbaar vervoer. Er komt een moment dat we wel die crisis ingaan, dat we ook last hebben van menstruatiearmoede. Daarom kunnen we dit nu beter van tevoren aanpakken dan dat we achteraf denken: hadden we maar. € 20.000 op een begroting die wij hebben, het is een kwart communicatieadviseur, zal ik maar zeggen. Het is nog niet eens een investering voor de trouwzaal. Dat is meteen een bruggetje voor die 2 amendementen, de raadscommunicatieadviseur en de trouwzaal. Die worden raadsbreed ingediend, daar hoef ik eigenlijk niet zo heel veel over te zeggen. Gisteren zag ik in een lokale krant dat er aandacht is voor communicatie vanuit de gemeente, het is heel belangrijk dat we dat gaan doen. Dan het amendement sportbox van L3B. Het lijkt ons een goed amendement. Het past in het streven dat we de sportiefste gemeente van Nederland willen zijn. Misschien dat de wethouder er nog een kleine toelichting op kan geven, hoe zij erover denkt. We neigen ernaar om hierin mee te gaan. BOA's, daarvan zijn we mede indiener. We zien de BOA's als echt heel belangrijk voor preventie. Wij zien ze ook als gastheer in onze gemeente, ze kunnen de ogen en oren zijn om dingen te voorkomen. Ze kunnen in de toekomst ook een oogje houden op vuurwerktouristen, die de burgemeester hier een warm welkom heet, dat ze zich aan de regels houden. Daar woensdag meer over, zeg ik nu vast. Dan het gratis OV voor ouderen, het amendement van L3B. Daar zijn wij op tegen. Niet omdat wij tegen gratis OV zijn voor ouderen, voor AOW'ers of voor wie dan ook, wat ons betreft zou het helemaal gratis moeten zijn. Maar wij vinden dat dit amendement niet ver genoeg gaat. Wij vinden dat er gratis OV zou moeten zijn voor iedereen die een inkomen heeft tot 120% van het bijstandsniveau ongeacht de leeftijd. We hebben het al vaker gezegd: juist voor de mensen die nog in het arbeidsproces zitten of die nog aan het leren zijn of iets anders, voor hen is het zo belangrijk dat zij daaraan deel kunnen nemen. Gratis openbaar vervoer is een zetje in de rug om deel te nemen aan het proces, om naar school te gaan of naar een sollicitatieprocedure of wat dan ook. Wij vinden het amendement heel goed, maar het gaat wat ons betreft niet ver genoeg. Dan de amendementen van het CDA over OZB. Ik ben oud genoeg om nog te herinneren dat er een programma op tv was, dat heette: creatief met kurk. Deze amendementen zijn toch wel een beetje creatief met cijfers. Het neemt wel heel erg een voorschot op de toekomst. Nee, we gaan dit gewoon niet steunen, heel simpel. De OZB voor huiseigenaren, we begrijpen dat die verhoogd gaat worden in een lijn. De heer Van den Beukel: Dat is toch wel een zwaar verwijt, wat ik hier voor de voeten geworpen krijg, dat het een creatieve dekking is. We hebben toch een heel goede, heldere brief

gekregen van het college, waarin staat wat de additionele ruimte is. Als je die optelt bij de huidige ruimte, dan ziet u toch net als ik dat er € 1,8 mln structureel een positief saldo is in 2023. Wat is precies de creativiteit erin? De heer Ruijtenberg: Dat bedoel ik, creatief met cijfers. U heeft het erover, dat we op een ravijnjaar af gaan, dat we € 8 mln tekort gaan komen in 2026. En nu zegt u: die OZB moeten we toch maar niet doen, we gaan het met een jaar uitstellen. Het is creatief, maar we gaan het niet steunen. De heer Van den Beukel: Ik constateer dat de heer Ruijtenberg het optellen van 2 getallen creatief noemt. Dan was ik kennelijk wel creatief op de lagere school, maar dat viel toch reuze tegen. Ik dacht dat het gewoon rekenen was. Ik geloof dat het anders ligt. De heer Ruijtenberg: Ik heb geen vraag gehoord. Behalve dat de heer Van den Beukel inderdaad creatief is, dat klopt. OZB-verhoging voor huiseigenaren, we begrijpen dat. Aan de andere kant, volgend jaar gaan de huren, de sociale huren en de vrije sector huur, waarschijnlijk wel gewoon omhoog. We weten al dat huureigenaren een minder besteedbaar inkomen hebben dan woningeigenaren. Vandaag exact 10 jaar geleden zei de partijvoorzitter van de dame die naast me zit: nivelleren is een feestje. Daar sluiten wij ons graag bij aan. Nivelleren is inderdaad een feestje, daarom vinden wij dat de OZB best iets verhoogd kan worden. Dat het in lijn verhoogd wordt. Intocht Sinterklaas. Wij zijn daar op tegen. Niet tegen Sinterklaas, helemaal niet zelfs. Wel tegen dit amendement. Het amendement geeft namelijk een soort van blanco cheque aan de winkeliersverenigingen om te besteden zoals ze dat willen. Daar zijn we het gewoon niet mee eens. Wij vinden dat je deze cheque zou moeten voorzien van een aantal voorwaarden. Dit moet voorzien in organisaties die zorgen voor bewustwording van het Sinterklaasfeest, voor organisaties die er een positieve draai aan geven, voor organisaties die dit niet op een ouderwetse manier willen doen, organisaties die niet teruggaan in de tijd en die er ook voor zorgen dat er geen verwarring gaat ontstaan bij kinderen, die het Sinterklaasjournaal zien of films in de bioscoop en daar figuren zien en dan vervolgens als ze in één van de 3 kernen komen en dat totaal niet zien. Wij vinden dat er voorwaarden, ik praat met meel in mijn mond, ik probeer iets te vermijden, wat ons betreft gaan we dit gewoon niet doen. Niet op deze manier. Er moeten echt voorwaarden gesteld worden, wil een vereniging in aanmerking komen voor dit. Dan 7,5 fte per 1.000 inwoners, wat ons betreft is 7,5 niet echt een doel waar je naartoe moet, maar het is een middel om ambities te bereiken. 7,5 is ook niet uit de lucht komen vallen, ook de VNG heeft daar uitspraken over gedaan, het is een gemiddelde in Nederland. We weten nu dat het piept en kraakt bij onze ambtenaren. Je hoeft maar iets te doen aan langdurige opvang Oekraïners, je hoeft maar iets te doen m.b.t. armoede, je hoeft maar iets te doen over allerlei andere onderwerpen en er ligt een druk op onze ambtelijke organisaties. Onze ambtenaren zijn stuk voor stuk toppers, maar ook die toppers moeten wel een beetje ondersteund worden, zodat ze kunnen blijven doen wat ze nu al heel goed doen. Ondersteund worden en geen uitval hebben. Wij gaan het amendement van de VVD zeker niet steunen. Dan de motie investeren in preventie jeugd en jongeren. Een aantal weken geleden waren mevrouw Verhoef en ik bij de radio van RTV Lansingerland en daar spraken wij met Annemiek Roos, u allen bekend als politieagent. Zij houdt zich heel erg bezig met jongeren en zij gaf aan, dat er heel veel jongeren in Lansingerland ten prooi vallen aan geldezels om op die manier gebruikt en misbruikt te worden. Om dat nu te voorkomen vinden wij dit een heel goede motie, wij zullen deze van harte ondersteunen. Gratis OV voor ouderen hoeft niet meer. Samen stappen zetten naar een gezonder Lansingerland, die dienen wij samen in. Daar heeft de heer Markus al heel veel goede dingen over gezegd. Daar hoeven we het niet over te hebben, behalve dan dat het ontmoedigen van roken mij persoonlijk heel erg aantrok, maar je bent nooit te oud om te leren. Samen met de heer Fortuyn gaan wij daar goed gebruik van maken, denken wij. Aanpak acute energiearmoede bij sportverenigingen van de PvdA, het lijkt ons overbodig. Het energieplafond, dat in gaat, daar vallen verenigingen ook onder, een ZZP'ers en organisaties die weinig energie verbruiken, dus wij denken dat dat genoeg is. Mocht het anders zijn, dan horen we dat graag van de wethouder, dat wachten wij af. Sneller en meer flexwoningen bouwen voor starters en spoedzoekers, dat lijkt ons een prima motie. We kunnen nooit tegen onderzoek zijn, dat heb ik al heel vaak gezegd, dus hier gaan we mee stemmen. Versnellen duurzame energie glastuinbouw, hebben we mede ingediend. Alles wat duurzaamheid kan versnellen is heel erg goed. We moeten niet alleen kijken naar warmtenetten, maar we moeten ook het gesprek aangaan over het bij spuiten van CO2 in kassen, wat ook wel een tandje minder kan. Daar wil ik het bij laten.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Er is best een jolige stemming in de raad, maar bij de begroting heeft de PvdA laten weten, dat we dit een solide begroting vonden op grote lijnen. Er is veel beleid genoemd, dat ook past bij de PvdA. Tegelijkertijd hebben we ook aandacht gevraagd, dat hebben velen van u ook beaamd, dat er een aantal enorm grote problemen zijn. Er is een enorm woningtekort. Door het net gevallen stikstofvonnis, dat de Raad van State heeft uitgesproken, kijken we mogelijk naar een grote vertraging in de bouw. Er is sprake van energiearmoede bij huishoudens, mogelijk bij sportverenigingen en sociale verenigingen. Last but not least lijkt een groot deel van de glastuinbouw in Oostland, in Westland in elkaar te zakken. Men krijgt het niet meer voor elkaar. Ik begin bij de 3 moties, die de PvdA heeft ingediend. Dat zijn geen moties van: ga lekker doen waar je mee bezig was. U zegt: dat staat allemaal in het coalitieakkoord, in de begroting. Ik heb het met een loep erbij nog niet kunnen vinden. Nee, we vragen niet: ga maar door wat u van plan zegt te gaan doen. Nee, wilt u alstublieft een tandje bij gaan zetten, een flink tandje, op al die dossiers. Op het bouwen, dus veel meer en uitgebreider kijken,

onderzoeken op plekken waar we nu helemaal geen flexbouw hebben voorzien, bijvoorbeeld op Wolfend of in Bleiswijk waar we gaan bouwen, tot de tijd dat we daar nog niet kunnen bouwen. Bleizo-west blijf ik ook noemen. Kijk of je daar meer flexwoningen neer kunt zetten dan voorzien, die je dan later eventueel verschuift, waardoor je dus sneller de woningnood oplost. Daar gaat die motie over. De motie over de verduurzaming in de glastuinbouw, die roept op om dit sneller te gaan doen. We willen ook graag zien hoe Lansingerland kijkt naar de nieuwe publieke taak, die er m.b.t. die warmtenetten komt te liggen bij de gemeente. We worden belanghebbende, maar we kunnen ook sturen. En we vragen om samenwerking te zoeken met de glastuinbouwsector zelf. Misschien lopen die dingen allemaal, dan hoor ik dat graag van de wethouder, maar dan hoor ik ook graag van de wethouder: in de afgelopen 2 maanden, hoe vaak heeft u met Adrie Bom, de voorzitter van Glastuinbouw Nederland, gesproken over de enorme crisis die er heerst in de glastuinbouw? Dat hoor ik dan ook graag. Ik wilde nog iets zeggen over de acute energiearmoede bij de sportverenigingen. Ik hoor geroezemoes. De voorzitter: U heeft gelijk. Ik vraag stilte. De heer Jumelet: Wat ik interessant vind, ik luister graag naar mevrouw Verhoef, dat staat buiten kijf, maar ze zei: ik moet met een loop zoeken als het gaat om de verduurzaming van de glastuinbouw. Op blz. 106 van de begroting, we brengen focus aan door enzovoorts, het coalitieakkoord, Lansingerland Duurzaam, we zetten gericht in op topprioriteit op de pijlers, één, de energietransitie glastuinbouw. Die loop van u, misschien moet u hem anders richten, maar het staat er toch gewoon? Mevrouw Verhoef: Ik kan die woorden wel zien, maar ik zie nergens, dat heb ik ook al bij het debat aangegeven, ik zie nergens die urgentie eraf springen. Ik zie ook nergens staan: we gaan het sneller doen, we gaan de raad ervan op de hoogte houden, we gaan het met de glastuinbouwsector samen doen, we gaan de rol van mede beheerder van dat warmtenet zus en zo oppakken. Ik vraag gewoon om ons te informeren, om ook te onderzoeken hoe dat beter en sneller kan. Het is een verzoek, er hangt geen zak geld bij, het kost wel moeite, maar het laat zien dat dit college dus zich bewust is van de urgente crises die er zijn. U kunt dat overbodig noemen, maar dat zullen de glastuinders en de mensen die een woning zoeken, ik heb het over die 3 moties, zullen daar iets anders naar kijken. Zij zullen een extra duwtje of een tandje bij zetten niet overbodig vinden. Ik wilde nog heel even iets zeggen over de energiearmoede bij sport- en sociale verenigingen. Het college zelf heeft wel in de begroting per jaar € 4 ton opgeplust voor het verwarmen van de maatschappelijke gebouwen, dus ze anticiperen daar wel op. Als er geen berichten zijn gekomen van de sportverenigingen, dat vind ik fijn. Dan hoop ik ook dat dat niet is gekomen van de zorgorganisaties. Anders hoor ik van de wethouder of hij ook met andere maatschappelijke organisaties dan de sportverenigingen inmiddels in gesprek is, want zo voortvarend is het college volgens de mede-fracties. Dat waren de eigen moties. Dan ga ik nu het hele ritsje even rustig langs. Dan heeft u in de tussentijd de tijd om na te denken wat u met mijn 3 moties doet, want die ga ik zeker niet terugtrekken, dus u kunt dat als een fijn duwtje in de rug van het college zien om te doen wat er nu echt urgent nodig is. Ik ga naar de raadscommunicatieadviseur, het amendement. Natuurlijk, wij zijn van harte mede indiener. We hadden zelf het idee: zou het niet iets meer moeten zijn? Zeker omdat we ook bezig zijn met een traject: wat doet de raad voor u? Dat vinden we heel belangrijk, om dat aan de inwoners te laten zien, maar op termijn kunnen we dat misschien nog bijstellen. De sportbox, sympathiek, dat heeft mijn fractie ook al laten weten tijdens het debat, dat we daarover hebben gehad. Wij willen suggereren om te kijken: kan je niet eerst 1 box doen, daarmee beginnen, omdat met name in het Annie M.G. Schmidtpark al van alles is, een urban sportpark enzovoorts. Dat is een suggestie. De BOA's, in eerste instantie ben ik niet geneigd om die te steunen. We zien wel dat er van BOA's preventie uit kan gaan, we vinden preventie belangrijk als het gaat om veiligheid en jeugd helpen om op het rechte pad te blijven. Ik hoor graag nogmaals van de portefeuillehouder een reactie. Ik ga liever niet nu 2 BOA's toevoegen en later weer bezuinigen, dus graag een reactie. We zijn mede indiener van het amendement gratis OV voor AOW'ers naar voren halen, naar halverwege 2023. Wilden wij graag bij de kadernota, toen was het voor een aantal fracties nog te onzeker, maar ik ben blij dat het nu gaat lukken. De amendementen over de OZB, wij gaan die niet steunen. Op een aantal domeinen worden er ombuigingen gedaan. Het is ook niet meer dan logisch, dat ook de OZB iets stijgt. Het blijft nog steeds op een redelijk niveau. Wij willen dus liever niet de dekking, die de heer Van den Beukel aangeeft, gebruiken om de OZB verhoging terug te draaien. Wij zouden dat geld liever besteden aan de investeringen in de toekomst van Lansingerland of bijvoorbeeld in het energiefonds voor energiearmoede, waar we al geregeld over gesproken hebben. De intochten van Sinterklaas, voor ons was het al mooi genoeg dat de burgemeester had toegezegd om dat eenmalig in 2022 op te plussen. Om daar meteen door te pakken in de komende jaren lijkt ons wat voorbarig. Het is mij opgevallen dat de ondernemers fix hebben geïnvesteerd uit eigen zak in het Halloween feest in de verschillende kernen, daar werd breed uitgepakt en dat was heel gezellig. Het amendement geen 7,5 fte per 1.000 inwoners gaat de PvdA-fractie niet steunen. Het gaat ons echt veel te ver. Wij hebben ook wel onze vraagtekens gezet bij het feit dat het bij de kadernota niet aan de orde is geweest en ineens kwam het uit de hoge hoed bij de begroting. Aan de andere kant zijn we wel voorstander van versterken van het ambtenarenapparaat om allerlei redenen, al was het maar omdat de 3 moties van ons in de praktijk worden uitgevoerd en daar heb je heel goede, krachtige ambtenaren voor nodig. De brief die we kregen van het college met toelichting was niet veelzeggend, maar dit amendement gaan we niet steunen. De heer Machielse: Dank voor uw toelichting, ik hoor wat u zegt. Begrijp ik daaruit, dat u eventueel wel mee zou willen denken over een andere werkwijze? Los van het feit dat we willen investeren in de organisatie. Maar het loslaten van de norm, zou u daar wel voor

open staan? Mevrouw Verhoef: Ik wilde net op dat punt komen. De heer Van Doorn was even uit beeld, maar ik wilde zeggen: ik hoop dat we vanavond in gesprek en misschien met een toezegging van de portefeuillehouder om tot een oplossing te komen, of op de korte termijn wel die ruimte geven, maar het misschien toch gefaseerd doen. Dat hebben wij ook bij het debat rondom de begroting aangegeven. In die richting zoeken wij ook een oplossing. Ik begin een beetje vermoeid te raken op de late avond. De heer Van den Beukel: Ik probeer te leren voor een volgende keer. Ik had vanuit de linker hoek wat steun verwacht voor het willen beperken van de lastenstijging. De PvdA is toch een partij, die daar ook voor in is, om mensen voldoende inkomen te gunnen en hun eigen geld te gunnen. Ik weet niet of mevrouw Verhoef weet hoeveel weerstandsvermogen we op dit moment hebben en hoe zij dan vervolgens een belastingverhoging uitlegt. Hoe kan ik in haar een partner vinden voor volgend jaar om daarop te gaan letten. Mevrouw Verhoef: Het weerstandsvermogen, dat zou ik op dit moment niet precies kunnen zeggen, maar de weerstandsratio ligt in ieder geval op een niveau dat voor mijn fractie acceptabel is, het is rond de 1,4 of 1,5 of 1,6, in die richting. Mijn fractie is in het algemeen niet voor lastenverhoging, maar huizeigenaren hier in Lansingerland, dat is helaas zo, zijn wel vaak eigenaar van een vrij duur huis, er zijn weinig huizen in een lager segment. Zoals de heer Ruijtenberg al heeft aangegeven: de huren, ook de sociale huren, zullen ook weer stijgen. We denken dat het goed is om, gezien alle andere ombuigingen die nog steeds zijn doorgevoerd om deze OZB-stijging niet terug te draaien en zeker niet te dekken uit het potje dat u voorstelt, wat wij overigens ook een non-post vonden. We zouden dat geld dus liever investeren in andere, meer urgente zaken, zoals energiearmoede-fonds. De heer Van den Beukel: Dank voor het antwoord op de vraag die ik stelde. We hebben € 65 mln op de bankrekening staan plus € 100 mln is € 165 mln staat op onze gemeenschappelijke bankrekening als Lansingerlanders. Daar wordt nog € 2 mln aan toegevoegd en ik vind het een moeilijk te verkroppen verhaal om dan de lasten te verhogen. Mevrouw Verhoef: Dat is heel duidelijk toegelicht door de heer Van den Beukel. De trouwerijen, helemaal prima, om ook die trouwerijen fijn uit te kunnen zenden. Het is ook fijn, dat we onze beeldvormingen in beeld kunnen brengen voor de thuisblijvers en -kijkers. De menstruatiearmoede bestrijden in Lansingerland, ik vind dit een heel moeilijk amendement. Dit gaat niet over menstruatie, dit gaat over bestaansonzekerheid, die vrouwen en gezinnen treft. Ik vind het heel belangrijk, dat wij in Lansingerland werken aan het voorkomen van armoede en het ondersteunen van mensen die in armoede leven. Zolang wij bestaanszekerheid hier nog verwarren met zelfredzaamheid, ik heb het gisteren echt gelezen, hebben we nog wel wat werk aan de winkel. Aan de andere kant wil je ook niet dat jonge meisjes en vrouwen geen menstruatieproducten kunnen kopen vanwege armoede. We staan wel sympathiek tegenover deze motie, maar het doet me echt pijn, dat we dit soort kleine pleisters op enorm gapende wonden van armoede moeten plakken. Investeren in preventie ten behoeve van onze jeugd en jongeren, die gaan we steunen. Ik heb wel aan de heer Jan Jumelet voorgesteld: het stopt bij de schoolgaande leeftijd, er is ook nog een groep tussen de 18 en 23, die bereik je dan niet. Er zijn in Lansingerland ongeveer 500 jongeren, die al drugs crimineel zijn of het dreigen te worden, die hadden we ook graag meegepakt. We horen graag van de wethouder of hij kan kijken hoe hij die in beeld kan krijgen. Er is onderzoek gedaan door RTL, een landelijk onderzoek. De heer Jumelet: Heel sympathiek, wij hebben die andere groep gezien, waar u op duidt. Ervaring is wel, op het moment dat je hem heel breed gaat maken, dan verliest het aan kracht. Wij zouden met een motie voor die doelgroep kunnen komen, maar we hebben gezegd: laten we ons concentreren op deze jongeren, in de leeftijdscategorie van 10 tot 14 of 15 jaar. Ik ben het met u eens, dat die andere categorie ook aandacht vraagt, maar we hebben juist de overweging gemaakt. Als je het breed maakt, verliest het aan kracht. Misschien dat we nog een motie kunnen indienen. Mevrouw Verhoef: Ik heb geen vraag gehoord, maar ik ga niet apart nog een motie indienen. Ik hoop dat de wethouder uit dit voortvarende college zegt: ik zorg dat ik ook de jongeren, die niet meer op school zitten tot pakweg 23 of 25 jaar in beeld ga krijgen. Ik ga uw motie zeker steunen, meneer Jumelet. Gratis OV, ik ga er verder niet meer op in. Ik vind het heel goed, dat de heer Van den Beukel die helderheid wil brengen, maar het amendement van L3B, waarvan we mede indiener zijn, is helder genoeg om te bereiken wat we willen bereiken. Stappen voor gezonder Lansingerland, is uitgebreid toegelicht door de heer Markus, ik heb daar ook genoeg over gezegd. Ik hoop echt, dat we daar steun krijgen, want dan krijg je ook de centen om de verbindingen te maken tussen al die losse activiteiten, die we lokaal doen. Volgens mij ben ik dan nu aan het einde van mijn verhaal. Ik heb de 3 moties gedaan, maar ik heb nog een vraag aan de wethouder en dat heeft te maken met de inspraak van vanavond, van mevrouw Bauer van Bosland. Ik heb al die getallen opgevraagd, hoeveel geld is er nou gereserveerd in de begroting voor Bosland. Dat heb ik vanmiddag heel netjes gekregen via de griffie. De vraag aan de wethouder is, er loopt nu een traject met de woonwagengebwoners, waarin zij ook hun wensen in lijn met de moties en amendementen, die daaromheen zijn ingediend, hun wensen kunnen aangeven. Het gaat om groen, leefbaarheid, gezondheid. Als die wensen beginnen uit te kristalliseren, waar zit dat stukje budget begroot of gereserveerd bovenop wat ik nu heb gezien, wat een beetje de basis lijkt van wat je toch al moet doen, verleggen van riolering. De wensen, hoe gaan we die, als die helemaal helder zijn, betalen. Waar zit dat stukje budget? Dank u wel.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het einde van de eerste termijn van de raad. Ik heb van de wethouders begrepen dat ze behoefte hebben aan een schorsing, maar ik kijk ook even naar uw kant, of u daar behoefte aan heeft. Ik zie de heer Van Doorn al knikken. Ik vermoedde al zoiets. Dan kijk ik even

naar de tijd. 15 minuten, is dat een goed idee? 15 moet kunnen. Ik schors voor 15 minuten, dat is tot tien over half tien.

Schorsing

De voorzitter: Terwijl de laatste handtekeningen worden gezet, gaan wij terug naar de orde van de vergadering. Ik heropen de vergadering. We hebben de eerste termijn van de raad afgesloten, wij gaan beginnen aan de eerste termijn van het college. Maar niet nadat ik de heer Machielse de gelegenheid heb gegeven om een korte mededeling, vraag, punt van orde aan te geven.

De heer Machielse, VVD: Ik wil graag melden dat het amendement 7,5 fte per 1.000 inwoners schrappen bij deze wordt ingetrokken. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Dank u wel raad voor de eerste termijn. Dank u wel, meneer Machielse, dat u dit voorstel nu voor legt, daar ben ik ook wel blij mee, want het zou meerjarig potentieel consequenties gehad hebben, maar ik ben blij dat deze stap gezet is. Dan heb ik eigenlijk niet zo gek veel te vertellen m.b.t. de moties en amendementen. Ik ben ook blij dat zich een meerderheid aftekent daar waar het gaat om OV voor 120% inkomen AOW'ers, bijstandsniveau is dan bepalend, maar alleen voor de doelgroep AOW 120%. Er is al jarenlang sprake van geweest. De doelgroep, die het CDA ook nastreeft, we gaan het niet helemaal opentrekken voor alles en iedereen, dat is inderdaad niet de bedoeling. U weet net zo goed als ik, dat wij mensen hebben in de bijstand die rond de 120% zitten. Als we ook de AOW'ers mogen tellen, ga ik het met de € 135.000 dat jaarlijks begroot is echt niet redden. Altijd is de intentie geweest AOW 120% bijstandsniveau. Dat is de rekensom die we hebben. Die omarmen wij ook. Het is uw begroting, of we het omarmen of niet omarmen of ontraden, uiteindelijk heb ik de begroting namens het college aan u overgedragen, uiteindelijk gaat u erover. Wij staan positief tegenover dit amendement met wel een winstwaarschuwing. Niet om vervelend te worden, maar 1 juli is wel een beetje een molensteen om onze nek, of we dat wel gaan halen. We gaan uiteraard ons best doen, maar hangt u het college in casu deze wethouder niet op als 1 juli niet gered wordt. Dat wil ik wel even als winstwaarschuwing, als disclaimer mee nemen. Ten aanzien van de amendementen m.b.t. de OZB van zowel woningen als niet-woningen. Ik denk dat iedereen wel kan tellen. Wij hadden als college hier ook geen voorkeur voor. Nogmaals, u bent de raad, u gaat over de begroting, het heeft niet onze voorkeur mede op basis van argumenten. Eén van die argumenten is, de septembercirculaire wordt erbij betrokken en we krijgen de eerste begrotingswijziging, die moet nog komen. Tweede, als u woningen op deze manier voor de woningen € 498.000 brengt, dan hebben we ook de areaaluitbreiding eruit gesneden, dat lijkt me ook niet helemaal de bedoeling. Kortom, wij zeggen: doe het niet, omdat je daarmee gaten schiet in de begroting ondanks uw dekkingsvoorstel, waarvan één van de raadsleden u complimenteerde voor de creativiteit. Maar daar wil ik het ook wel bij laten. Dat waren mijn 2 antwoorden. Dan heb ik nog een vraag. De heer Van den Beukel: Het ging snel, ik heb geluisterd naar de inhoud. Ik vond uw start niet zo heel sterk toen u zei: u kunt tellen. Tellen, tellen, ik ben voor inhoudelijke argumenten om tegen te zijn en die kwamen vervolgens gelukkig. Alleen zegt u: er zit een gat in de begroting. Ik heb toch geprobeerd voor te rekenen dat het uiteindelijk gaat komen uit een positief saldo. Hoe ziet dan het gat in de begroting eruit? Wethouder Fortuyn: Ik ga net al aan: u haalt ook € 3 ton uit het areaal. Dat bent u er ook aan het uittrekken, dat is één kant van de zaak. Wij hebben met elkaar gezegd: u gaat al vooruit lopen op eventueel de septembercirculaire, de verrekening. Dan ben je niet goed bezig. Je probeert het wel dicht te breien voor dit moment, maar uiteindelijk hebben wij de risico's die we gaan nemen met elkaar, want u weet net zo goed als ik dat de cao voor 3% is opgenomen, we hebben een suppletierisico, dus de kans dat er gaten gaan ontstaan, u ziet ook de markt bewegen in al die cao's, dus de 3% die we al hebben, daar verwacht ik gewoon dat het in de praktijk een ander getal zal gaan worden. Maar dat geldt ook voor de suppletie en daar zie ik de gaten komen. U haalt feitelijk de reserve weg, die voor ons onvoldoende zekerheid biedt om prudent te begroten, om even een term te gebruiken die altijd door de rentmeesters van deze raad zijn gebezigd. Nog een antwoord. Laat ik voorop stellen, wij hebben vanmorgen nog gesproken met de woonwagenbewoners. Ik ben blij met de inspraak van mevrouw Bauer, zij spreekt namens Viatorum, maar ook namens de anderen. Het contact, dat we met elkaar hebben en het langzaam herstellen van vertrouwen, dat begint langzaam aarde onder de voeten te krijgen. Wij lopen nu in een soort stappenplan. Het eerste stappenplan is dat we eigenlijk over het inrichtingsplan feitelijk al consensus hebben, zowel op de manier, hoe gaan we de inrichting vorm geven. Vervolgens hebben we ook onderzoek naar de grond. Wij hadden tot 2006 geen gevaarlijke situatie en er was niet iets aan de hand, waarvan we dachten: dit bedreigt de gezondheid. Maar we hebben opnieuw de grond laten boren en meten. Ook in de oppervlakte wordt materiaal aangetroffen, waar wij op dit moment wel grote zorgen over hebben. Dat hebben we vanmorgen gedeeld. Het rapport dat hier uitsluitsel over gaat geven hoe, waar en hoe ernstig, dat wordt in de komende weken bekend. Vervolgens maken zij zich zorgen over hun gezondheid en dat is terecht, dat hebben we ook aangetrokken. Vervolgens heb ik gezegd: we gaan als het rapport er is tegelijkertijd deze MER, GGD opdracht geven om enerzijds het

rapport te beoordelen, anderzijds ook het leefklimaat daarin mee te nemen. Het gaat erom, dat wij een toekomstbestendig woonwagencentrum willen bouwen, waar ook het leefklimaat op orde moet zijn. Daar hebben we het over gehad vanmorgen. De vraag: hoe gaat het dan verder? Dat hebben we in het stappenplan met elkaar besproken. Op het moment dat wij de positie hebben en het inrichtingsplan vast gezet hebben en we kunnen een stap verder zetten, dan komen we bij de inrichting en de uitvoering. Inmiddels heeft een aantal taxaties plaats gevonden, de huidige woonwagens. Vervolgens gaan we kijken wat de effecten zijn van het rapport dat we op ons af krijgen. Hoe gaan we die verplaatsingen organiseren, welk programma van eisen hebben ze, waarin kunnen wij eventueel voldoen of kunnen we tegemoet komen? Dat komt naar de raad, dat zit niet in de begroting. De huidige begroting voorziet in de infrastructuur en de civieltechnische zaken, die op het terrein zelf plaats vinden. Dat is die € 1,4 mln, woonwagens. Dat zijn civieltechnische kosten plus voorbereidingskosten, die we nu ook aan het doen zijn, want we hebben wel een inrichtingsplan moeten laten maken. Het andere miljoen is zeer nadrukkelijk om de toegangsweg naar Bosland volledig aan te pakken inclusief verlichting, asfaltering en andere zaken die plaats moeten vinden. Dus nee, geen budget voor wat het vervolg wordt op de stappen die we aan het nemen zijn. We komen naar de raad en dan komt er een nieuwe beslissing. Dat is even de beantwoording op dit moment van mijn kant uit richting de bewoners en ook de vraag van mevrouw Verhoef.

Wethouder Hoek: Een ieder bijzonder bedankt voor de bijdragen die geleverd zijn. Dat betekent toch dat we met een betrokken raad te maken hebben en dat waarderen wij zeer. Er is een aantal amendementen en moties, ik zal met de amendementen beginnen. Het amendement m.b.t. de raadscommunicatieadviseur, die was al min of meer toegezegd, het zit al in de begroting, dus heel simpel: die gaan we gewoon uitvoeren, geen enkel probleem. Dan het amendement trouwerijen en beeldvorming, dat vinden wij een zeer sympathiek amendement, maar als iemand dat zegt, dan weet je dat er altijd een maar aan komt. Er wordt een bedrag genoemd van € 25.000. Wij kunnen op dit moment niet inschatten of dat ook voldoende is. Op het moment dat u er een motie van maakt en u vraagt aan ons onderzoek te doen om de trouwzaal om te bouwen en met camera's en dat soort zaken, dan kunnen wij daar een bedrag aan hangen en dan kunnen we alsnog besluiten ja of nee, dat vinden wij de moeite waard. Ik kan niet inschatten of op dit moment € 25.000 genoeg is, ik heb geen idee. De heer Ruijtenberg: Ik wil de heer Hoek mee geven: in het dagelijks leven ben ik facilitair manager. Eén van de projecten, die ik onlangs afgerond heb is audio/visuele apparatuur voor het gebouw waar we in zitten en ik kan u verzekeren vanuit die achtergrond: € 25.000 is voldoende. U kunt hem zonder gevaar omarmen, hij is toch raadsbreed aangenomen. De heer Machielse: Ik ga proberen het nog uitgebreider te doen dan de heer Ruijtenberg. Meneer Hoek, ik kan u gerust stellen, in het presidium van 19 oktober 2022 hebben de leden van het presidium zich gebogen over een geldige offerte, die nog niet verlopen is. Het bedrag dat genoemd is in het amendement sluit aan op de bedragen genoemd in de offerte die nog geldig zijn. Bij het vaststellen kan gewoon opdracht worden verstrekt conform het aangevraagde bedrag. Wethouder Hoek: Helder. Ik heb ook nog even mijn licht op gestoken, maar er werd gezegd: op het moment dat de akoestiek in de huiskamer niet over komt, dan zal je geluidsabsorberende maatregelen moeten nemen en dat soort zaken. Daar ben ik een beetje vanuit gegaan. Maar als ik hier 2 deskundigen aan tafel heb, die mij kunnen garanderen: beste wethouder, u hoeft zich er absoluut geen zorgen over te maken. Dan adviseer ik u om volmondig voor dit amendement te stemmen. Dan hebben we de sportboxen, dat is een bijzonder sympathiek amendement. Het staat u uiteraard vrij om daarmee akkoord te gaan. Alleen, er loopt ook nog een onderzoek naar plannen om het buitenspel integraal aan te vliegen. Daar komt een plan voor. Het zou bijzonder mooi zijn als deze sportboxen hierin zouden passen, alleen, dat is op dit moment nog niet bekend. Dus ja, wij zijn voor het verbreden van buitenspeelmogelijkheden. Ja, dat zijn we aan het onderzoeken. De vraag is of de speelboxen passen binnen dit plan. Als u zegt: lekker belangrijk, wij vinden het toch de moeite waard. Dan is het aan u om daar voor te stemmen. De heer Van Doorn: Het zit misschien een beetje in woordjes, maar buiten spelen en sporten in de openbare ruimte, waar ziet u het verband? Het één zie ik een beetje als knikkeren, het andere is lekker sporten met elkaar buiten. Wethouder Hoek: Nee, nee. Er wordt echt gekeken naar het plan sporten en bewegen in de openbare ruimte. Dat plan is eerder met u gecommuniceerd door mijn voorganger mevrouw Cnossen. Dat wordt uitgerold. De sportboxen zouden daar prima in passen, dat is ook aan u meegedeeld. Dus de vraag is: vindt u het de moeite waard om ze sec eruit te lichten of wilt u wachten tot ze wellicht met dat plan meegenomen worden? Dat is een afweging, die u moet maken, waarbij ik zeg: misschien is het handiger om ze bij dit plan te betrekken. Misschien sluit het niet aan bij de behoefte die er op dat moment is, die uit het onderzoek komt, maar ik geef hem u wel mee: neemt u dat mee in uw afwegingen. De heer Markus: Een heel korte vraag: wanneer denkt u dat dat plan er is? Wethouder Hoek: Dat is een hele goeie, dat is derde kwartaal 2023, dan wordt dat verwacht. Ja, dat duurt nog wel even. Dat heeft ook te maken met menskracht en dat soort zaken. Maar goed, ik geef het u in overweging. Het is uiteraard aan u of u er iets mee doet, ja of nee. Dan de menstruatiearmoede, een belangrijk onderwerp. Wij als college zeggen: het is aan de raad. Ik denk dat het goed opgemerkt is, dat dit leeft onder de bevolking. Als u als raad in meerderheid zegt: dat gaan we uitvoeren. Dan is dat prima. Dan moet u even nadenken of dat in bibliotheken, sportverenigingen, voedselbank is, maar daar komen we vast en zeker uit. Eigenlijk was het ons voorstel om het gewoon in het armoedebeleid mee te nemen, maar ik heb de heer

Ruijtenberg horen zeggen: laten we er nog even een hekje omheen zetten om na een jaar inzichtelijk te hebben wat het kost en hoeveel mensen er gebruik van maken. Daar kan ik in principe mee leven. Als we die cijfers hebben, kunnen we kijken of het onderdeel wordt van het armoedebeleid, niet een extra potje. Prima. Dan gaan we naar de acute aanpak energiearmoede bij sportverenigingen. Het is hier al meerdere malen aan de orde geweest, er zijn zelfs partijen die meerdere voorzitters hebben gesproken, ik spreek tegenwoordig ook regelmatig voorzitters van sportverenigingen, maar ook wel mensen uit het maatschappelijk domein. Er is nog niemand bij me geweest, die heeft gezegd: joh, dit is echt een groot probleem, wij gaan het niet redden. Om maar aan te geven dat ook sportverenigingen goed voorbereid om wat komen gaat. Dat waardeer ik zeer in de sportverenigingen. Het is niet zo: we hebben een probleem, we kloppen bij de gemeente aan. Nee, mijn beeld is dat verenigingen goed voorbereid zijn op de energiecrisis. Mevrouw Verhoef: Ik wil aan de wethouder vragen, als ze nou wel bij u gaan aankloppen binnenkort, als het weer iets frisser begint te worden buiten, wat gaat u dan doen? Wethouder Hoek: Dat ga ik u zo vertellen. Er zijn 2 muziekverenigingen geweest, die zich wel zorgen maken, maar ze hebben vervolgens nog niet aangeklopt. Daarnaast worden er in den lande ook allerlei regelingen uitgedacht, die voor het MKB zijn, maar ook voor het sport- en maatschappelijke veld, dat zijn de zogenaamde TEK-gelden die staan voor: tegemoetkoming energiekosten. Dus het rijk is hier ook mee bezig. Daarnaast wil ik u ook nog wijzen op het gegeven dat we voor het komend jaar de sporttarieven niet verhoogd hebben. Daarnaast hebben we sportverenigingen ondersteund, waar het gaat om het vervangen van normale verlichting naar LED-verlichting. De energiebesparing die dat oplevert is voor de verenigingen. Tot slot hebben we in coronatijd de huren niet geïnd, daar zijn we 2 maanden langer mee doorgegaan dan strikt noodzakelijk. Onze verenigingen zijn ons zeer dierbaar, we hebben ze goed bediend. Dan kom ik nu op de vraag van mevrouw Verhoef: wat doet u nu met sportverenigingen die toch in de problemen raken? Die raad ik inderdaad aan om bij de wethouder aan te kloppen en dan kunnen we altijd kijken hoe we deze vereniging kunnen helpen. Maar dan zullen ze ook moeten accepteren, dat we natuurlijk samen in de boeken kijken: waar kunnen we u helpen en hoe zal die hulp eruit zien? Het is ook dat het aanbod de vraag creëert. Ik merk dat er heel veel flexibiliteit is bij verenigingen om dit probleem te tackelen en dat waarderen wij zeer. De motie investeren in preventie ten behoeve van onze jeugd. Het zal u niet verbazen, dat wij daar een groot voorstander van zijn, met name het cluster jeugd, veiligheid en ondermijning. We zijn er een groot voorstander van om deze oorspronkelijk bedoelde pilot verder uit te rollen. Terecht dat de motie nu ook ruimte geeft aan scholen om te kijken: past dat in ons programma? Wij kunnen wel iets vinden en wij kunnen wel bedenken dat dat voor de scholen goed is, maar de scholen moeten daar natuurlijk ook zelf zeggenschap in hebben. Natuurlijk zullen we ze proberen te verleiden, dat is logisch, want wij zien echt nut en noodzaak van dit programma, maar uiteindelijk zullen ze zelf moeten beslissen in hoeverre ze daar gebruik van maken. Ik denk dat het een heel waardevol programma is. Toen ik die avond hier ook was, ben ik zeer overtuigd geraakt van het gegeven, dat dit een mooi programma is, dat en voor ouders maar ook voor jongeren heel goed kan werken om in ieder geval duiding te krijgen met hoe subtiel je in het criminele circuit getrokken kan worden. Deze programma's bieden daar een heel mooi alternatief voor, om jongeren alert te maken van: hé, dit is niet pluis, hier moet ik niet op ingaan. Mevrouw Verhoef: Ik had in het verlengde van de motie, die door de heer Jumelet is ingediend, een vraag aan de wethouder gesteld. Heeft u ook die 450 tot 500 jongeren in beeld, die niet meer naar school gaan maar die al in die criminaliteit zijn getrokken of erin getrokken dreigen te worden? Wethouder Hoek: Of ik ze allemaal persoonlijk in beeld heb, dat zou me te ver gaan. Ik weet van de gesprekken die ik met de burgemeester heb over dit onderwerp, dat we natuurlijk een inspanning plegen om deze jongeren ook te bereiken. Het is u misschien ook opgevallen dat het vuurwerk en dat soort zaken een beetje de spuigaten uitlopen, daar hebben we ook op geacteerd. Dus ja, we zijn wel actief bezig om ook deze doelgroep te helpen. Juist de jongeren die op kantelen staan, het is heel belangrijk om die ook te pakken te krijgen. De eerlijkheid gebied wel te zeggen, dat weet ik vanuit mijn ervaring vanuit het onderwijs, dat het best een moeilijk gegeven is om jongeren te overtuigen om andere keuzes te maken, omdat er gewoon veel geld in omgaat. Maar natuurlijk blijven wij een inspanning plegen, want dat is onze corebusiness, wij vinden het heel belangrijk om deze doelgroep te behoeden om verder het criminele circuit in te geraken en zo voor een criminele carrière te kiezen, wat uiteindelijk aan het eind van de rit natuurlijk veel minder oplevert dan een goed leven, waarbij je gewoon werkt voor je centen. De heer Van den Beukel: Volgens mij was de heer Hoek klaar met zijn waardering van de motie over preventie bij jeugd en jongeren. Ik wilde even bij hem verifiëren hoe hij de motie interpreteert. We staan er sympathiek tegenover, zei ik in onze eerste termijn. Tegelijkertijd heb ik een zorg, omdat in het dictum eigenlijk alleen gaat over die 2 lespakketten. Ik heb geleerd van de commissie Dijsselbloem dat de overheid moet gaan over het wat en scholen over het hoe. Als er nou een school zou zijn, die preventie heel belangrijk vindt, echt een goed idee en ze hebben daar hun eigen methode voor, dan ga ik er toch vanuit, dat u die ruimte toch wel benut. Of bent u dan zo ingesnoerd door de raad, dat u zegt: nee, nee, ho, ho, alleen deze 2 pakketten. Wethouder Hoek: Er ligt een motie voor, waarin deze pakketten genoemd worden. Dan moet de motie aangepast worden, denk ik. We kunnen alleen maar een beslissing nemen over wat voor ligt. Op het moment dat u een verruiming wilt, dan stel ik u voor om contact op te nemen met de andere fracties in de schorsing om te kijken of daar een verruiming mogelijk is, maar op dit moment ligt voor dat het om deze 2 pakketten gaat. De heer Van den Beukel: Dank voor de verheldering. Dan ik hopen dat of de lichaamstaal van de indieners duidelijk maakt dat zij er een

ruimere interpretatie aan geven, of dat zelf zo zeggen. Of ik ga proberen er een andere motie van te maken, want ik zou het ook onhandig vinden en ook in strijd met de lessen van de commissie Dijsselbloem. Wethouder Hoek: U bent wel met lichaamstaal bezig, constateer ik. Dat was het wat mij betreft. De motie m.b.t. de 7,5 fte is ingetrokken, dus maakt geen onderdeel uit van de discussie. Ik kan het daarom hierbij laten. Dank u wel.

Wethouder Muis: Twee moties m.b.t. mijn portefeuilles. De motie sneller en meer flexwoningen bouwen, er is al heel veel over gezegd door alle verschillende fracties. Het klinkt natuurlijk niet zo sympathiek als je zegt: het is overbodig. Het is natuurlijk heel urgent, de urgentie is onverminderd groot, maar dat wil dus niet zeggen dat we er al niet heel hard mee bezig zijn. We hebben het al verschillende keren toegelicht rond verschillende discussies in raad en commissie. Ik wil voorkomen dat we dat nu allemaal weer opnieuw gaan doen, ik denk dat voldoende de plannen, argumenten, vragen erover zijn gewisseld. Dus een dergelijk plan van aanpak, daar werken we al aan conform het coalitieakkoord, conform de woonvisie. We zijn heel hard bezig, zoals u weet, met de businesscase rond Het Loo. Ik begrijp waar mevrouw Verhoef vandaan komt. Je zou denken: dat willen we op heel veel meer plekken in Lansingerland. Als u ook de businesscase rond Het Loo heeft gevolgd en het interview met de burgemeester en Hanneke Vliet Vlieland heeft gelezen: 3B strekt zich nu al tot het maximale. We hopen dat ze zich nog iets verder willen stretchen voor de volgende locatie en dan moeten we in de raad met elkaar goed kijken: hoe kunnen we van hier verder. Om nu te zeggen: doe dit maar op andere nieuwbouwlocaties ook, dat is een wel heel brede oproep, waarvan je met elkaar goede ruimtelijke, financiële, maatschappelijke consequenties moet overzien. Mevrouw Verhoef: Ik wil aan de wethouder vragen of hij begrijpt, dat ik niet vraag om dit maar te gaan doen op heel veel locaties, maar dat ik graag wil dat het college breder dan nu het plan is rondom het dossier flexwoningen, om breder te kijken en het breder in kaart te brengen, omdat we te maken hebben met een wooncrisis en met een stikstofvonnis en er dus allerlei redenen zijn om dit iets breder op te pakken. Daar roept de motie toe op, niet meer en niet minder. U kunt hem ook omarmen, dat zou heel mooi zijn. Wethouder Hoek: Nee, we gaan hem niet omarmen. Ik probeer aan te geven, dat het voor ons ook urgent is en dat die urgentie onverminderd groot is en dat we daar heel hard mee aan het werk zijn. Sommige partijen hebben ook al aangegeven: we hebben al een inventarisatie van al die locaties gedaan. Het is niet zo, dat als je flexwoningen op nieuwbouwlocaties toe zou passen, dat het dan een extra is. Dan komt juist wat je daar wilt bouwen in de verdrukking. We willen natuurlijk beide. Die flexwoningen is een noodoplossing, geen eindoplossing. Die hebben we nodig omdat we in de tussentijd die permanente woningen willen realiseren. We hopen hiermee een soort ventiel te creëren, waarmee we in de hoogste nood kunnen voorzien. Wij gaan ons nu niet nog meer werk op de hals halen en ook geen werk over doen, dus we gaan het zeker niet omarmen. Voldoende hierover, dan de motie versnellen duurzame energie glastuinbouw. Ik begrijp de wens, alleen, er gebeurt al heel veel. Niet alleen vanuit mijn portefeuille, maar zeker ook vanuit de portefeuille economie en Horti Science. Vanuit de uitvoeringsagenda duurzaamheid, het Horti Science programma, zetten we hier vol op in. De energietransitie heeft topprioriteit daarbinnen. U heeft ook een uitgebreide brief gehad over de energiecrisis in de glastuinbouw, die aangeeft hoe wij ons daartoe verhouden. We boeken ook successen met Greenport, gebiedspartijen. We hebben € 2 mln binnen gehaald voor het warmtenet in de Wilgenlei. We zijn bezig met de Greenport (...) agenda. Het is dus niet perse meer gemeentelijke inzet dat wij dit kunnen versnellen. Het gaat juist om die partijen te vinden en te spreken en te zorgen dat we met elkaar samen de juiste dingen doen. In veel andere gevallen zou je zeggen: meer ambtenaren erop en ga het versnellen. Maar we zijn hier ook afhankelijk van wet- en regelgeving, zoals u ook zelf aangeeft, waarvan we ook eerst moeten zien wat het voor ons betekent. Niet alleen voor ons, maar in samenhang met de partijen waarmee we nu al die projecten aan het uitvoeren zijn. Dus deze omarmen wij ook niet. Wij werken er hard aan. Ik denk wel, op zich, de heer Markus begon daar ook over, volgens mij is het voor beide moties van toepassing, dat ik of wij vanuit het college nog meer in de commissies aan kunnen geven wat er allemaal speelt via terugkoppelingen vanuit het college of op andere manieren, zodat u ziet en voelt wat er allemaal gebeurt en welke urgentie dat heeft. Dank u wel.

Wethouder Crossen: Ik zal namens het college nog commentaar geven op de motie samen stappen zetten naar een gezonder Lansingerland. Het viel mij op, dat in deze raadsvergadering wat minder brede steun was dan tijdens de commissie, waar de heer Lieveerse het e.e.a. bepleit heeft, maar dat kan natuurlijk. U heeft na de commissie door de vragen van de heer Lieveerse natuurlijk heel veel informatie gekregen, sommige fracties vroegen daarnaar, ik heb hele lijsten en tabellen over de ambtelijke inzet, dus ik ging er een beetje vanuit, dat dat bekend was, maar ik licht het graag nog een keer toe, want daar waren wat vragen over vanuit L3B: wat gaat het kosten, wat is de personele inzet. Ook bij het CDA zat die vraag. CDA en VVD gaven aan: op zich zijn we niet van die landelijke lijstjes en dingen. Maar in de commissie is toch wel breed besproken door u als raadsleden de wenselijkheid van een lokaal preventieakkoord. Wij zien dat vanuit het ambtelijk apparaat, vanuit het college ook, omdat er heel veel gebeurt. U heeft de lange lijst gezien wat er allemaal aan preventie gebeurt op allerlei gebieden. Met een preventieakkoord zet je ook wel al die organisaties met elkaar aan tafel om met elkaar meer af te stemmen op dit gebied. Dus dat ziet het college als voordeel van een preventieakkoord. Een lokaal preventieakkoord kost uiteraard ambtelijke capaciteit, daar hebben we het in de commissie over gehad, daar heeft de heer

Lieverse ook terecht naar gevraagd, die informatie heeft u ook gekregen. Ik lees voor uit uw eigen informatie over de inzet voor het lokaal preventieakkoord, dat daar een bepaalde ambtelijke capaciteit voor nodig is bij de voorbereidingsfase. U weet, je krijgt geld van het rijk, maar je zult zelf ook iets ter hand moeten nemen van zo'n 5 à 10 uur per week en gedurende de uitvoering zal je 4 à 10 uur per week daar iemand op moeten zetten, want het gaat allemaal niet vanzelf. Mensen bij elkaar brengen is belangrijk, maar kost ook tijd. Vanuit het college is de gedachte geweest: als wij hiermee aan de gang gaan, zullen we dan ook het JOGG, jongeren op gezond gewicht, oppakken? Dat is in het verleden door deze raad ook gesuggereerd in 2019 met het lokaal preventieakkoord. Ook daar heeft u de gegevens van gekregen, wat het aan capaciteit kost, want daar gaat het uiteindelijk over. U kunt van het rijk geld krijgen om dat jaarlijks te doen, maar je zult zelf de ambtelijke capaciteit daarvoor in moeten zetten en dat vindt u in uw documentatie. Bij het invoeren van JOGG zou dat zo'n 6 à 8 uur per week in de voorbereiding zijn en 6 uur per week bij de uitvoering. Uiteraard kunnen wij dat beleggen bij bijvoorbeeld onze sportcoaches, cultuurcoaches, die mensen bij elkaar brengt of Welzijn Lansingerland. Vanuit het college is dit een motie, die ons werk ondersteunt om in de gezondheid juist die preventie te gaan oppakken. U weet dat het ook een centraal thema is in onze samenlevingsvisie en omgevingsvisie, dus daarmee ondersteunt deze motie een heel breed beleid van dit college en van deze raad. Wij omarmen deze motie. Even kijken of ik vragen vergeten ben. Nee, dat was het. Dank u.

De voorzitter: Ik wil de heer Blonk verzoeken om het voorzitterschap een moment op zich te nemen.

De heer Blonk, voorzitter: We gaan verder met de beantwoording door het college, het woord is aan de burgemeester.

Burgemeester Van de Stadt: Twee amendementen op mijn portefeuille en ook nog een vraag van de heer Van den Beukel, daar zou ik mee willen beginnen. Beeldvorming wijkbrandweerman, ik had al aangegeven dat wij dat op heel korte termijn kunnen organiseren, dat is niet bezwaarlijk. Ik denk dat de grootste bottleneck een datum is. Misschien kunnen we even samen naar de griffie stappen en kijken of het op korte termijn georganiseerd kan worden, naar wens van raad en presidium. Wij kunnen leveren, heeft de brandweer aangegeven. Dan zijn er 2 amendementen, waar ik graag op reageer. Allereerst Sinterklaas. Zoals hier ook besproken is, dacht ik dat het bij de commissie in principe al geregeld is. Het is ook geen probleem in mijn ogen. In die zin zou ik kunnen zeggen: hij is overbodig. Maar we gaan er ook geen strijd over voeren, we zijn het er ook niet over oneens. Wel zeg ik in algemene zin, dat is hier ook goed gewisseld binnen de raad: niet alles wat we belangrijk en leuk vinden hoeft ook voorzien te worden van gemeentelijke financiering. We mogen ook van partijen in onze gemeente vragen het zelf te doen. Ik wijs u er toch op, dat Sinterklaas in zijn aard door de winkeliersvereniging wordt betaald, omdat het reclame is voor de winkelcentra. Daar kwam ook de discussie vandaan over het extra geld, oorspronkelijk in het kader van corona en een extraatje doen. Het is aan u om te bepalen of u dat structureel wil maken, wat u belangrijk vindt en wat de bijdrage moet zijn vanuit de gemeente, dat is een politieke vraag. Dan de BOA's. Namens het college kan ik u zeggen, dat wij die graag omarmen. Ik geef erbij aan, dat de norm 1 op 5.000 geldt voor wijkagenten, er is geen officiële norm voor BOA's. We weten wel, dat gezien de aard van onze gemeente, enerzijds groeigemeente, veel jongeren, maar ook gelegen naast een grote stad, goed gelegen qua logistiek voor het bedrijfsleven, allemaal kenmerken die ook betekenen dat de druk op de veiligheid hier grootstedelijke kantjes kent en daar past een bovengemiddelde bezetting van de BOA's bij. We hebben echt geen bovengemiddelde bezetting, het amendement spreekt over geen overbodige luxe. Dat wil ik zeker beamen, dat is echt voorzichtig uitgedrukt. Of u de afweging maakt, je kan geld maar 1 keer uitgeven, dus of u de afweging maakt dat in te zetten voor BOA's of iets anders, dat laten we uiteraard graag aan de raad zelf, maar die 2 BOA's zijn zeker geen overbodige luxe. Er zit wel een kanttekening bij en dat is het budget. Bij uitbreiding van het BOA-team horen ook voorzieningen. Die 2 vielen binnen die norm van 7,5, deze 2 komen daar bovenop, dat betekent ook dat de voorzieningen die erbij horen niet erin staan. Dan moet u denken aan de uitrusting, de communicatiemiddelen, de verplichte jaarlijkse opleiding, maar ook vervoer, we hebben auto's voor hen, misschien een extra dienstauto, dat heb ik niet helemaal in beeld, maar ik geef u wel aan: het budget is eigenlijk te laag. Daar zouden we nog een oplossing voor moeten vinden. Dat kunt u nu doen, maar daar zouden we ook mogelijk nog in een later stadium naar kunnen kijken, maar die winstwaarschuwing geef ik wel af. Ik denk niet dat ik die 2 fte voor € 150.000 haal. Dat is het. Dank u wel. De heer Jumelet: Ik worstel heel even met het volgende. U heeft in de commissie aangegeven, dat er een beeldvorming komt, of een bijeenkomst waar nog gesproken wordt over de inzet van de BOA's. Daarmee loop je op de beantwoording vooruit, in de zin van nut en noodzaak. Die beeldvorming is dan blijkbaar overbodig, denk ik dan. Of zegt u. Die worsteling is ook: ga je mee met het amendement of wacht je de beeldvorming af om uiteindelijk wellicht tot een nieuw voorstel te komen en besluitvorming te doen? Dat is de worsteling die ik heb. Burgemeester Van de Stadt: Dat begrijp ik, maar volgens mij heeft de heer Van Doorn dat helder uitgelegd. De beeldvorming gaat over de rol van de BOA's, waar ook door de heer Ruijtenberg wat over gezegd is, de ogen en de oren in de wijk, de wijkBOA, het contact met de mensen en de preventiekant. In alle rollen die we de BOA kunnen geven, de uitkomst van de beeldvorming kan zijn, dat we een veranderende rol willen of zien, maar voor elke rol geldt dat de vraag vanuit onze samenleving

voor inzet van BOA's heel erg groot is. Ik moet vaker nee verkopen voor het inzetten van de BOA's, dan dat ik ze daar kan inzetten waar erom gevraagd wordt door inwoners, winkeliersverenigingen, in de centra en dergelijke. Dat is ook overigens vaak het gevolg van beleid. Voor de winkelcentra wordt een fietsverbod ingevoerd, dat gaat heel veel capaciteit van BOA's vragen in een tijd dat er ook nog vuurwerk is, het nieuwe jaar begint. Op dat soort momenten heb ik echt piekbelasting voor BOA's en dan kan ik er nooit genoeg hebben. Dat is een beetje het lastige. Vuurwerk is vanavond al aangehaald, er is veel overlast geweest, we hebben daar echt stevig op ingezet. Met meer BOA's kan ik simpelweg meer doen. De afweging welke inwoner krijgt ja te horen bij een vraag om inzet van capaciteit, een BOA of de afdeling economische zaken of de afdeling duurzaamheid, die vraag ligt overal en het is aan u om die te beantwoorden. De heer Jumelet: Maar dan is de vraag ook wel: waarom heeft u dan zelf niet in de begroting het voorstel gedaan om naar 4 BOA's te gaan? Het amendement van L3B begrijp ik, maar in de begroting die u naar de raad gestuurd heeft, waren er 2 extra opgenomen. Ik begrijp uw betoog, maar waar zit dan de relatie met wat u aan de raad voorstelt in de begroting, die u aan de raad gestuurd heeft. Burgemeester Van de Stadt: Zoals u weet is een begroting vooral een vertaling van een collegestandpunt, waar een coalitiestandpunt achter ligt. Iedere portefeuillehouder, kan ik u verzekeren, ik maar ook de 4 wethouders, pleiten voor zoveel mogelijk inzet op hun portefeuilles, want ze willen allemaal heel erg hun best doen en het heel erg goed doen en daar moeten keuzes in worden gemaakt. Dus dat vecht ik uit met de wethouders doorgaans, daar komt een plaatje uit wat wij redelijk vinden. Het is aan u om een beoordeling te maken, met uw controlerende functie, of u dat plaatje ook redelijk vindt of dat u daar bijstelling op wilt. Daarom dient u amendementen in, dit is zo'n amendement. De heer Van den Beukel: Een vrij simpele vraag. Ik ga er wel vanuit, dat de waardering die u geeft aan een amendement de waardering van het college is inclusief de wethouder financiën t.a.v. het dekkingsvoorstel. Burgemeester Van de Stadt: Daarom heb ik heel duidelijk gezegd: namens het college kan ik u zeggen dat we deze graag omarmen. Dat ging breder dan dat ik hem omarm. De heer Van den Beukel: Mag ik dan een iets uitgebreidere beschouwing over de kennelijke magere noodzakelijkheid van de stelpost herverdeeldeffect, die met veel vuur is verdedigd. Burgemeester Van de Stadt: De wethouder financiën gaat over de dekking, zal ik altijd zeggen, want ik klop daar ook voor de dekking aan. Ik kan alleen maar aangeven dat bij mij de wethouder financiën heeft aangegeven dat hij akkoord is met de dekking. Als u daar in de tweede termijn vragen over wilt stellen aan de wethouder financiën, dan nodig ik u daar hartelijk toe uit. De heer Van den Beukel: We zijn in de beantwoording eerste termijn van het college, ik zou graag willen horen van de wethouder financiën of dat betekent dat de stelpost herverdeeldeffect, waar we kritisch op zijn geweest in de commissiebehandeling, van € 1,2 mln, of die integraal kan worden geschrapt, omdat het toevalligerwijs op precies € 1 mln zou moeten eindigen. Burgemeester Van de Stadt: Ja, ik denk dat het meer aan de wethouder is, maar er wordt gesproken over een dekking van € 150.000. Ik heb heel bewust gezegd: dat is waarschijnlijk niet genoeg. Er is niet verwezen naar een extra aanvullende dekking, waar we ook in de toekomst het debat over kunnen voeren. We zouden namelijk ook kunnen uitkomen op de optie 1,5 fte, er zijn meer varianten denkbaar. Er is materieel nodig, ik kan het niet helemaal in kaart brengen of we direct een extra voertuig nodig hebben. Ik ga ervan uit, dat de wethouder financiën u zou zeggen, zoals het college erin zit: je hebt een stelpost, daar kan je iets uit halen misschien, maar de vraag is hoeveel. Ik denk dat een paar duizend euro voor Sinterklaas makkelijk kan, anderhalve ton wat moeilijker en een miljoen nog veel moeilijker. Die afweging is aan de wethouder financiën, waar die grens ligt. Kennelijk heeft hij hem zo gelegd, dat dit wel kan en dat andere niet.

Wethouder Fortuyn: In antwoord op de heer Van den Beukel. Ik heb erover gesproken met het college, of we dit aanvaardbaar vinden. We vonden dit een aanvaardbaar bedrag, om dit uit het herstelbudget te reserveren met uiteraard de wetenschap dat we een mate van risico hebben. Dat risico sluit ik nog steeds niet uit. Ik schat in dat we met deze invulling dit nog wel gaan redden in 2023. Het is kleiner dan het creatieve ombouwen dat u voorstelt, want dan was ik eigenlijk alles kwijt, dan hebben we het nog niet over de algemene uitkering gehad, die wellicht gaat dalen. Maar dit vond ik een verantwoorde investering.

De heer Blonk, voorzitter: Dan zit mijn korte taak er weer op. Ik maak plek voor de burgemeester.

De voorzitter: Met dank aan de heer Blonk zijn wij aan het einde van deze eerste termijn van het college.

De heer Machielse, VVD: Een punt van orde. Ik zou u willen verzoeken mijn tweede termijn op te splitsen in 2 delen, om te beginnen met het indienen van een amendement en vervolgens de reguliere volgorde de rest van de partijen en ook mijzelf aan het woord te laten komen. De voorzitter: Dat is een nieuwe nulde termijn. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval. Meneer Machielse, u heeft de ruimte om een nieuw amendement in te dienen.

Tweede nulde termijn

De heer Machielse, VVD: In de schorsing eerder deze avond heeft een zestal partijen zich gebogen over de discussie rond de 7,5 fte norm en we willen daar graag recht aan doen en daarom dien ik namens de 6 partijen het amendement in: formatie volgt beleid voor een sterke organisatie. Ik zal me beperken tot het dictum.

A2022-052 formatie volgt beleid voor een sterke organisatie

De raad van de gemeente Lansingerland in vergadering bijeen d.d. 3 november 2022. Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor: 1. In het raadsbesluit 'Begroting 2023-2026' beslispunt 1. aan te vullen met: met dien verstande dat de systematiek van de structurele verhoging van het personeelsbudget van 7,5 fte per 1.000 inwoners wordt geschrapt met uitzondering van de €40.000 ten behoeve van een raadscommunicatieadviseur. En waarbij het begrote personeelsbudget voor 2023 structureel gehandhaafd blijft en de resterende vrijgevallen budgetten 2024, 2025 en 2026 terugvallen aan de algemene middelen. 2. Het college stuurt bij de eerste begrotingswijziging 2023-2026 voor het toegekende personeelsbudget 2023 een onderbouwing conform de systematiek 'formatie volgt beleid' waarbij de toegekende budgetten worden uitgesplitst per beleidsveld, zodat inzichtelijk wordt welk budget er naar inschatting nodig is om de door de raad gestelde ambities te behalen, en waarbij het college naar beste inschatting dit budget kan inzetten voor mensen of middelen. 3. Het college vanaf de begroting 2024 en verder de systematiek 'formatie volgt beleid' weer hanteert waarbij budgetaanvragen worden gedaan per beleidsveld, zodat inzichtelijk wordt welk budget er naar inschatting nodig is om de door de raad gestelde ambities te behalen, en waarbij het college naar beste inschatting dit budget kan inzetten voor mensen of middelen.

Is mede ingediend door de heer Jan Jumelet van WIJ, de heer Don van Doorn van L3B, de heer Kees-Willem Markus van CU, de heer Jan-Willem van den Beukel van CDA en mevrouw Petra Verhoef van PvdA. Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: Ik zou even willen schorsen voor 5 minuten. De voorzitter: Dat kan. Dan schorsen wij voor 5 minuten tot vijf voor elf.

Schorsing

De voorzitter: We gaan verder met de tweede termijn van de raad.

Tweede termijn

De heer Jumelet, WIJ: Ik ga eerst beginnen bij een punt dat opgebracht werd n.a.v. de inspraak van het woonwagencentrum. Wij zijn erg blij dat de sfeer en de toon echt anders is dan een jaar of een half jaar geleden, feitelijk heel constructief is en dat het vertrouwen langzamerhand weer terug komt. Daar zijn we heel erg blij om, zowel bij de inzet vanuit de bewoners zelf maar ook vanuit het college en de ambtelijke organisatie, dat is alleen maar hartstikke goed. We zijn ook blij dat er stappen worden gemaakt. We hebben er het volste vertrouwen in, dat we er met elkaar goed uit gaan komen en dat we over een aantal jaar een goed resultaat hebben en terug kunnen kijken op een proces dat in gezamenlijkheid toch gelopen is. In die zin is mijn fractie blij, dat het gaat zoals het gaat op dit moment. Dus complimenten richting het college, dat mag ook best gezegd worden. Wij hebben op een aantal amendementen en moties onze mening al gegeven. Ik wilde toch nog even wat zeggen over onze eigen motie. Vandaag stond er een heel aardig artikel in het Algemeen Dagblad vanuit Rotterdam. Als je dat leest, kan je niet tegen een dergelijke motie zijn, zou ik haast zeggen. Op pagina 2 stond het, vanuit de politie Rotterdam. Het geeft heel goed aan wat de noodzaak is voor deze doelgroep als het gaat om preventie. De heer Van den Beukel vraagt: het wordt beperkt tot 2 projecten. In de beeldvorming is heel nadrukkelijk aangegeven vanuit de ambtelijke organisatie dat deze 2 projecten heel goed draaien. We hebben begrepen van de burgemeester dat daar tevredenheid over is. Ter voorkoming dat we nu een andere motie gaan maken, op het moment dat in de overleggen met de scholen wordt gezegd: we willen specifiek voor de doelgroep binnen onze school een iets ander project, waarvan bewezen is dat het goed is. Ja, wie zijn wij om daar tegen te zijn. Maar het is in de wijsheid van het college en de wethouder om dat in overleg met de scholen goed te beoordelen. Maar laten we alsjeblieft wel proberen projecten te doen waarvan bewezen is en waarvan bekend is dat het goed is. Natuurlijk, als school X of Y zegt: we hebben vanuit onze koepel een andere. Weet je, het is allemaal niet in beton gegoten, maar we gaan niet 101 soorten van projecten doen, want dan wordt het wel heel ondoorzichtig. Ik hoop dat dat voldoende is voor de heer Van den Beukel om uiteindelijk voor te stemmen voor deze motie. Ik ben ook blij met de brede steun en de steun vanuit het college voor deze motie. Mijn fractie is ook blij met de nieuwe vorm van besturen, dat we in deze raad komen tot een nieuw amendement rondom de personele omvang van het ambtelijk apparaat. Dan zie ik toch wel dat verschillen redelijk overbrugd kunnen worden. Die 7,5 fte per 1.000 vonden wij een heel begaanbare weg, maar je moet ook realistisch zijn. Ik heb iemand in de vorige periode horen zeggen, de heer Blonk dacht ik, over knopen tellen. Wij tellen ook knopen, want je wilt toch voort en je wilt die impuls in die ambtelijke organisatie doen. En ook laten

zien aan de ambtelijke organisatie dat er waardering is, ook zorg en alles. In die zin ben ik blij dat we tot het amendement hebben kunnen komen met elkaar. Mevrouw Den Heijer: Ik heb het net even doorgelezen. Waar bent u dan zo blij mee? Wat houdt het nou concreet in? Het wijkt toch behoorlijk af van uw eerdere standpunt. De heer Jumelet: Nou, nee hoor, dat valt wel mee. Waar grote behoefte aan is, wat we allemaal zien en ondervinden, is dat onze dienstverlening op onderdelen soms onder spanning staat en dat er te weinig handjes zijn. Het bedrag in de begroting blijft structureel behouden voor de reparatie van de formatie. Dat je dan weer terugvalt op de oude systematiek van formatie volgt uit beleid, dan heb je een nieuw punt gecreëerd in 2023 en kan je de zaken die je wilt repareren, repareren. Dat betekent dat de ambtelijke organisatie echt die kwantitatieve en kwalitatieve impuls krijgt en dat het doorloopt vanaf 2023 en dat de groei dan gekoppeld wordt aan je beleid. Natuurlijk, op het moment dat de gemeente groeit van 63.000 naar 75.000 dan zal je op een goed moment de discussie krijgen of het inderdaad voldoende is, maar om er met elkaar goed uit te komen, denk ik dat het een goede reparatieslag is om dat in 2023 te kunnen doen. In die zin komt het tegemoet aan het standpunt van de ambtelijke organisatie. Het is misschien wat breed uitgelegd, maar ik hoop dat u mij begrijpt. Ik was er trots op, dat ik de kortste was in de eerste termijn, maar goed, dan gaat het oude gedrag toch weer de overhand krijgen. Dan de BOA's. Wij hebben toch wel wat geworsteld met het amendement en met de uitleg van de burgemeester. Mijn fractie heeft zolang we bestaan gezegd: we willen in preventie investeren. Wij geloven niet zozeer in repressie. Natuurlijk, je zult een vorm van repressie moeten hebben, maar niet de overhand. Dat is ook het grote verschil tussen L3B en WIJ geweest, ook in discussies. We hebben de burgemeester goed gehoord, maar wij vinden dat de uitbreiding met 2 BOA's een stap is die wij goed kunnen uitleggen en daar willen we het bij houden, dus wij zullen het amendement niet steunen. Het amendement over de menstruatiearmoede. We waren daar in principe voor, afhankelijk van de beantwoording van de wethouder. Ook in de discussie in de raad, hier kan je gewoon niet tegen zijn. Het zijn minimale bedragen als je het op het geheel ziet, maar laten we het alsjeblieft oplossen. We moeten het niet over het bedrag hebben, dat doen we wel, maar dit is te belangrijk, als je als meisje of jonge vrouw niet kan deelnemen aan onderwijs of werk, dat moet je gewoon niet willen, dus wij zullen dit amendement van harte ondersteunen. Nog één opmerking, rondom acute energiearmoede bij sportverenigingen, de wethouder was helder. We hebben er alle vertrouwen in op het moment dat verenigingen zich melden, dat het nodige wordt gedaan. We hebben geen behoefte aan een motie, dus wij zullen die niet steunen. Dank u wel.

De heer Van Doorn, L3B: Dank voor de beantwoording en steun vanuit het college voor onze uitbreidingsverzoek voor 4 BOA's, dat de dekking goed in elkaar zit, dat het inhoudelijk goed in elkaar zit en dat het nodig is. Jammer, dat het niet raadsbreed gesteund gaat worden, maar zo loopt het leven soms, ondanks dat we afspraken hebben, maar daar doen we niet moeilijk over. U heeft van mij nog een reactie tegoed m.b.t. het nieuwe amendement. Wij zijn daar zeer te spreken over, temeer omdat de reeks van 2023 structureel is, dus niet een incidenteel budget waar je niet op kan werven, je kan er gewoon mee verder. Dat we daarna netjes bij de volgende kaderbrief weer inbrengen wat nodig is om nieuw beleid of staand beleid goed te dekken en voorzien van middelen. Dat is een methodiek waar wij zeer te spreken over zijn. We zijn blij dat dat op veel steun in deze raad kan rekenen. Zoals het vorig jaar bij de begrotingsbehandeling identiek is behandeld op deze manier en ook de methodiek die omarmd is. Menstruatiearmoede, we zijn nog steeds niet overtuigd na de reactie van het college, dat het specifiek uitgelicht moet worden t.o.v. het integrale armoedebeleid. Ik ga toch nog luisteren naar meneer Ruijtenberg als hij het toelicht, maar we zijn niet voornemens dat te steunen, omdat we het als integraal onderdeel zien van een breder probleem en aanpak. Gezamenlijk stappen zetten naar een gezonder Lansingerland, een hele duidelijke toelichting vanuit het college. In de schorsing links en rechts ook besproken. Wij gaan dat steunen. De 3 moties van de PvdA, daar blijft staan wat wij zeiden. Volgens mij hebben we dezelfde doelen voor ogen. Wij zijn voldoende gerustgesteld dat het er voldoende in zit. Volgens mij kunnen we gezamenlijk naar de juiste uitkomsten sturen. Wij vinden de moties in deze fase overbodig. Daar wil ik het bij laten, ik heb alles gehad.

De heer Van den Beukel, CDA: Dank aan het college voor de beantwoording. Ja, er valt nog veel te zeggen, maar de borrel roept ook. In alle eerlijkheid, het zijn belangrijke zaken, die we goed willen overwegen. De sportbox, laat ik daarmee beginnen. Daar gaan we niet voor stemmen. Het college voegt er een argument aan toe, naast het argument dat we zelf al aandroegen, dat ze het wat te ruim vinden, misschien wel teveel overheidsbemoeienis, dat het eigenlijk beter kan worden behandeld in de integraliteit van een plan, dat in de maak is. Ik zou de collega's willen oproepen om daar ook goed naar te luisteren. Ik denk dat het altijd goed is om zaken in samenhang te bezien en dan kunnen we er alsnog toe besluiten, misschien blijkt het een fantastisch idee te zijn. Ook een groot deel van een erg groeiende overheid. De BOA's, uiteindelijk als CDA willen we naar 12, opgeschreven in ons verkiezingsprogramma, een beetje de norm, die is er niet voor niets. We gaan nu al naar 11, een uitbreiding van 20%. Afgelopen jaren groeit het aantal BOA's heel fors. Dat is goed, dat is ook nodig, maar tegelijkertijd moet je je afvragen: kan zo'n team die groei aan? Is het niet verstandig om zo'n team de tijd te geven om weer te consolideren? Dat gebeurt eigenlijk niet, want er komen er weer 2 bij. Maar nog een keer 2 erbovenop, dat lijkt ons inhoudelijk niet perse verstandig, hoewel we geloven dat er uiteindelijk nog wel eentje bij

zou moeten, maar we gaan hierin dus niet mee. Dan de amendementen, die wij zelf hebben ingediend, voor een deel met steun van de VVD. Ik heb alles gehoord, ik ken de argumentatie, daar wil ik niet al teveel over zeggen. Toch misschien een beschouwing of overweging. Er is een paar jaar geleden een goed rapport verschenen, dat heette: van verzorgingsstaat naar verzorgingssamenleving. Ik krijg een beetje het gevoel bij de behandeling van deze begroting, dat we echt de verzorgingsstaat een beetje aan het optuigen zijn in Lansingerland. In een aantal opzichten zijn er weer mooie initiatieven, maar als je ze in samenhang ziet, dan kan je 's morgens gratis met het openbaar vervoer, vervolgens ga je 's middags met de gemeentevoetbal voetballen en daarna ga je naar de staats-Sinterklaas luisteren, die ook met belastinggeld wordt betaald. Daarna krijg je de afrekening thuis, want de belasting gaat omhoog. Deze beweging snappen we, maar in samenhang worden we er niet echt enthousiast van. Dan kom ik op het punt van de heer Jumelet, waarbij ik hem wil bedanken voor zijn iets ruimere interpretatie. Ik snap dat hij zegt: efficiency is een groot goed en samenhang. Tegelijkertijd biedt hij de ruimte die ik inderdaad graag zocht, die het college heeft gekregen, dus dat maakt dat we die motie ook graag steunen, want het doel dragen we een warm hart toe. Verder maakt de reactie van de wethouder Cnossen op de motie van de heer Markus dat we die willen gaan steunen. Met een kleine zorg, even de worsteling weergevend. Er gaan flink wat uren naar coördinatie en afstemming, dat willen we wel graag minimaliseren. Convenanten zijn goed en nuttig, maar hebben vaak de neiging in zich om veel aandacht te trekken en moeite te veroorzaken, terwijl je mensen graag de ruimte laat om gewoon in de uitvoering actief te zijn. Met de houding van de wethouder, die het precies zo ziet, kunnen we die motie steunen, want volgens mij deelt ze die zorg en opinie en tegelijkertijd zegt ze: het is mooi om een lintje te doen om de inspanningen die we eigenlijk al plegen. Tot zover. De menstruatiearmoede, dat is nog steeds een onderwerp dat we een warm hart toedragen, dat klinkt gek, maar een zorg waarvan het goed is dat de heer Ruijtenberg die hier agendeert. Tegelijkertijd willen we aansluiten bij de reactie van het college. Eigenlijk moet je dit gewoon regelen, dit is onderdeel van verstandig armoedebeleid, dus we vertrouwen het college graag toe om hier aandacht aan te schenken en om het een plek te geven in de processen, middelen, systemen, budgetten die daarvoor bedoeld zijn. Dank u wel. De heer Ruijtenberg: De wethouder heeft nu juist gezegd, dat hij graag het oordeel van de raad wil hebben hoe om te gaan met menstruatiearmoede. Als u zegt: ik laat het graag over aan de wethouder. De wethouder heeft juist gevraagd: wat wilt u? De heer Van den Beukel: De heer Ruijtenberg heeft goed geluisterd. Dan krijgt hij mijn oordeel misschien wel scherper dan van de wethouder. Mijn oordeel is: er zijn veel noden in de samenleving, menstruatiearmoede is er eentje van. Dat speelt met name bij mensen met een laag inkomen, waar sprake is van armoede. Wat mij betreft is dat een ruimhartige oproep aan het college om menstruatiearmoede een goede plek te geven in het armoedebeleid. Als daar extra budget voor nodig is, dan hoor ik dat heel graag, maar vooralsnog ga ik er niet van uit. Ik ga er wel van uit, dat we hier aandacht voor hebben. Het aangepaste amendement, daar wil ik graag nog wat over zeggen. Daar zijn we heel blij mee. Het is belangrijk dat we het principe 'personeel volgt beleid' vast houden en niet andersom. Sterker, het amendement is zo goed omdat het zegt: alle ruimte voor de groei in omvang komend jaar, mits goed onderbouwd. De onderbouwing gaat dan komen van het college, daar zijn we enthousiast over. Maar het amendement zegt nog meer, het zegt ook: het kan gaan om mensen en middelen. Dus we gaan geen fte's zitten tellen. Dat is niet aan de raad, dat is niet voor ons, ik heb geen behoefte om op de stoel van het college te gaan zitten. Uiteindelijk is het aan het college om te constateren: de ambitie van de raad heeft meer budget. Dan doe je een budgetaanvraag en daar zeggen wij ja tegen. Als u daar vervolgens printers van koopt, mensen voor inhuurt of mensen voor aanneemt, dan zou ik bij voorkeur mensen aannemen en niet inhuren, maar die keuze is aan het college. Dan zijn we precies aan het werk op de manier waarop we willen werken. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Ik sloot mijn eerste termijn af met het oorspronkelijke amendement 7,5 fte per 1.000 inwoners en ik wil nu graag beginnen met het nieuwe amendement: formatie volgt beleid voor een sterke organisatie. Ik ben heel erg blij, laat ik dat op persoonlijke titel zeggen, dat we als 6 partijen gezamenlijk zijn gekomen tot een breed gedragen voorstel over hoe we in de toekomst willen werken of willen blijven werken, maar ook hoe we oog kunnen hebben voor de noden in de organisatie op dit moment. Dat die balans goed naar voren is gekomen in het amendement, is iets waar ik bijzonder blij mee ben. De toelichting kan iedereen zelf lezen, maar ik er alleen maar even bij melden, dat vanuit de VVD er vertrouwen is om dat structurele budget, dat nu voor 2023 wordt toegekend ook in te gaan zetten om de organisatie te verstevigen. Die oproep wil ik dan ook doen aan het college om die inspanning, die nu nodig is op korte termijn, om daar morgen mee te gaan starten samen met de gemeentesecretaris. Het amendement heb ik zojuist zelf al voorgelezen, dus daar zal ik me nu toe beperken. In mijn eerste termijn heb ik over een aantal amendementen en moties genoemd dat wij een reactie van het college wensten, dus ik zal die nog even aflopen. Te beginnen met het amendement sportbox van L3B. Ik noemde in mijn eerste termijn al bijzonder sympathiek, maar hoe verhoudt zich dat nu met bestaande sportverenigingen, de bestaande activiteiten en de rol die we willen hebben als overheid. Alles afwegende geldt voor de VVD, dat dit eigenlijk teveel is wat we als gemeente gaan doen voor de inwoners, om op die stoel te gaan zitten, waar we ons mee bemoeien. Het voorstel vinden we bijzonder sympathiek, maar ook hier een beetje analoog aan wat de heer Van den Beukel zojuist zei, het als overheid weer gaan regelen, dat gaat ons toch een stapje te ver. Dus dit amendement zullen wij op

zichzelf genomen niet steunen. De heer Markus: Ik moet wel lachen om uw opmerking: we moeten ons als overheid niet overal mee bemoeien. Vervolgens doet u dat wel met Sinterklaas. Ik wil wel mee geven, dat ik dat ontzettend inconsequent vind. Ik zou zeggen: of steun ze allebei of steun ze allebei niet. Dat lijkt me, gezien de VVD altijd een consequente lijn voert, veel beter. De heer Machielse: Waarvan akte. Nu wil ik het toch even over een serieus onderwerp hebben, menstuatiearmoede. Ik heb daar in mijn eerste termijn over gezegd, dat het een buitengewoon serieus probleem is in veel gemeenten. Ik kan op dit moment niet beoordelen in hoeverre dat is voor Lansingerland, maar ongetwijfeld zal er een probleem zijn in meer of mindere mate. N.a.v. de oproep van de wethouder denken wij echt als VVD dat we dit een plek moeten geven in het armoedebeloid en niet nu een losse maatregel nemen, waarvan we niet weten wie we nou echt tot doel hebben te bereiken. Dus dit amendement zullen we niet steunen, maar ik wil er echt bij gezegd hebben dat dat niets te maken heeft met de doelstelling in het amendement en de intentie die ik verwacht dat de heer Ruijtenberg daar achter heeft, want die ondersteunen we van harte. Tot slot 3 moties van de PvdA, waarvan ik mij in de eerste termijn afvroeg wat het daadwerkelijk gaat veranderen aan beleid. Daarvan moet ik concluderen na de toelichting van het college dat wij ze alle drie niet zullen gaan steunen. Dank u wel.

Mevrouw Den Heijer, D66: Ik dacht eerst: wat zal ik in mijn tweede termijn nog gaan zeggen, maar zo gaandeweg kwamen er steeds meer dingen bij. We beginnen bij de motie over preventie voor jongeren. Ik denk dat de heer Jumelet het al heeft toegelicht, we dienen hem samen in, dus ik heb er ook nog iets over te zeggen. Het is een bredere toepassing hiervan. De heer Van den Beukel heeft zijn steun al toegezegd, dus daar hoef ik verder niet op in te gaan. Maar als blijkt dat ook andere dingen nodig zijn of uit onderzoek komen andere dingen, dan vinden wij dat het belangrijk is om dat mee te nemen. Dat zijn belangrijke signalen om door te geven aan ons als raad. Dan over de energiearmoede bij de sportverenigingen. Dank aan de oproep van de PvdA hierover, het is goed dat we dat in de gaten gaan houden, maar ik heb er vertrouwen in dat de wethouder dat ook goed in de gaten houdt, dus dan hebben we deze motie op dit moment niet nodig. Mocht nou blijken dat het enorm gaat spelen en we moeten actie nemen en dat wordt niet gedaan, dan hebben we deze motie alvast liggen. Bedankt daarvoor, maar nu even niet. Dan hebben we de BOA's, dat is geen overbodige luxe, zegt de burgemeester. Ja, dat snappen we vanuit zijn oogpunt ook wel, maar we vinden dat niet overtuigend genoeg, daarom blijven wij ook tegen op dit moment. Het wordt gepresenteerd dat er een groter bedrag nodig is dan in het amendement staat, dat worden dus behoorlijke structurele kosten en dat hebben we dus niet helemaal in beeld. Vervolgens komt er ook nog de beeldvorming over de rol van de BOA's. Wij begrijpen de urgentie, maar we hebben ook het idee: laten we eerst die andere 2 in het zadel helpen, dan kijken we daarna weer verder. Ook zouden we wel iets uitgebreider in gesprek willen over welke kant het opgaat met de handhaving van ons lokale veiligheidsbeleid. Daarbij gaat ook onze voorkeur uit naar preventie. Wat zal ik daar nog meer over zeggen? Wij blijven er op tegen, om even kort te gaan. Dan het allerlaatste deel waar ik op in wil gaan, dan is het nieuwe aangekondigde amendement over de fte. Wij snappen dat eigenlijk niet zo heel goed. Misschien had het amendement beter kunnen heten: doe je wat je deed, dan krijg je wat je kreeg. Dat is ongeveer wat deze partijen met elkaar voorstellen. Er komt een structureel budget beschikbaar om de organisatie een jaar te helpen en daarna gaan we weer doen wat we altijd deden. We vinden dat jammer. We snappen ook niet, dat partijen daar zo blij mee zijn. Wij willen naar een organisatie, die sterker en weerbaarder is voor alles wat we willen doen. Ik heb het idee dat we dat nu terug gaan draaien. Ik maak me er echt zorgen over, ik kan de consequenties niet goed overzien, maar ik wil heel graag weten wat het college hierop antwoordt. De heer Jumelet: Dan miskent u toch de structurele inzet van die € 1,6 mln? Als u zegt: eigenlijk verandert er niets. De inhaalslag die je dus feitelijk doet in 2023 en dan structureel, dan miskent u dat toch? Mevrouw Den Heijer: Miskent u dat? Ik snap niet zo goed wat uw vraag daarbij is. Ik ben toch ook voor het voorstel dat er nu ligt, niet het amendement, maar het voorstel. Daar zit dat toch ook in? Misschien begrijp ik uw vraag niet zo goed. Wat misken ik dan? Volgens mij is het gewoon belangrijk dat je een organisatie bouwt en dat je niet per jaar: nu mag het wel, nu mag het niet. Je wilt voor de langere termijn een structureel bedrag hebben om die organisatie op te bouwen. Ik heb het idee, dat als we dit op deze manier doen, dat je dat niet lekker kan doen. Daarom lag het voorstel er ook natuurlijk, omdat het een voorstel is van de organisatie zelf, die vindt dat ze op deze manier beter kan werken. Dan heb ik er moeite mee als wij als raad op hun stoel gaan zitten. Daar wil ik het bij laten. Het is ook de laatste motie of amendement, dat ik zag langs komen. Ik ben wel heel benieuwd naar de reactie van het college, of mijn zorgen terecht zijn of dat de organisatie hier fijn mee uit de voeten kan, maar dat betwijfel ik. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Om gelijk maar even aan te haken op het gewijzigde amendement rondom de fte's. Het was voor onze fractie een worsteling. Wij denken dat hier een compromis is bereikt, dat voor ons prima werkbaar is. Ik snap niet zo goed waarom er gezegd wordt: je kunt niet langjarig vooruit. Een onderbouwing kan ook prima betekenen dat je een bepaald budget ophooft voor de komende jaren, als die onderbouwing maar komt uit de beleidsvelden, dus ik zie nog steeds niet in waarom het niet zou kunnen. Het gaat ons echt om de onderbouwing vanuit de beleidsvelden. Dat biedt alle ruimte, als je daar wat anders in wilt dan kan je als raad duidelijk aangeven waar je wel of niet op wilt schrappen. Het hoeft echt niet elk jaar weer onderbouwd te worden, als je eenmaal hebt toegelicht waarom er een

bepaalde groei of krimp op zit, dan staat het vast voor de komende 5 of 6 jaar of 4 jaar. In die zin is de werkwijze nog precies zoals die er nu staat, alleen vragen we nu om een ander soort onderbouwing, zoals we in het verleden ook altijd gedaan hebben. Dan nog even over menstruatiearmoede. De beantwoording van de wethouder was helder, een prima amendement, dat zullen wij van harte ondersteunen. Als na een jaar blijkt het minder of meer te zijn, dat het ook zonder budget prima werkt, dat zal allemaal zo zijn, maar laten we op deze manier aan de slag gaan en dit probleem oppakken. Wij danken voor de brede steun voor onze motie rondom het lokale preventieakkoord. We waren even bang, dat het de verkeerde kant op ging, maar soms helpen schorsingen en een goede beantwoording, dus daar danken we iedereen hartelijk voor. Voor de rest hebben wij geen gewijzigde standpunten t.o.v. de eerste termijn. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik zal eerst nog even terugkomen op een paar amendementen en moties, waar we nog niet helemaal helder over waren. Sportbox, daarvan hadden wij gezegd, die leek ons in eerste instantie, een prima amendement, maar we twijfelden nog, dat lieten we over aan de beantwoording van de wethouder. Naar aanleiding daarvan hebben wij besloten om die te gaan steunen. Dat vinden wij nu goed. De motie over de acute aanpak energiearmoede sportverenigingen, daar twijfelden wij ook over. Gezien de beantwoording van de wethouder gaan we die niet steunen. We denken dat die echt overbodig is en dat er genoeg maatregelen zijn. Sneller en meer flexwoningen bouwen voor starters, die gaan we wel steunen. Van de andere amendementen zijn we mede indiener. Dan het amendement over de 7,5 fte. Ook het gewijzigde amendement gaan we niet steunen. We begrijpen niet wat dit amendement toevoegt of wijzigt aan het eerste amendement, dat voor ons een veel simpeler amendement was. Dit wordt moeilijker. Mevrouw Den Heijer zei het al: je krijgt wat je altijd al kreeg, je gaat niets anders doen. Het is goed om na te gaan denken, juist omdat wij een ontwikkelgemeente zijn, over organische groei. Die 7,5 fte per 1.000 inwoners, nogmaals, het is geen doel, het is een middel om onze ambities uit te voeren. Ook dit gewijzigde amendement, wij zullen het niet gaan steunen. Dan even over menstruatiearmoede, als ik het zo geteld hebt, gaat die het niet halen, maar toch ga ik nog een kleine poging doen om twijfelaars binnen WIJ of L3B, ik hoop dat zij niet volgens de partijlijn stemmen, maar dat zij verdeeld kunnen gaan stemmen, om een paar mensen nog deze kant op te halen. Het is niet iets waar bloed uit vloeit, woordgrapje. Nee, sorry, hij is flauw. Ons armoedebeleid is op zich een prima armoedebeleid, maar ons armoedebeleid rust voornamelijk op 3 pijlers, dat zijn het herkennen van schulden, de schulden oplossen en zorgen dat er geen schulden meer komen. Dat is echt prima, dat is hartstikke goed. Maar wat het niet onderkent, is dat je nu ook een acuut probleem hebt, dat je met relatief weinig middelen heel makkelijk kan oplossen als iemand nu naar je toekomt. Ten eerste, je gaat ze niet ontdekken, want mensen praten er niet over. Ik heb nog even gezocht in ons eigen armoedebeleid, daar staat al in: van de doelgroep zelfstandigen en mensen met een middelbare tot hoge opleiding zijn ondervertegenwoordigd in de deelname aan hulpverlening, terwijl de omvang van deze groep groot is. Dit verdient aandacht om ook deze groep te bereiken. Van deze doelgroep door CBS geregistreerde inwoners met problematisch schuld bereiken we ongeveer 3% met schuldhulpverlening en ons armoedebeleid. 3%. Mensen met een migrantenachtergrond of een laag inkomen met problematische schulden bereiken we 18%. Dat is ontzettend weinig. We bereiken dus heel weinig mensen met ons armoedebeleid, laat staan mensen die dan ook nog eens last hebben van menstruatiearmoede, juist omdat er een taboesfeer is. We kunnen nu met relatief weinig geld met een oproep van de staatssecretaris van sociale zaken, met de wetenschap dat andere gemeenten het al doen, met de wetenschap dat het geld is dat niet verdwijnt, wat we niet uitgeven komt weer terug, kunnen we op een heel makkelijke manier en effectieve wijze heel veel meisjes en vrouwen die nu geen geld hebben, maar een acuut probleem ervaren, helpen in die strijd tegen armoede. Het klopt helemaal wat mevrouw Verhoef zegt, het is eigenlijk te triest dat we dit moeten doen. Het is te triest dat we hierover moeten praten. Het is ook triest dat voor een bedrag van slechts € 20.000, dat we waarschijnlijk niet eens allemaal gaan gebruiken, dat we daarvan zeggen: dat doen we niet, omdat het moet plaats vinden in armoedebeleid. Dat gaat over een structurele oplossing onderkenning en niet over acute zaken. Laten we gewoon zeggen: laten we dit uitgeven. We kunnen het meenemen in het armoedebeleid, maar dit in eerste instantie hierin doen. Ik heb de wethouder duidelijk horen zeggen, dat hij het een prima amendement vond. Hij liet het oordeel raad, maar eigenlijk was zijn beantwoording gewoon een omarming. Laten we dit gaan doen. De heer Jumelet: U heeft zich verdiept in de problematiek. Meisjes die op school zitten, zijn dat meisjes die uit gezinnen komen met schulden? Of zijn het ook meisjes waar geen schuldenproblematiek speelt en die niet in staat zijn om dergelijke middelen te kopen? Zijn het ook mensen die tot de doelgroep van het armoedebeleid horen? Of zijn het ook mensen die buiten de vizier zitten van het armoedebeleid. De heer Ruijtenberg: Dit is uitgezocht door partijgenoten mevrouw Gabin en mevrouw Van Splunter. Zij hebben zich erin verdiept. De meisjes op scholen, die last hebben van schooluitval door deze situatie, betreft vrijwel uitsluitend meisjes die behoren tot de doelgroep van armoede. Daar gaat het om. Het zijn meiden, die niet naar school gaan, omdat ze zich schamen omdat ze geen menstruatieproducten kunnen kopen. Dat zijn mensen die niet naar het werk gaan, omdat ze geen menstruatieproducten kunnen kopen. Het zijn mensen die niet deelnemen aan het sociale leven, vereenzamen, omdat ze geen menstruatieproducten kunnen kopen. Dat er anderen zijn, die denken: makkelijk, kan ik gratis mee nemen. Dat gebeurt niet. Omdat je als dame ook kiest voor comfort, je kiest

voor een product, dat aan jouw behoefte voldoet qua maat, qua product zelf, qua hoeveel je vloeit enzovoorts. Ik heb me erin verdiept, maar nog meer hebben de dames Van Splunter en Gabin zich erin verdiept.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik wil het college bedanken voor de uitgebreide beantwoording. Ik loop nog een aantal punten langs en daarna ga ik de moties en amendementen langs, waarbij ik van standpunt ben veranderd. Ik ga nog heel even naar Bosland, de woonwagenvolwoning. Dank aan wethouder Fortuyn voor het snel in gesprek gaan met de mensen. Ik heb ook echt vertrouwen in dat stappenplan en dat het vertrouwen onderling ook sterker is geworden. U geeft heel duidelijk aan waar nu het budget, dat in de begroting staat, voor bedoeld is, dat is voor de basis. Ik vroeg aan u: hoe zit het dan met de extra wensen? U zei: we komen volgend jaar naar de raad toe. Maar het is mij toch niet helemaal duidelijk waarom u dan geen reservering heeft gemaakt in de begroting voor die wensen. Wat is daar de strategie achter? Wordt dit nou een investering? Moet er dan toch extra budget komen? Ik vertrouw er wel op, als dat geld nodig is, dat de raad daar een wijs besluit over kan gaan nemen, maar ik begreep de strategie niet helemaal. Ik had zelf als wethouder gedacht: ik reserveer alvast een potje, dan heb ik straks geen gedoe. De sportbox, nee, ik kom straks op die moties. Het verhaal van de flexwoningen. Ik kan het niet goed lezen, dat komt door mijn ogen. Even wachten. Wat ik wilde vragen aan wethouder Hoek. Wat u aangaf is: die motie over de energiearmoede bij de sportverenigingen en bij de muziekverenigingen, eigenlijk heb ik dat niet nodig, ik heb liever geen loketje open want dan komen ze, als je het aanbiedt dan wordt de vraag gecreëerd. Tegelijkertijd wilt u ook geen verenigingen in de kou laten staan. Wat zou u aan toezegging kunnen doen, zodat het CDA en ik samen de motie kunnen intrekken? Dan hebben we wel een duidelijke toezegging nodig wat u wel wilt of kunt doen, zodat we zeker weten dat we ons geen zorgen hoeven te maken. Dat is nog een vraag aan u. Verder, bij de flexwoningen wil ik zeggen dat dat toch echt te maken heeft met meer doen, zodat we niet straks weer zonder huizen zitten en andere gemeenten wel slim zijn geweest en wel voortvarend met flexbouw aan de gang zijn gegaan als een alternatief voor permanente bouw op korte termijn. De heer Jumelet: Ik heb toch een beetje moeite met uw bewoordingen. Het lijkt wel of u een soort onwil bij het college ziet. Ik heb in mijn eerste termijn gezegd: welk probleem lossen we nou eigenlijk op? Blijkbaar is er op dit moment gewoon geen probleem. We kunnen natuurlijk wel gaan zoeken. Zoekt en ge zult vinden, dat is een mooie uitspraak, maar in dit geval denk ik dat de wethouder heel duidelijk gezegd heeft: er zijn geen verenigingen. Ik hoor de heer Machiels ook zeggen: wij horen niets vanuit verenigingen, dat er een probleem is. Dan denk ik: het is een ander beeld dat u neerzet, dat niet helemaal strookt met de werkelijkheid. Een toezegging van de wethouder, mocht er nou iets zijn, dan staat de deur altijd open. Mevrouw Verhoef: Ik wil gewoon nog even van de wethouder kort horen: wat zei u nou precies toe? Dat hoeft de heer Jumelet nu niet te doen voor hem, ik wil het graag van de wethouder horen. Dan kan ik besluiten of ik de motie, samen met de heer Van den Beukel, intrek. Ik ben trouwens blij dat iedereen de motie van het preventieakkoord gaat omarmen. Ik ga nog even alle amendementen langs, waar ik nog even iets over wil zeggen. De sportbox, uiteindelijk denk ik dat ook wij meer voor de integraliteit zijn. De wethouder noemde ook een onderzoek dat nog loopt, dus we gaan deze uiteindelijk toch niet steunen. De BOA's gaan we wel steunen, omdat we de indruk hebben dat de portefeuillehouder die toch graag ziet komen. De intocht van Sinterklaas, ik ga gewoon even kijken hoe er gestemd wordt. Op de één of andere manier zit het toch niet helemaal lekker dat we dat voor de komende jaren ineens vast willen gaan leggen. Mijn zicht is niet goed. De voorzitter: Heeft u behoefte aan een korte schorsing? Mevrouw Verhoef: Een schorsing helpt niet, ik ga gewoon door. Menstruatiearmoede, ik blijf bij het verhaal van: we moeten hier in algemene zin iets gaan doen aan de armoede. Als ik heel eerlijk ben, meneer Ruijtenberg was heel positief over het armoedebeleid, ik ben daar wat minder positief over als het gaat om mensen in de smiezen krijgen die echt in de problemen zitten. Ook schuldhulpverlening laat nog weleens te wensen over, maar ik ga dit amendement toch wel steunen nu, omdat ik denk: ik heb niet zoveel vertrouwen in een integraal armoedebeleid. Op deze manier kan ik nu acuut iets voor deze vrouwen betekenen, dus ik ga het wel steunen. Volgens mij heb ik daarmee alle zaken langs gelopen. We zijn natuurlijk ook mede indiener van het nieuwe amendement rondom de extra fte's en daar heb ik verder niets op toe te lichten. Dank u wel.

De voorzitter: Ik kijk naar het college. Een schorsing nodig? 10 minuten? Dan maak ik er een kwartier van. Vijf voor twaalf gaan we verder.

Schorsing

De voorzitter: Geachte leden van de raad, neemt u allen weer plaats? Alhoewel het einde van het debat moge naderen, daarna moet u ook nog stemmen en ik wil u dan graag fit hebben. We gaan naar de tweede termijn van de vergadering. Ik heropen de vergadering. We gaan naar de wethouder financiën.

Beantwoording college tweede termijn

Wethouder Fortuyn: Een reactie vanuit financiën in het kader van het nieuwe amendement. Het overige heb ik in principe al beantwoord. Ik begrijp en ik ga er ook zo vanuit, dat die € 1,6 mln een structureel

karakter heeft, waarbij we ervan uitgaan, dat bij de eerste begrotingswijziging wij de verdere onderbouwing daarvan zullen aanleveren. Wij hebben het grootste gedeelte van de onderbouwing, maar we hebben voor 7 fte, die nog niet ingevuld zijn, daar willen we nog geen uitspraak over doen, 40 posities. Dat heeft ermee te maken, dat we nog moeten toekennen. Met andere woorden: waar gaan we exact die 7 invullen? Daar komen we op terug in het eerste kwartaal bij de begrotingswijziging. Ik hoorde meneer Van den Beukel zeggen: we krijgen in december al een eerste begrotingswijziging. Maar we willen iets meer ruimte hebben om die invulling serieus en correct te kunnen doen. Het tweede punt is, we hopen en begrijpen dat we hier gezamenlijk uit komen, ook met die € 1,6 mln. We willen wel graag het werven op gaan starten, want anders lopen we weer achter de feiten aan en dan is er weer tijd verloren. Als ik hem zo mag uitleggen, dan is het amendement door ons uitvoerbaar, met dien verstande: we zijn wel een groeigemeente. We krijgen nu een soort eenzijdige reeks over de jaren heen zonder groei daarin vermeld. Dat is wat vreemd, dat is niet helemaal prudent begroten. Dat wil ik maar even mee geven als achterliggende gedachte. Beleid volgt fte, of zoals u het aangeeft, dat is wat hier wel aan de orde is. De heer Machielse: Is de wethouder zich er terecht van bewust dat de € 1,6 mln structureel is opgenomen? Dat hij inderdaad wat de inhuur betreft kan starten met de werving en dat het amendement slechts oproept tot onderbouwing bij de eerste begrotingswijziging, de eerstvolgende. Als dat in januari is, dan is dat in lijn met het dictum van het amendement en leest de wethouder dat dus correct. Wethouder Fortuyn: Dank u wel, ik ben blij dat we elkaar goed verstaan hebben.

Wethouder Hoek: Met betrekking tot de 7,5 fte heeft de heer Fortuyn al het e.e.a. gezegd. Ik was in eerste instantie blij dat het eerste amendement werd ingetrokken. Het blijft best wel ingewikkeld, dat je groei niet structureel meeneemt in je begroting. Er is geen bedrijf in Nederland die dat niet doet. Dat geeft de organisatie ook speelruimte om adequaat in te gaan op de uitdagingen die op ons afkomen. Ik wil toch nog even gezegd hebben, dat we weliswaar een gemeente zijn van 64.000 inwoners, maar dat we het werk doen voor een gemeente van 75.000 inwoners. Ik bedoel dit: we bouwen nu scholen voor de toekomst, we houden rekening, we hebben hele grote woningbouwprojecten. Om dan voor iedere groei terug te moeten naar de raad, dat vind ik nogal een exercitie. Ik vind het ook heel erg jammer, omdat we echt serieus gekeken hebben, dat die 7,5 fte die we nu nodig hebben per 1.000 inwoners eigenlijk ons going concern is. Gewoon zuiver en alleen onze wettelijke taken. De heer Markus: Er blijft toch een misverstand bestaan. Ik heb in mijn termijn aangegeven, dat die groei prima is aan te geven als je die onderbouwt. Als we bij de volgende begroting zeggen: we hebben een groei-ambitie en die neemt de komende jaren toe, dan is de onderbouwing prima. Het is niet zo dat het bedrag constant moet zijn. Met dit amendement zeggen we wel: voor 2023 onderbouwen, dus voor 2023 kan je verder. Dan kan je bij de volgende het op die manier uitspreken en onderbouwen. Ik snap niet zo goed waarom die groei niet mogelijk is, het gaat ons om de onderbouwing. Wethouder Hoek: Dat snap ik, maar volgens mij hoeft je geen bedrijfskunde gestudeerd te hebben om te weten dat wanneer je bevolking met 2.000 toeneemt, dat dat consequenties heeft voor het aantal fte, die voor diezelfde mensen werken. In feite wordt er gezegd: als je het goed kan uitleggen, dan is dat voldoende. Terwijl ik denk: de uitleg zit al in het feit dat je een toename van mensen hebt met 2.000. Wat moet je verder uitleggen? Het amendement spreekt voor zich, we zien in ieder geval die structurele ophoging tussen aanhalingstekens. Misschien moeten we toch in de toekomst nog eens kijken hoe we dit op een meer structurele manier kunnen aanpakken. Ik ben het ook wel ten dele met mensen eens, dat het misschien toch wat onverwachts kwam, dat we een andere methodiek gingen volgen, maar ik denk dat het een stukje professionalisering is, dat de gemeentesecretaris de guts of de tools geeft om op zijn manier een organisatie van deze grootte adequaat aan te sturen. Dat wordt nu een beetje, ik wil niet zeggen in twijfel getrokken, maar in ieder geval wordt het wel lastiger. Maar wij kunnen knopen tellen, laat dat duidelijk zijn. Het amendement zal voor zich spreken. De heer Jumelet: Het moet me toch een beetje van het hart. Ik vind de wethouder wat negatief, wat chagrijnig klinken, misschien dat het samenhangt met het tijdstip. Het punt is, dat heeft de heer Markus heel goed verwoord, materieel gezien hoeft het niet zo heel anders te zijn dan het oorspronkelijke voorstel vanuit het college. Wij zeggen als raad: we willen meer grip hebben op het verhaal. In die zin zie ik het probleem niet zozeer. Daarom is mijn fractie ook meegegaan in dit nieuwe amendement. Ik zou toch de wethouder of het college willen uitdagen om morgenochtend, als u weer wat geslapen heeft, het amendement nog eens goed te lezen. Ik denk dat u dan ziet, dat het heus niet zo negatief is. Materieel gezien verandert het niet. De voorzitter: Dank u. Dat was geen vraag. De heer Van den Beukel: Ik hoorde de heer Hoek zeggen, dat het belangrijk is om de gemeentesecretaris te volgen. Ik wil even verifiëren wie de portefeuillehouder personeel is in het college. Wethouder Hoek: Daar heeft u formeel natuurlijk gelijk in. Alleen, ik denk, ik bedoel, de raad van bestuur bij Shell bemoeit zich ook niet met de dagelijkse gang van zaken, dat is een kwestie van vertrouwen, dat besteed je uit. Ik heb dat vertrouwen. Ik spreek regelmatig met de gemeentesecretaris en ik weet, dat de bedoelingen oprecht en goed zijn. Ik weet ook dat het plan, dat er ligt, echt terdege is. Hij staat voor zijn personeel, dat doe ik ook. Als je daarvoor staat kom je niet voor ieder wisselwasje terug naar de raad om te vragen: is dit in orde? Maar goed, ik ben niet chagrijnig, ik zie het als een handreiking, laat dat duidelijk zijn. We gaan hem gewoon uitvoeren en we zullen gaandeweg het traject bekijken of we op onderdelen wellicht wat meer verbeteringen kunnen aanbrengen, zodat die en voor het college en voor de raad goed voelen. Wat dat betreft vindt u mij aan uw zijde. Uiteraard, meneer Jumelet, morgen wordt ik gewoon weer vrolijk

wakker. Trouwens, dat ben ik nog steeds. De vraag van mevrouw Verhoef. Volgens mij heb ik het heel duidelijk uitgelegd. Er is een landelijke regeling in de maak, die wachten we even af. Ik heb haar ook heel duidelijk gezegd: op het moment dat er een vereniging aanklopt en die zegt: wij dreigen door het ijs te zakken, dan ben ik de laatste die zegt: prima, kan je zwemmen, succes ermee. Nee. We zullen natuurlijk altijd kijken: hoe kunnen we een stukje steun organiseren. Maar het betekent wel, dat je uiteraard wel met zo'n vereniging samen moet kijken naar de boeken en wat de mogelijkheden zijn, laat dat duidelijk zijn. Nee, het is zeker niet mijn insteek en hier raadsbreed niet, want ik weet hoe groot jullie hart is voor het verenigingsleven om verenigingen te laten zwemmen, absoluut niet. Dat was het wat mij betreft.

Mevrouw Verhoef, PvdA: De heer Fortuyn ging heel snel zitten, maar ik had een heel duidelijke vraag gesteld. Wat is de strategie om niet alvast een stukje budget op te nemen voor de wensen, die mogelijk uit de gesprekken met de bewoners van Bosland komen.

Wethouder Fortuyn: Excuus, het stond hierboven: als eerste te beantwoorden. Ik vond het wel belangrijk, maar het amendement vraagt ook de nodige aandacht. Waarom niet een reservering opgenomen? Zoals u weet zijn we al geruime tijd bezig met overleg met de woonwagengewoners. Sinds kort, dat is echt pas een paar weken geleden, hebben we consensus kunnen bereiken over het inrichtingsplan. Het programma van eisen, dat ingestuurd is, waar u ook kennis van heeft, moet nog beoordeeld worden binnen de kaders die we ook in het kader van het inrichtingsplan moeten maken. Dan hebben we op dit moment te maken met een onzekerheid rondom: wat zit er in de grond, wat gaat daar gebeuren, wat moeten we eventueel saneren, welke kosten hangen daar aan? Ik wil geen discussie ontlokken. We moeten eerst alles concreet hebben. Dat hebben we ook tegen de woonwagengewoners gezegd. We begrijpen ook, dat het voor hen een onzekerheid is. Dat geldt ook voor de taxatie van de woningen zelf. Dat is een onzekerheid. Maar als ik het niet weet, kan ik niet naar de raad komen. We moeten echt een raming maken. Het is geen strategie, we weten het op dit moment niet. Alles wat ik roep is een slag in de lucht en er zijn al genoeg glazen bollen vanavond langs gekomen, denk ik.

De voorzitter: Daarom vraagt de raad ook om onderbouwing, mag ik aannemen. We gaan deze tweede termijn afsluiten. We zijn toe aan de stemming. Bent u allen klaar om te stemmen? Ja. Dan even de stemvolgorde. Let u weer even op, doet u met mij mee, want anders is er straks verwarring. We beginnen met het amendement, dat we in de tweede termijn uitgebreid besproken hebben, dat het nummer A052 heeft gekregen, over de personeelsbegroting, formatie volgt beleid. Die heeft namelijk gevolgen voor de andere, vandaar dat die als eerste komt. Daarna doen we de amendementen gewoon op volgorde van indiening, het nummer dat ze gekregen hebben. Dat is van 042 tot en met 051. Gewoon in volgorde. Dan het voorstel zelf, de begroting, al dan niet geamendeerd. Dan de moties, ook weer op volgorde van indiening en nummering. Die over energiearmoede, die als eerste op het lijstje stond, wordt als laatste instemming gebracht, want daar is mevrouw Verhoef in volgorde van uw lijstje afgeweken. Dat mag overigens, we volgen uw volgorde. Dat is de volgorde, let u goed op. Als we veel stemmingen doen, raakt de apparatuur oververhit: niet te snel.

A2022-052 formatie volgt beleid voor een sterke organisatie

De voorzitter: U kunt stemmen. Met 29 voor en 4 tegen is deze aangenomen.

A2022-042 raadscommunicatieadviseur

De voorzitter: We stemmen over elk amendement met het oog op de uitslag in IBABS. Met algemene stemmen aangenomen.

A2022-043 sportbox

De voorzitter: Niet te snel. U kunt stemmen. Dat is 21 stemmen voor en 12 tegen. Aangenomen.

A2022-044 BOA's

De voorzitter: Met 17 stemmen voor en 16 tegen is die aangenomen.

A2022-045 gratis RET OV voor AOW'ers

De voorzitter: 21 stemmen voor, 12 tegen. Aangenomen.

A2022-046 OZB woningen

De voorzitter: Met 11 voor en 22 stemmen tegen is die verworpen.

A2022-047 OZB niet-woningen

De voorzitter: 6 voor, 27 tegen. Die is verworpen.

A2022-048 intochten Sinterklaas

De voorzitter: 19 voor, 14 tegen. Die is aangenomen.

A2022-050 Trouwerijen en beeldvorming voortaan ook vanuit huis te volgen

De voorzitter: Met algemene stemmen aangenomen.

A2022-051 Menstruatiearmoede bestrijden in Lansingerland

De voorzitter: 15 voor, 18 tegen. Die is verworpen.

Geamendeerde begroting 2023-2026

De voorzitter: Gefeliciteerd gemeenteraad, u heeft weer een begroting. Met algemene stemmen aangenomen.

M2022-036 preventie jeugd en jongeren

De voorzitter: Met algemene stemmen aangenomen.

M2022-038 samen stappen zetten naar een gezonder Lansingerland

De voorzitter: 28 voor, 5 tegen. Die is aangenomen.

M2022-039 Sneller en meer flexwoningen bouwen voor starters en spoedzoekers

De voorzitter: 2 voor, 31 tegen, die is verworpen.

M2022-040 versnellen duurzame energie in de glastuinbouw

De voorzitter: 2 voor, 31 tegen, die is verworpen.

M2022-041 Aanpak acute energiearmoede bij sportverenigingen en maatschappelijke organisaties

De voorzitter: 7 voor, 26 tegen, die is verworpen.

De voorzitter: Daarmee bent u aan het eind van deze stemming.

7. Hamerstukken:

N.v.t.

8. Sluiting

De voorzitter, om 00.20 uur (4 november 2022): Dat brengt ons ook bij het einde van de vergadering onder dankzegging ook voor de griffie, die de stemming in de juiste volgorde goed in beeld heeft gebracht. Dank u wel, een goede avond nog. Nacht. Ik sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

Griffier,

Eveline Hamelink-van Rens

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.